

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΤΠΑ) 2021 - 2025

Σχέδιο Διαβούλευσης

Πειραιάς, Μάιος 2021

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	3
1 Ανάλυση Υφιστάμενης Κατάστασης	5
1.1 Θεσμικό Πλαίσιο Φορέα Άσκησης Πολιτικής – Κανονιστική Αρμοδιότητα	5
1.2 Τομείς Παρέμβασης	7
1.3 Εθνικά Στρατηγικά Κείμενα – Κανονιστικές και Λοιπές Υποχρεώσεις	16
1.3.1 Σχεδιασμός νέου Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης ΕΣΠΑ 2021-2027 17	
1.3.2 Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού	17
1.3.3 Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2020	18
1.3.4 Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών της Ελλάδας	19
1.3.5 Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα	21
1.3.6 Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία	22
1.3.7 Κυκλική Οικονομία – Νέο Σχέδιο Δράσης της Ελλάδας	23
1.3.8 Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων	24
1.3.9 Εθνική Στρατηγική ΕΤΑΚ	25
1.3.10 Εθνική Στρατηγική για τη Βιώσιμη και Δίκαιη Ανάπτυξη 2030	26
1.3.11 Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2016-2021	27
1.3.12 Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για τη Βιοποικιλότητα	28
1.4 Ανάλυση Τρέχουσας Κατάστασης ανά Τομέα Παρέμβασης - Ανάλυση Δυνατοτήτων - Αδυναμιών - Προοπτικών – Απειλών ανά Τομέα Παρέμβασης (SWOT ANALYSIS)	30
1.5 Αποτίμηση Αναμενομένων Αποτελεσμάτων από ήδη Υλοποιούμενα και σε Εξέλιξη Έργα (Εθνικού & Συγχρηματοδοτούμενου Σκέλους) ανά Τομέα Παρέμβασης	35
1.5.1 Εθνικό σκέλος	35
1.5.2 Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος	36
2 Η Αναπτυξιακή Στρατηγική για την Περίοδο 2021-2025	44
2.1 Ανάλυση Στρατηγικής Τομέα	44
2.2 Προσδιορισμός και Ιεράρχηση Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων του Τομέα	49
2.3 Αντιστοίχιση με Αναπτυξιακούς Στόχους και Ειδικούς Στόχους του ΕΠΑ	49
2.4 Άξονες Προτεραιότητας	51
2.5 Τεκμηρίωση Συμβολής του Άξονα Προτεραιότητας στην Επίτευξη των Στόχων του ΕΠΑ (Δείκτες του ΕΠΑ)	63
2.6 Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Νέων Έργων/Δράσεων	65
3 Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος	66
3.1 Περιγραφή Έργων	66
4 Προϋπολογισμός Προγράμματος	68
5 Συμβολή του ΤΠΑ στην Εφαρμογή Δημοσίων Πολιτικών	74
5.1 Συμβατότητα ΤΠΑ με ΕΠΑ	74
5.2 Συμβατότητα Στρατηγικής με άλλες Στρατηγικές του Τομέα	75
5.3 Επιπτώσεις των Μεγάλων Έργων στην Οικονομία	77
5.4 Συμπληρωματικότητα με Πολιτικές Ευρωπαϊκών Ταμείων/Οργάνων	77

6	Οριζόντιες Αρχές	80
6.1	Συμβολή ΤΠΑ στη Βιώσιμη Ανάπτυξη.....	80
6.2	Συμβολή ΤΠΑ στην Ισότητα Ευκαιριών και Κατάργηση των Διακρίσεων.....	80
6.3	Συμβολή ΤΠΑ στην Ισότητα Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών.....	80
6.4	Αναμενόμενη Επίπτωση στο Περιβάλλον.....	81
7	Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος	82
7.1	Κανονιστικό Πλαίσιο	82
7.2	Οργάνωση και Αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ.....	82
8	Κριτήρια Επιλογής Έργων	85
9	Σχεδιασμός Προγράμματος	88
10	Παράρτημα	89

Εισαγωγή

Με την έκδοση του **N. 4635/2019** (Α'167) θεσμοθετήθηκε μέσω της κατοχύρωσης του προγραμματικού ρόλου του Εθνικού ΠΔΕ, η μεσοπρόθεσμη στοχοθεσία και η υποχρέωση υπαγωγής των έργων που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους σε στρατηγικούς στόχους και ιεραρχούμενες αναπτυξιακές προτεραιότητες.

Βάσει της **1ης εγκυκλίου (Αριθ. Πρωτ.: 29428 /12-03-2020) της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού ΠΔΕ (ΥπΑνΕπ/ΔιΔιΕΠ)** εκκινεί η διαδικασία σχεδιασμού της 1ης Προγραμματικής Περιόδου 2021–2025 του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) και η έναρξη του επίσημου διαλόγου με τους φορείς πολιτικής της χώρας για τη διαμόρφωση των περιφερειακών και τομεακών αναπτυξιακών κατευθύνσεων πολιτικής της χώρας για το χρονικό διάστημα προγραμματισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις δεσμεύσεις που προκύπτουν από το ισχύον Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ 2019-2022) και το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, αλλά και την ανάγκη συντονισμού και συμπληρωματικότητας του ΕΠΑ και των Προγραμμάτων του με τις εθνικές και τις ενωσιακές πολιτικές και τις συγχρηματοδοτούμενες από την Ευρωπαϊκή Ένωση παρεμβάσεις.

Περαιτέρω, με την δημοσίευση της **Υπουργικής Απόφασης 95189/2020** (ΦΕΚ Β' 3961/16-9-2020) ειδικεύθηκε η Κατάρτιση και Υποβολή Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης προγραμματικής περιόδου 2021-2025 και συγκεκριμένα τα εξής:

- Η Κατάρτιση, Διαβούλευση και Υποβολή των ΤΠΑ/ΠΠΑ
- Το Περιεχόμενο των ΤΠΑ/ΠΠΑ
- Ο Προϋπολογισμός των ΤΠΑ/ΠΠΑ και εγκρίθηκε η Κατανομή πόρων του ΕΠΑ ανά Πρόγραμμα 2021-2025
- Τα Κριτήρια Αξιολόγησης των Προγραμμάτων

Το ΕΠΑ, για κάθε προγραμματική περίοδο, η πρώτη εκ των οποίων θα αρχίσει από την 1/1/2021, καθορίζει, κατά συνέπεια, τις προτεραιότητες ανά τομέα πολιτικής, στο πλαίσιο των εθνικών αναπτυξιακών στόχων, τους ειδικούς στόχους και δράσεις, τη διάρκεια της εφαρμογής του, το συνολικό και ανά Πρόγραμμα προϋπολογισμό, καθώς και τα αποτελέσματα που επιδιώκονται με την εφαρμογή του.

Το ΕΠΑ υλοποιείται με τους εθνικούς πόρους του ΠΔΕ που προσδιορίζονται με την απόφαση έγκρισής του. Για τον προσδιορισμό των πόρων του ΕΠΑ λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, οι δεσμεύσεις από το δημοσιονομικό πλαίσιο που ισχύει κάθε φορά, οι προοπτικές της οικονομίας για το χρονικό διάστημα προγραμματισμού, η συμπληρωματικότητα με τις συγχρηματοδοτούμενες από την Ευρωπαϊκή Ένωση παρεμβάσεις, οι ανάγκες που προκύπτουν από άλλα προγράμματα ανάπτυξης που χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ ή από άλλες πηγές χρηματοδότησης, οι ανάγκες που προκύπτουν από έργα της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου που δεν ολοκληρώνονται εντός αυτής και οι ανάγκες ωρίμανσης έργων για μελλοντική ένταξη στο ΕΠΑ, στο ΕΣΠΑ, στα προγράμματα του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή σε άλλα εθνικά, ευρωπαϊκά ή διεθνή προγράμματα.

Επίσης, το ΕΠΑ μπορεί να χρηματοδοτεί Ειδικά Προγράμματα, τα οποία έχουν στόχο την άμεση και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων ή αναγκών ή αναπτυξιακών ευκαιριών που προκύπτουν σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο, στο χρηματοδοτικό σχήμα των οποίων μπορεί να συμμετέχουν χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, αναπτυξιακές τράπεζες, δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα ειδικού χρηματοδοτικού σκοπού, καθώς και επενδυτικά ταμεία.

Στο πλαίσιο του ν. 4635/2019 και ειδικότερα του άρθρου 123, τα Υπουργεία και οι Περιφέρειες, σε εφαρμογή της παρ. 5, καλούνται να υποβάλουν προς έγκριση στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, τα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα Ανάπτυξης (ΤΠΑ και ΠΠΑ) του

Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025, εξειδικεύοντας τους στόχους του μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού σε ειδικούς αναπτυξιακούς στόχους στον τομέα ευθύνης τους, κατανέμοντας τους πόρους του ΕΠΑ που τους αναλογούν σε δράσεις και έργα με υψηλή προτεραιότητα και προβλέποντας μέτρα για την έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίησή τους εντός του πλαισίου του ΕΠΑ.

Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ) προχώρησε στην συγκρότηση Ομάδας Κατάρτισης Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής σύμφωνα με την αρ. πρωτ. Ε.Δ.ΕΣΠΑ/Α/2205/13-05-2020 Απόφαση, στο πλαίσιο κατάρτισης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τον αναπτυξιακό προγραμματισμό της χώρας. Το παρόν έγγραφο αποτελεί την πρόταση του ΥΝΑΝΠ για το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης λαμβάνοντας υπόψη το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης και την προβλεπόμενη διαδικασία ένταξης και υλοποίησης των έργων που θα χρηματοδοτηθούν από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

1 Ανάλυση Υφιστάμενης Κατάστασης

1.1 Θεσμικό Πλαίσιο Φορέα Άσκησης Πολιτικής – Κανονιστική Αρμοδιότητα

Με το **Ν. 4150/2013** έγινε η ανασυγκρότηση το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ), ικανοποιώντας ένα διαρκές αίτημα όλων των εμπλεκομένων στον ναυτιλιακό χώρο φορέων σχετικά με την ύπαρξη ενός ενιαίου διοικητικού φορέα αφιερωμένου αποκλειστικά στον τομέα της ναυτιλίας. Ο Ν. 4150/2013 αποτελεί το βασικό νομοθέτημα για τον σκοπό και την λειτουργία του ΥΝΑΝΠ.

Με το **Π.Δ. 70/2015 (Α' 114)** το Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου επανασυστάθηκε ως αυτόνομο υπουργείο (μετά την συγχώνευσή του με τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων σε Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού) και μετονομάστηκε σε **Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ)**, αναλαμβάνοντας το σύνολο των αρμοδιοτήτων, υπηρεσιών, θέσεων και προσωπικού του συγχωνευθέντος με το Π.Δ. 24/2015 Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου, καθώς και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων.

Το **Π.Δ. 13/2018 (Α' 26) Οργανισμός Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής** ορίζει την αποστολή, την οργανωτική δομή και τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Κύρια αποστολή του Υπουργείου είναι:

- Ο σχεδιασμός της ναυτιλιακής πολιτικής, με σκοπό την προαγωγή και την προάσπιση των συμφερόντων της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας και τη σύνδεση της με την εθνική οικονομία,
- Η ανάπτυξη της ναυτικής εκπαίδευσης και της ναυτικής εργασίας,
- Η μέριμνα για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος,
- Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή ολοκληρωμένης νησιωτικής πολιτικής και πολιτικής θαλάσσιου τουρισμού και θαλάσσιων συγκοινωνιών και μεταφορών,
- Η λήψη μέτρων για την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και την προστασία της ανθρώπινης ζωής και περιουσίας στη θάλασσα,
- Η μέριμνα για την πρόληψη και την καταστολή εκνόμων ενεργειών στους χώρους αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής και ο έλεγχος των θαλάσσιων συνόρων,
- Η χάραξη της λιμενικής πολιτικής, η εποπτεία των λιμενικών υποδομών κάθε λειτουργικής μορφής και η προαγωγή του εθνικού λιμενικού συστήματος ως παράγοντα ανάπτυξης της οικονομίας, των νησιών και της ναυτιλίας της χώρας.

Η ανωτέρω αποστολή συνδέεται με δυο κεντρικές επιδιώξεις:

- 1 Την ενίσχυση και εδραίωση της παγκόσμιας ισχύος της Ελλάδας στον τομέα της Ναυτιλίας
- 2 την ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο νησιωτικό χώρο με την αξιοποίηση των αναπτυξιακών προοπτικών των νησιών, λαμβάνοντας ειδική μέριμνα για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή του νησιωτικού χώρου, υπό το πρίσμα της Γαλάζιας Οικονομίας.

Στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ανήκουν η **Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων**, η **Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής** και το **Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή** με το Αρχηγείο αυτού.

Σημειώνεται ότι με την παρ. 2 του άρθρου 68 του Π.Δ. 13/2018 (Α' 26) η άσκηση των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου, επεκτείνεται σε όλα τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας.

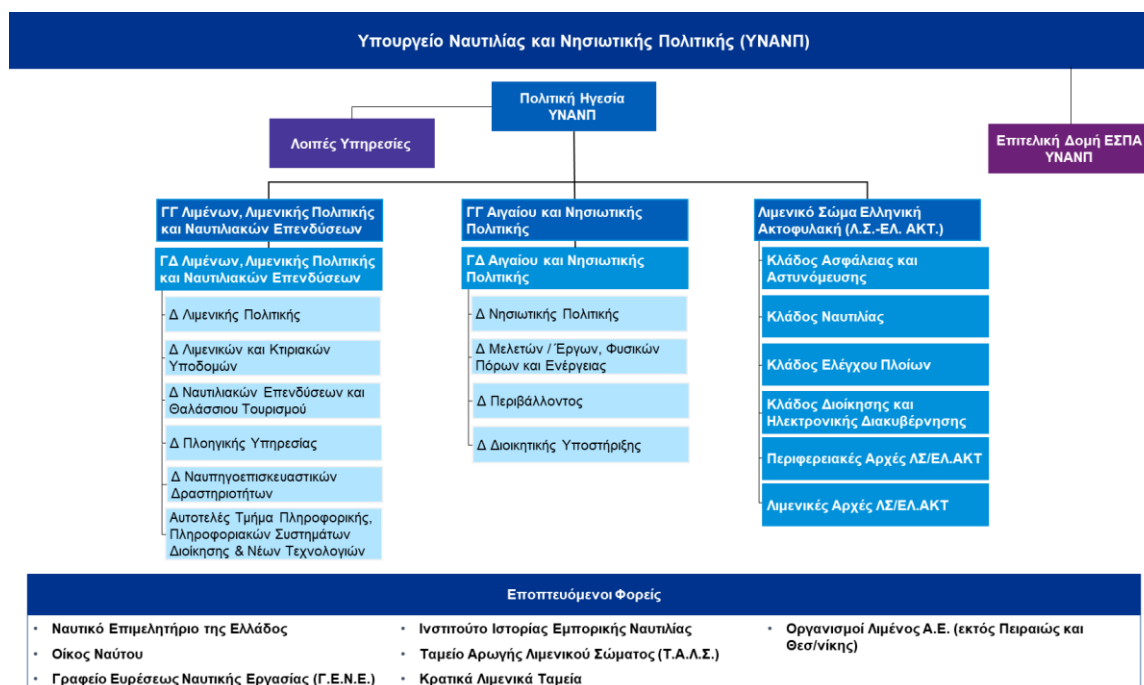
Διοικητική δομή Υπουργείου:

- Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής
- Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων
- Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος/ Ελληνική Ακτοφυλακή
- Λοιπές Υπηρεσίες Υπουργείου Ναυτιλίας υπαγόμενες στον Υπουργό

Οργανισμοί, δομές, φορείς και μονάδες που εποπτεύονται από το Υπουργείο ή αποτελούν αντικείμενο διαχείρισής του:

- Ναυτικό Επιμελητήριο Ελλάδος
- Οίκος Ναύτου
- Γραφείο Ευρέσεως Ναυτικής Εργασίας
- Ινστιτούτο Ιστορίας Εμπορικής Ναυτιλίας
- Ταμείο Αρωγής Λιμενικού Σώματος
- Κρατικά Λιμενικά Ταμεία
- Οργανισμοί Λιμένος Α.Ε. (εκτός Πειραιώς και Θεσ/νίκης)

Η διάρθρωση του ΥΝΑΝΠ, όπως αναφέρεται παραπάνω, αποτυπώνεται στο οργανόγραμμα που ακολουθεί:(η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ είναι εκτός οργανογράμματος Υπουργείου και υπάγεται απευθείας στον Υπουργό).

1.2 Τομείς Παρέμβασης

Σύμφωνα με την αποστολή και τον στρατηγικό σχεδιασμό του ΥΝΑΝΠ, οι **κύριοι τομείς παρέμβασης του Υπουργείου** είναι οι ακόλουθοι:

Τομέας παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική - Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές

Στρατηγικός σκοπός του ΥΝΑΝΠ μέσω της λιμενικής πολιτικής του είναι η οργάνωση, λειτουργία, ανάπτυξη και αξιοποίηση των λιμένων της χώρας, η σύγχρονη, αποτελεσματική και οικονομικά ανταποδοτική λειτουργία των λιμένων, η ανάπτυξη και βελτίωση των λιμενικών υποδομών της χώρας, η βελτίωση των όρων, των συνθηκών και της ποιότητας των παρεχόμενων λιμενικών υπηρεσιών, καθώς και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους στην παγκόσμια αγορά.

Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη για την αναμόρφωση του συστήματος λιμενικής διακυβέρνησης, το εθνικό λιμενικό σύστημα αποτελείται από 104 φορείς εκ των οποίων 10 είναι λιμενικά ταμεία, 75 είναι δημοτικά λιμενικά ταμεία, 13 είναι οργανισμοί λιμένων και 6 είναι λιμενικά γραφεία, και αυτή τη στιγμή τελεί υπό διαμόρφωση μια επίσημα διατυπωμένη, θεσμοθετημένη δημόσια λιμενική πολιτική¹.

Το ΥΝΑΝΠ, σύμφωνα με το Ετήσιο Σχέδιο Δράσης του 2021, πρόκειται να παρουσιάσει το νέο σύστημα λιμενικής διακυβέρνησης, την κατηγοριοποίηση των λιμένων και να θεσπίσει κανόνες ιεράρχησης και επιλογής των λιμενικών επενδύσεων και έργων. Η Επιτροπή Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων (ΕΣΑΛ) που συστήθηκε με το άρθρο δέκατο ένατο του ν. 2932/2001, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 44 του ν. 4150/2013, θα αποκτήσει σαφή κανονισμό λειτουργίας και θα θεσπιστεί μηχανισμός απλοποίησης διαδικασιών για την παρακολούθηση και το συντονισμό των αποφάσεών της, επιχειρώντας να μειωθεί ο χρόνος εκτέλεσης των έργων που αποφασίζονται.

Η αξιοποίηση των περιφερειακών λιμένων που αποτελεί μέρος του προγράμματος μεταμνημονιακών δεσμεύσεων στο πλαίσιο των μέτρων ενισχυμένης εποπτείας, έχει υποστεί σημαντικές καθυστερήσεις τα τελευταία χρόνια. Μετά την ολοκλήρωση των μελετών από το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας (ΤΑΙΠΕΔ) και την εκκίνηση διαγωνιστικών διαδικασιών για 3 επιλεγμένους λιμένες (Αλεξανδρούπολης, Καβάλας, Ηγουμενίτσας) προχωράει η διαγωνιστική διαδικασία για την αξιοποίηση 3 ακόμη περιφερειακών λιμένων εντός του 2021, των λιμένων Ηρακλείου, Βόλου και Πάτρας.

Αναφορικά με τον θαλάσσιο τουρισμό, σε ό,τι αφορά στη λειτουργία των πλοίων αναψυχής (σκάφη (yachting), κρουαζιέρα κλπ.), το ΥΝΑΝΠ έχει συμπεριλάβει στον στρατηγικό του σχεδιασμό για το 2021 τους ακόλουθους στόχους:

- 1 Εκσυγχρονισμός θεσμικού πλαισίου λειτουργίας επιχειρήσεων yachting και θαλασσίου τουρισμού: Εκσυγχρονισμός και απλοποίηση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, με κατάργηση διατάξεων που έχουν αποδειχθεί αλυσιτελείς και τροχοπέδη στην ανάπτυξη, υιοθέτηση νομοθετικών παρεμβάσεων παρόμοιων με αυτές άλλων χωρών της ΕΕ, που έχουν κριθεί επιτυχημένες και κωδικοποίηση της νομοθεσίας, η οποία σήμερα παρουσιάζει μια εικόνα διασπασμένη.
- 2 Μείωση απαιτούμενου χρόνου και διαδικασίας ίδρυσης επιχειρήσεων σκαφών (yachting): Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής έχει την ευθύνη τήρησης του μητρώου ναυτικών εταιριών πλοίων αναψυχής. Μέχρι σήμερα η διαδικασία ίδρυσης Ναυτιλιακής Εταιρείας Πλοίων Αναψυχής (ΝΕΠΑ) και έκδοσης βεβαιώσεων πραγματοποιείται με έγχαρτη

¹Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2021, ΥΝΑΝΠ

διαδικασία. Εντός του 2021 θα πραγματοποιηθεί έργο πλήρους απλούστευσης και ψηφιοποίησης προκειμένου να μειωθεί ο απαιτούμενος χρόνος για την εξυπηρέτηση.

- 3 Στήριξη κλαδικών πολιτικών για την κρουαζιέρα και το yachting στη χώρα: Κατάρτιση σχεδίου δράσης ανάκαμψης κλάδου κρουαζιέρας και θαλασσίου τουρισμού, και άλλες ενέργειες όπως η λειτουργία Εθνικής Συντονιστικής Επιτροπής Κρουαζιέρας (ΕΣΕΚ), κλπ.

Τομέας παρέμβασης 2: Ακτοπλοϊα-Θαλάσσιες Μεταφορές

Η ακτοπλοϊκή δραστηριότητα στην Ελλάδα αποτελεί πυλώνα στήριξης της νησιωτικότητας, της τουριστικής δραστηριότητας, αλλά και το σύνολο της οικονομίας. Η συνολική συνεισφορά του ακτοπλοϊκού κλάδου στην ελληνική οικονομία το 2016 ξεπέρασε τα 16 δις €, δηλαδή το 9,2% του ΑΕΠ². Σε όρους απασχόλησης, την ίδια χρονιά η συνολική συνεισφορά του κλάδου διαμορφώθηκε σε 349.000 θέσεις εργασίας που ισοδυναμούν με το 9,7% της συνολικής απασχόλησης στην Ελλάδα³.

Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής διασφαλίζει την απρόσκοπτη ακτοπλοϊκή σύνδεση του θαλάσσιου και νησιωτικού χώρου, εμποδίζοντας την ακτοπλοϊκή μεταφορά ως δημόσιο αγαθό, που πρέπει να παρέχεται με όρους ασφάλειας, κοινωνικής συνοχής και σε προσιτό κόστος, αντισταθμίζοντας τη νησιωτικότητα. Η διατήρηση της τακτικής συνδεσιμότητας των απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών της χώρας με τα μεγαλύτερα κεντρικά νησιά αλλά και με την μητροπολιτική χώρα κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών, αποτελεί διαχρονικά ένα ζήτημα που το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής αντιμετωπίζει. Δεδομένου ότι η ακτοπλοϊκή μεταφορά αποτελεί δημόσιο αγαθό, βασική επιδίωξη του ΥΝΑΝΠ αποτελεί η συνεχής και αδιάλειπτη εξυπηρέτηση του συνόλου των νήσων της επικράτειας, από το πιο μικρό μέχρι το πιο απομακρυσμένο.

Στόχος του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής είναι ο συνολικός σχεδιασμός των θαλάσσιων μεταφορών με σκοπό την εξασφάλιση της εδαφικής – νησιωτικής συνοχής μέσω της ενίσχυσης των άγονων γραμμών και με σεβασμό στο περιβάλλον. Στο πλαίσιο αυτό δράσεις αξιοποίησης δυναμικού θαλάσσιων εθνικών μεταφορών και μεταφορών μικρών αποστάσεων και προώθησης της καινοτομίας και της τεχνολογικής έρευνας και ανάπτυξης με σκοπό την προσαρμογή στα νέα περιβαλλοντικά δεδομένα και τις διεθνείς υποχρεώσεις, θεωρούνται αναγκαίες.

Για την ενίσχυση της ακτοπλοϊας και την αναβάθμιση του εθνικού συστήματος ακτοπλοϊκών συνδέσεων, το ΥΝΑΝΠ έχει συμπεριλάβει στο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2021 τις ακόλουθες δράσεις:

- Εδαφική συνοχή στο νησιωτικό χώρο με διασφάλιση ποιοτικού και επαρκούς δικτύου άγονων γραμμών
- Επιχειρησιακή και λειτουργική αναβάθμιση εθνικού συστήματος θαλασσίων συγκοινωνιών
- Προώθηση επενδύσεων και στήριξη ακτοπλοϊκής οικονομίας και προσαρμογής στα νέα δεδομένα

Το ΥΝΑΝΠ, αντιλαμβανόμενο ότι οι τρέχουσες συνθήκες λόγω της πανδημίας COVID-19 απειλούν τη βιωσιμότητα και την απρόσκοπτη δραστηριοποίηση των ελληνικών ακτοπλοϊκών εταιρειών, θέτοντας κατ' επέκταση σε κίνδυνο τις συγκοινωνιακές συνδέσεις με τα ελληνικά νησιά, έχει σχεδιάσει μέτρα στήριξης του εθνικού συστήματος ακτοπλοϊκών συνδέσεων για την αποτροπή πιθανής μεγάλης κάμψης του κλάδου, επιπλέον των μέτρων ανακούφισης που έχουν

² Ετήσια μελέτη για την ελληνική ακτοπλοϊα για το 2019 της ΧRTC (στοιχεία 2016), IOBE, ICAP

³ Ομοίως με 2

ληφθεί για όλες τις πληττόμενες εταιρείες, καθώς και των έκτακτων επιδοτήσεων ύψους περίπου 55 εκατ. €.

Τομέας παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική - Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη

Έχοντας επίγνωση των προβλημάτων που οδηγούν στην καθυστέρηση της οικονομικής ανάπτυξης των νησιών, το ΥΝΑΝΠ έθεσε τους στόχους μιας κοινωνικοοικονομικής πολιτικής που βασίζεται σε έναν μακροπρόθεσμο σχεδιασμό προσαρμοσμένο στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τον μοναδικό χαρακτήρα του νησιωτικού συμπλέγματος και του κάθε νησιού ξεχωριστά. Η νέα πολιτική περιλαμβάνει πρωτοποριακά μέτρα και σύγχρονες δράσεις με στόχο την αναστροφή των αρνητικών παραγόντων ανάπτυξης ακολουθώντας τις αρχές της βιώσιμης νησιωτικής ανάπτυξης. Περιλαμβάνει δράσεις στους ακόλουθους τομείς:

«Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο Νησιωτικό Χώρο»

Με πρωτοβουλία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, τον Ιανουάριο του 2021 ψηφίστηκε ο **νόμος 4770/2021 για την «Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο Νησιωτικό Χώρο»**. Ο νέος Νόμος, είναι προϊόν συστηματικού διαλόγου που έγινε με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Περισσότεροι από 320φορείς των νησιών συμμετείχαν στις συναντήσεις εργασίας και διαλόγου από τον Σεπτέμβριο 2019 μέχρι τον Φεβρουάριο 2020 και συνέβαλαν με τις ιδέες και τις απόψεις τους στη διαμόρφωση του πλαισίου της Εθνικής Νησιωτικής Πολιτικής⁴.

Με το ν. 4770/2021 (Α'15), η Ελλάδα αποκτά επίσημη, αναγνωρισμένη και στοιχειοθετημένη Εθνική Νησιωτική Πολιτική, με σαφείς στρατηγικούς στόχους, μέσα και χρηματοδοτικά εργαλεία. Νέοι μηχανισμοί αποτελεσματικής διακυβέρνησης συνδέουν τη νησιωτική ανάπτυξη με τη θαλάσσια οικονομία.

Το τρίπτυχο Νησιωτικότητα, Θαλάσσια Οικονομία, Γαλάζια Ανάπτυξη αποτελεί το δομικό στοιχείο της Νησιωτικής Πολιτικής που για πρώτη φορά εισάγεται σε θεσμικό κείμενο, κατά τρόπο ολοκληρωμένο, συνεκτικό και ρεαλιστικό.

Θεσμοθετήθηκε η υποχρέωση για κατάρτιση της Εθνικής Στρατηγικής για την «Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο Νησιωτικό Χώρο», με σαφείς και μετρήσιμους δείκτες και στόχους.

4 είναι οι σημαντικές καινοτομίες που εισάγονται:

1. Ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης Πολιτικών στο Νησιωτικό Χώρο
2. Εθνικό Μητρώο Φορέων Θαλάσσιας Οικονομίας
3. Ειδικό Πρόγραμμα Θεσμικής Ενδυνάμωσης Φορέων της Θαλάσσιας Οικονομίας
4. Πλατφόρμα Ενιαίας Παρακολούθησης και Τεκμηρίωσης στους τομείς της Εθνικής Στρατηγικής

Οι παραπάνω καινοτομίες συνδέονται με 3 χρηματοδοτικά εργαλεία:

1. Πρόγραμμα ΝΕΑΡΧΟΣ για τη χρηματοδότηση έργων Δημοσίου Χαρακτήρα
2. Πρόγραμμα Χρηματοδότησης Νησιωτικής Επιχειρηματικότητας (σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα)

⁴Έκθεση απολογισμού 2020, ΥΝΑΝΠ, Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής

3. Ταμείο Θαλάσσιας – Γαλάζιας Οικονομίας.

Πιο αναλυτικά:

Προγραμματίζεται ο άμεσος διπλασιασμός των διατιθέμενων πόρων προκειμένου να αυξηθεί το ποσοστό των έργων δημοσίου χαρακτήρα που λαμβάνουν χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση πάγιων αλλά και εκτάκτων αναγκών. Το πρόγραμμα ΝΕΑΡΧΟΣ θα δημιουργηθεί με τη συνεργασία ΥΝΑΝΠ και Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και αναμένεται να δημιουργήσει πρόσθετο αναπτυξιακό πόρο της τάξεως των 100 εκ ευρώ⁵.

Η κατάρτιση προγράμματος χρηματοδότησης για τη νησιωτική επιχειρηματικότητα (κυκλική οικονομία, θαλάσσια επαγγέλματα κλπ.) στοχεύει στην κάλυψη ειδικών αναγκών των νησιωτών. Σήμερα δεν υφίσταται χρηματοδοτικό πρόγραμμα εξειδικευμένο ιδίως για τα μικρά νησιά.

Το Συμβούλιο Νησιωτικής Πολιτικής (ΣΥ.ΝΗ.ΠΟ.) του άρθρου 33 του ν. 4150/2013 (Α' 102), αποκτά αυξημένη συμβολή στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση αναπτυξιακών πολιτικών για τον νησιωτικό χώρο, καθώς μέσω του νέου θεσμικού πλαισίου και του Ν. 4770/2021 είναι υπεύθυνο για τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης αξιολόγησης και αποτίμησης αποτελεσμάτων και συνεπειών των πολιτικών που εφαρμόστηκαν στον νησιωτικό χώρο κατά το προηγούμενο έτος. Ο ρόλος και η σημασία του Συμβουλίου Νησιωτικής Πολιτικής κρίνονται καθοριστικά λόγω της σύνδεσης του με τον καθορισμό της Εθνικής Στρατηγικής, των στόχων και των επιμέρους κατευθύνσεων πολιτικής στο νησιωτικό χώρο.

Μεταφορικό Ισοδύναμο

Το Μεταφορικό Ισοδύναμο (Ν.4551/2018), το μέτρο με τη θέσπιση του οποίου επιδιώχθηκε η εξίσωση του κόστους μεταφοράς με μέσα μαζικής μεταφοράς από την ηπειρωτική Ελλάδα σε νησί ή από νησί σε νησί με το κόστος που θα ίσχυε στην ηπειρωτική Ελλάδα για την ίδια απόσταση, χρηματοδοτείται από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για παροχή επιπλέον κινήτρων και τη δημιουργία νέου χρηματοδοτικού εργαλείου μέσω της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (πρώην ΕΤΕΑΝ)⁶. Έτσι, με τους νόμους 4674/2020 και 4714/2020, Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις (Κ.Υ.Α) και Υπουργικές Αποφάσεις (Υ.Α) νομοθετήθηκαν πληθώρα ρυθμίσεων με στόχο την αναβάθμιση και τον εξορθολογισμό του μέτρου του Μεταφορικού Ισοδύναμου, καθώς επίσης θεσμοθετήθηκε με το Ν. 4770/2021 το Πρόγραμμα Χρηματοδότησης Νησιωτικής Επιχειρηματικότητας, το οποίο στοχεύει στην ευρύτερη ενίσχυση και αναδιάρθρωση του παραγωγικού αναπτυξιακού προτύπου νησιωτικών περιοχών.

Για το μέτρο του Μεταφορικού Ισοδύναμου το 2020 καταβλήθηκε το ποσό των 47.857.924,31€, το οποίο κατανέμεται στους τρεις πυλώνες εφαρμογής του μέτρου Μ.Ι.(Επιβάτες , Επιχειρήσεις, Καύσιμα) ως εξής⁷:

- Επιβάτες: 27.476.574,90€
- Επιχειρήσεις: 17.893.728,74€
- Καύσιμα: 2.487.620,67€.

Φυσικοί πόροι και Ενέργεια

⁵Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2021, ΥΝΑΝΠ

⁶Στρατηγικό Πλάνο 2020, ΥΝΑΝΠ

⁷Έκθεση απολογισμού 2020, ΥΝΑΝΠ, Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής

Αντιμετώπιση αναγκών ύδρευσης ποσού 3.000.000 €⁸

Μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής χρηματοδοτήθηκαν τα εξής:

- μελέτες σε νησιωτικούς ΟΤΑ, για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας,
- έργα αφαλατώσεων, γεωτρήσεων, βελτίωσης και αντικατάστασης δικτύων ύδρευσης

Προκρίθηκαν, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, 105 μελέτες ωρίμανσης για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας, συνολικού ποσού 12.822.295 €προκειμένου να εξασφαλισθεί η ωρίμανση των προτεινόμενων έργων για ένταξη στο νέο ΕΣΠΑ 2021-2027⁹.

Δράσεις Κυκλικής Οικονομίας ποσού 55.000 €¹⁰

Το ΥΝΑΝΠ χρηματοδότησε το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης με το ποσό των 50.000€, για την εκπόνηση ερευνητικού προγράμματος ανάπτυξης πρότυπου μοντέλου Κυκλικής Οικονομίας στο νησί της Μήλου, με σκοπό την μετατροπή του σε πρότυπο νησί Κυκλικής Οικονομίας.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου έλαβε από το ΥΝΑΝΠ επιχορήγηση ποσού 5.000€, για τη διοργάνωση του διεθνούς διαδικτυακού συνεδρίου με τίτλο «Circle the Med Forum», με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο οποίο μετείχαν στελέχη των κεντρικών διοικήσεων των κρατών-μελών, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της επιστημονικής κοινότητας και του επιχειρείν, καθώς και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών από 36 χώρες της Μεσογείου και της Μαύρης Θάλασσας.

Θαλάσσιος τουρισμός

Ο κλάδος του θαλάσσιου τουρισμού καλύπτει το 3,8% σε σύνολο 18% της συνολικής συμβολής όλων των κλάδων του τουρισμού στο ΑΕΠ της Ελλάδος, συμβάλλοντας παράλληλα στη διατήρηση της συνοχής της νησιωτικής Ελλάδας.

Το ΥΝΑΝΠ αξιοποιεί τις δυνατότητες των ευρωπαϊκών προγραμμάτων για να ενισχυθεί η νησιωτική ταυτότητα και να αυξηθεί η επισκεψιμότητα και ο χρόνος παραμονής των επισκεπτών στα νησιά.

Οικισμοί και Διατηρητέα κτίρια

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής έχουν γίνει ενέργειες που αποσκοπούν στην προστασία και διατήρηση των παραδοσιακών οικισμών και κτιρίων.

Το 2020 εκδόθηκε το Π.Δ. 19-6 (Δ' 389) «Τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου του βόρειου παραδοσιακού τμήματος της πόλεως Μυτιλήνης, με άρση και μερική επαντιβολή δέσμευσης σε τμήμα ακινήτου για τη δημιουργία χώρου νηπιαγωγείου, οδού και πεζοδρόμου».

Έχουν σταλεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας για έλεγχο νομιμότητας τα κάτωθι σχέδια Προεδρικών Διαταγμάτων:

⁸Ομοίως με 7

⁹Ομοίως με 7, 8

¹⁰Ομοίως με 7, 8, 9

α) «Αυτοδίκαιη ανάκληση της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης που έχει επιβληθεί στο Ο.Τ.βόρεια του παλαιού Δημοτικού Σχολείου της Δημοτικής Κοινότητας Νάουσας του Δήμου Πάρου (ν. Κυκλάδων) και τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου στο ίδιο ως άνω Ο.Τ.» .

β) «Επανεγκριση των ορίων και των όρων και περιορισμών δόμησης του παραδοσιακού οικισμού «Πλάκα» της Τοπικής Κοινότητας Μήλου του Δήμου Μήλου (ν. Κυκλάδων)».

Μέσα στο 2020 έχουν πραγματοποιηθεί επτά συνολικά χαρακτηρισμοί διατηρητέων κτιρίων στα νησιά της Λέσβου, της Ρόδου και της Σάμου.

Πολιτισμός, Κατάρτιση, Καινοτομία

Η Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (ΓΓΑΙΝΠ) του ΥΝΑΝΠ χρηματοδοτεί και υποστηρίζει τις ενέργειες ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων των ελληνικών Πανεπιστημίων για την προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας των νησιών μας. Μέσα στο 2020, τα Πανεπιστήμια Αθηνών, Ιωαννίνων, Θεσσαλονίκης, Θεσσαλίας, Αιγαίου, Κρήτης και το Ιόνιο Πανεπιστήμιο έχουν λάβει επιχορηγήσεις συνολικού ποσού 138.154 €.

Το 2020 συστάθηκε Επιτροπή Πολιτιστικών, Καλλιτεχνικών και Εκπαιδευτικών Δράσεων της ΓΓΑΙΝΠ για τον νησιωτικό χώρο ενώ δόθηκαν επιχορηγήσεις πολιτιστικών εκδηλώσεων στα νησιά, ποσού 172.126 €.

Στους τομείς κατάρτισης και δια βίου μάθησης, οι Γενικές Γραμματείες Ψηφιακής Διακυβέρνησης & Απλούστευσης Διαδικασιών, Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης & Διά Βίου Μάθησης και Αιγαίου & Νησιωτικής Πολιτικής υπέγραψαν Μνημόνιο Συνεργασίας στις 19.2.2020 που στοχεύει στην ολιστική βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Δημοσίου προς τους νησιώτες, ιδίως των απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών.

Η πρωτοβουλία εντάσσεται στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών (ΕΠΑΔ), που αποτελεί την κεντρική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης για τη δημιουργία της Ψηφιακής Νησιωτικότητας στον τομέα της Κατάρτισης και της Δια Βίου Μάθησης.

Παροχή κινήτρων παραμονής και εργασίας σε νησιωτικές περιοχές

Σχέδιο θεσμοθετημένων κινήτρων πρόσληψης και παραμονής επαγγελματιών υγείας σε νησιωτικές περιοχές

Η Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, στο πλαίσιο συνεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Υπηρεσιών Υγείας, χρηματοδότησε με το ποσό των 15.000 ευρώ ερευνητικό πρόγραμμα του ΕΚΠΑ, για τη διαμόρφωση σχεδίου σύνδεσης του τομέα της Υγείας με τη Νησιωτική Πολιτική και την ανάπτυξη πλαισίου κινήτρων πρόσληψης και παραμονής επαγγελματιών Υγείας στις νησιωτικές περιοχές¹¹.

Ψηφιακοί «Νομάδες»

Σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, διερευνάται η προσέλκυση «ψηφιακών εργαζομένων», δηλαδή ανθρώπων που δουλεύουν μέσω του διαδικτύου μακριά από το γραφείο τους, την πόλη ή και την χώρα τους. Η θεσμική υποστήριξή τους μέσω ενός προγράμματος που θα διευκολύνει την επίλυση ειδικότερων ζητημάτων και παράλληλα θα παρέχει κίνητρα παραμονής και εργασίας μπορεί να καταστήσει, ιδίως τα νησιά, προνομιακούς προορισμούς στον τομέα αυτό, δίνοντας αναπτυξιακή ώθηση στις νησιωτικές οικονομίες.

Τομέας παρέμβασης 4: Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας

¹¹Εκθεση απολογισμού 2020, ΥΝΑΝΠ, Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής

Το ΥΝΑΝΠ εν μέσω σημαντικών γεωπολιτικών και άλλων εξελίξεων και με την ευθύνη εποπτείας και επιτήρησης του θαλασσιού χώρου και των συνόρων της χώρας, έχει ως βασική προτεραιότητα την οργάνωση και βελτίωση των συστημάτων παρακολούθησης και διαχείρισης θαλάσσιας κυκλοφορίας/παρακτίας επιτήρησης του θαλασσιού πεδίου και τη διευκόλυνση υποβολής των σχετικών πληροφοριών από τους πολίτες μέσω της παροχής σύγχρονων ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

Για την επίτευξη των παραπάνω, το ΥΝΑΝΠ οφείλει να αποκτήσει δυο σημαντικά εθνικά συστήματα, για την παρακολούθηση στο θαλάσσιο χώρο και την αποτροπή εγκλημάτων, την έρευνα και διάσωση και την ασφάλεια ναυσιπλοΐας. Στον στρατηγικό σχεδιασμό του ΥΝΑΝΠ για το 2021 περιλαμβάνονται δράσεις για την αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό του εθνικού συστήματος παρακολούθησης της κυκλοφορίας των πλοίων και ενημέρωσης των συστημάτων Vessel Traffic Monitoring & Information Systems (VTMIS), καθώς και την υλοποίηση του Εθνικού Συστήματος Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης (ΕΣΟΘΕ). Εντός του 2021 έχει προγραμματιστεί από το ΥΝΑΝΠ να προκηρυχθεί το σύνολο των έργων για τα οποία θα έχουν ληφθεί οι απαιτούμενες εντάξεις για το σύνολο των συγχρηματοδοτούμενων έργων είτε από το – Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ) 2014-21, είτε από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ. Επιπρόσθετα, προβλέπεται η ψηφιοποίηση κρίσιμων υπηρεσιών προς πολίτες και επιχειρήσεις με τη δημιουργία e-θυρίδας στα λιμεναρχεία, μειώνοντας στο ελάχιστο τη φυσική επαφή του πολίτη. Αναμένεται να προστεθούν επιπλέον 5 νέες ψηφιακές διαδικασίες στις ήδη 10 που αναπτύχθηκαν από τη λιμενική αστυνομία.

Το Ετήσιο Σχέδιο Δράσης του ΥΝΑΝΠ για το 2021 περιλαμβάνει επίσης την επέκταση ενιαίας ναυτιλιακής θυρίδας ENNΘ (Single Window) και την ένταξή της, κατόπιν σχετικής ωρίμανσης, σε ευρωπαϊκή χρηματοδότηση.

Η μεγιστοποίηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και αποτελεσματικότητας του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ. ΑΚΤ.) σε όλο το φάσμα των επιχειρησιακών του δράσεων στην θάλασσα με στόχο την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και την αποτελεσματική θαλάσσια επιτήρηση, αποτελεί πρωταρχική αναγκαιότητα. Στο πλαίσιο αυτό, το Ετήσιο Σχέδιο Δράσης του ΥΝΑΝΠ για το 2021 περιλαμβάνει δράσεις εξοπλισμού του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. με πλωτά, εναέρια και άλλα σύγχρονα μέσα για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων και ειδικών αποστολών στον εκτεταμένο θαλάσσιο και χερσαίο χώρο, την αποτροπή έκνομων ενεργειών, την έρευνα και διάσωση κλπ., δράσεις εκπαίδευσης προσωπικού Λ.Σ./ΕΛ. ΑΚΤ. σε συνεργασία με Frontex και ΕΕ για την αναβάθμιση ικανοτήτων και απόκτηση ειδικών γνώσεων.

Στο πλαίσιο ενίσχυσης της ασφάλειας στη θάλασσα και της λήψης μέτρων προστασίας της ανθρώπινης ζωής, το 2020 υιοθετήθηκε ένα αυστηρό θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας και κανόνων για την ασφάλεια λουομένων μέσω του νέου ΠΔ 71/2020 για τους ναυαγοσώστες και την αυστηροποίηση του πλαισίου ποινών για την αποτροπή ατυχημάτων στη θάλασσα, σε στενή συνεργασία με τους ΟΤΑ.

Τομέας παρέμβασης 5: Ναυτική Εκπαίδευση - Γαλάζια Επαγγέλματα -Απασχόληση και επενδύσεις στη Γαλάζια Οικονομία

Περισσότερο από το 25% του ΑΕΠ της χώρας – με όρους καθαρής παραγόμενης αξίας – προέρχεται από οικονομικές δραστηριότητες της Γαλάζιας Οικονομίας που σχετίζονται με τη ναυτιλία, τον τουρισμό και τα συμπληρωματικά αυτών επαγγέλματα.

Μία από τις κορυφαίες προτεραιότητες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής είναι η προσέλκυση περισσότερων πλοίων στην ελληνική σημαία (flaggain). Αυτό επιτυγχάνεται, πέρα από την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του εθνικού νηολογίου, την απλούστευση των διαδικασιών καταχώρισης πλοίων και τη μείωση της γραφειοκρατίας, με την αύξηση της ελκυστικότητας των θαλάσσιων επαγγελματιών, με την αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό της ναυτικής εκπαίδευσης (βελτίωση της εκπαίδευσης και κατάρτισης των ναυτικών), την προσαρμογή της απασχόλησης στα νέα διεθνή δεδομένα και δεξιότητες (υβριδικά μοντέλα διεπαφής γραφείου-πλοίου, bigdata, δια βίου εκπαίδευση κ.α.), την εξωστρέφεια της αλυσίδας αξίας, τόσο στο ναυτιλιακό κλάδο, όσο και στους συμπληρωματικούς τομείς, την αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων, της ναυτικής τέχνης και τεχνογνωσίας και την προώθηση της καινοτομίας.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2019

Η Ελλάδα εφαρμόζει το νομοθετικό πλαίσιο περί Ναυτικής Εκπαίδευσης, το οποίο εμπίπτει στις διατάξεις της Δ.Σ. STCW 1978, η οποία κυρώθηκε με το ν. 1314/1983, αναθεωρήθηκε το 2010 και ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με το Π.Δ. 79/2012 (ΦΕΚ Α' 137) περί επίπεδου εκπαίδευσης και πιστοποίησης της ικανότητας για καθήκοντα φυλακής με στόχο την βελτίωση του επιπέδου της ναυτικής εκπαίδευσης και κατ' επέκταση της ναυτικής ικανότητας. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται η αύξηση του αριθμού των εισακτέων στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ), η ενίσχυση και ευελιξία των προγραμμάτων σπουδών και η προσαρμογή στα νέα διεθνή δεδομένα εκπαίδευσης του ναυτικού επαγγέλματος.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2017

Το ΥΝΑΝΠ στοχεύει στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό της ναυτικής εκπαίδευσης, μέσα από βελτιωμένες δημόσιες σχολές που θα παρέχουν προγράμματα σπουδών υψηλής ποιότητας αλλά και από ανταγωνιστικές ιδιωτικές σχολές, την αναβάθμιση της υλικοτεχνικής και επιχειρησιακής οργάνωσης δημοσίων Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού, ΚΕΣΕΝ, Σχολών Σωστικών κ.α.

Το ΥΝΑΝΠ στο πλαίσιο του στόχου βελτίωσης και αναβάθμισης της ναυτικής εκπαίδευσης, έχει συμπεριλάβει στο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2021 την δημιουργία ενός νέου θεσμικού πλαισίου για τη δημόσια ναυτική εκπαίδευση και τη ρύθμιση θεμάτων της ιδιωτικής εκπαίδευσης που θα οδηγήσουν σε ενίσχυση του ναυτικού επαγγέλματος ανάλογη με την υφιστάμενη τεράστια προσφορά εργασίας. Ο νόμος-πλαίσιο θα θεραπεύσει υφιστάμενες παθογένειες, θα ρυθμίσει τον τρόπο λειτουργίας των ιδιωτικών σχολών και θα ορίσει το πλαίσιο πιστοποίησης ποιότητας

Με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (2019) οι εργαζόμενοι Έλληνες ναυτικοί ανέρχονται σε 12.000 σε ότι αφορά τα ανώτερα κλιμάκια (πλοίαρχοι – μηχανικοί). Τα επαγγέλματα που συνδέονται με τη θαλάσσια οικονομία και τη ναυτιλία μέχρι στιγμής δεν έχουν ενισχυθεί στοχευμένα ή αποτελεσματικά. Από το 2020, το ΥΝΑΝΠ προγραμματίζει πλέγμα παρεμβάσεων που θα αυξήσει το ποσοστό (ιδίως των νέων) εργαζομένων που σχετίζονται με γαλάζια επαγγέλματα, είτε σε επίπεδο απασχόλησης αποφοίτων ΑΕΝ, είτε σε συγγενείς κλάδους (κατώτερα πληρώματα, στελέχη ναυτιλιακού ή παρα-ναυτιλιακού κλάδου).

Ο **νέος νόμος 4770/2021** προβλέπει μέτρα στήριξης των γαλάζιων επαγγελματιών μέσω της ένταξης του κλάδου στις γενικές διατάξεις της Κυβέρνησης για ενίσχυση των πληττόμενων κλάδων από την πανδημία Covid-19, όπως η αποζημίωση των ναυτικών σε αναστολή εργασίας, η επιδότηση της ανεργίας και η ένταξη της ακτοπλοΐας στο καθεστώς επιδότησης εργοδοτικών εισφορών για ενεργούς ναυτικούς κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα.

Τομέας παρέμβασης 6: Θεσμική Ενδυνάμωση - Ψηφιακή Διακυβέρνηση

Ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης μέσω του επανασχεδιασμού, της απλοποίησης και της επιτάχυνσης των διαδικασιών εξυπηρέτησης πολιτών, εργαζομένων και επιχειρήσεων όλων των κλάδων της Γαλάζιας Οικονομίας με απώτερο σκοπό την ενδυνάμωση της επιχειρηματικότητας στο χώρο αυτό, αποτελεί τον μοχλό ανάπτυξης των κλάδων της Γαλάζιας Οικονομίας υπό την αιγίδα του ΥΝΑΝΠ.

Σύμφωνα με το Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2021 του ΥΝΑΝΠ, ο ψηφιακός μετασχηματισμός του ελληνικού νηολογίου, μέσα από την άμεση υλοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) για τη Ναυτιλία, δρομολογείται άμεσα και συνδέεται με την προτυποποίηση των διαδικασιών, την έκδοση ηλεκτρονικών πιστοποιητικών σε σύντομο χρόνο και εν γένει με τη δημιουργία ανταγωνιστικού πακέτου υπηρεσιών έναντι "σημαίας" άλλων κρατών. Εκτιμάται ότι θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση του "flag-drain", την ανάσχεση της διαρροής νηολόγησης ελληνόκτητων πλοίων σε ανταγωνίστριες χώρες και την ανάκτηση της εμπιστοσύνης στην Ελλάδα. Σήμερα δεν υφίσταται απολύτως ψηφιοποιημένη διαδικασία που παρέχει υπηρεσία στον Έλληνα πλοιοκτήτη σε χρόνο τέτοιο ώστε να είμαστε ανταγωνιστικοί σε σχέση με άλλες σημαίες.

Προβλέπεται επίσης η ψηφιοποίηση κρίσιμων υπηρεσιών προς πολίτες και επιχειρήσεις με τη δημιουργία e-θυρίδας στα λιμεναρχεία, μειώνοντας στο ελάχιστο τη φυσική επαφή του πολίτη. Αναμένεται να προστεθούν επιπλέον 5 νέες ψηφιακές διαδικασίες στις ήδη 10 που αναπτύχθηκαν από τη λιμενική αστυνομία.

Στο πλαίσιο του στρατηγικού στόχου του ΥΝΑΝΠ για την ενίσχυση της ασφάλειας και προστασίας στο θαλάσσιο χώρο και τη διαφύλαξη θαλασσίων συνόρων της χώρας, έχουν επίσης περιληφθεί στο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2021 έργα όπως η αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός του εθνικού συστήματος παρακολούθησης της κυκλοφορίας των πλοίων και ενημέρωσης των συστημάτων Vessel Traffic Monitoring & Information Systems (VTMIS), η επέκταση ενιαίας ναυτιλιακής θυρίδας ENNΘ (Single Window), η επέκταση του πληροφοριακού συστήματος λιμενικής αστυνομίας για την επιτήρηση των θαλάσσιων δραστηριοτήτων σε συνεργασία με τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό SafeWaterSports κ.α.

Το ΥΝΑΝΠ στο πλαίσιο του στρατηγικού του στόχου για το 2021 ενίσχυσης της ακτοπλοΐας και αναβάθμισης του εθνικού συστήματος ακτοπλοϊκών συνδέσεων, έχει σχεδιάσει πληθώρα δράσεων όπως η απλούστευση και ψηφιοποίηση του συστήματος διαχείρισης Άγονων Γραμμών από τη Διεύθυνση Θαλασσίων Συγκοινωνιών, η δημιουργία ΟΠΣ διαχείρισης δικτύου θαλασσίων συγκοινωνιών, η ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων παρακολούθησης απόπλου –κατάπλου πλοίων, η ηλεκτρονικοποίηση διαδικασιών παρακολούθησης και ενημέρωσης κίνησης επιβατών, ΙΧ και Φ/Γ στους λιμένες της χώρας, η ανάπτυξη συστήματος αυτοματοποιημένης ενημέρωσης πολιτών (με SMS, App κλπ) για πληροφορίες ακτοπλοϊκού δικτύου και η ανάπτυξη «OPTINET: καινοτόμο

εργαλείο βελτιστοποίησης ακτοπλοϊκών δικτύων», στο πλαίσιο έργου που υλοποιείται από το «ΕΡΕΥΝΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ/ΕΠΑνΕΚ».

Ο στρατηγικός στόχος του ΥΝΑΝΠ για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού θα εξυπηρετηθεί σύμφωνα με το Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2021 με την πλήρη απλούστευση και ψηφιοποίηση της διαδικασίας ίδρυσης Ναυτιλιακής Εταιρείας Πλοίων Αναψυχής (ΝΕΠΑ) και έκδοσης βεβαιώσεων προκειμένου να μειωθεί ο απαιτούμενος χρόνος για την εξυπηρέτηση των σχετικών αιτημάτων. Παράλληλα, έχει προδιαγραφεί η δημιουργία μίας και μόνης θυρίδας/one-stop-shop για τους επιχειρηματίες. Επιπλέον, ο στρατηγικός σχεδιασμός του 2021 του ΥΝΑΝΠ περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενιαίας πλατφόρμας διαχείρισης προορισμών yachting για διευκόλυνση ελλιμενισμού, τουριστικής πληροφόρησης και διασύνδεσης.

Για την επίτευξη του στρατηγικού στόχου του ΥΝΑΝΠ υιοθέτησης μιας σύγχρονης και αποτελεσματικής εθνικής λιμενικής στρατηγικής, έχουν περιληφθεί στο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2021 έργα όπως η σύσταση Εθνικής Ενιαίας Πλατφόρμας Λιμενικής Κοινότητας (National Integrated Port Community System) και η ψηφιοποίηση διαδικασιών πλοηγικών υπηρεσιών για την αναβάθμιση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Οι ψηφιακές τεχνολογίες και η ψηφιακή συνδεσιμότητα είναι ιδιαίτερης σημασίας για τις απομονωμένες νησιωτικές περιοχές, προκειμένου να υπερπηδήσουν το φυσικό εμπόδιο της χωρικής ασυνέχειας και απομόνωσης.

Τέλος, η ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και η ψηφιοποίηση διαδικασιών αποτελεί προτεραιότητα για τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης από τη Δημόσια Σχολή Εμπορικού Ναυτικού/Σωστικών & Πυροσβεστικών Μέσων (ΔΣΕΝ) (ΑΕΝ – Κέντρο Επιμόρφωσης Στελεχών Εμπορικού Ναυτικού (ΚΕΣΕΝ)).

1.3 Εθνικά Στρατηγικά Κείμενα – Κανονιστικές και Λοιπές Υποχρεώσεις

Με τον **Ν. 4635/2019 (Α' 167) «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις»** θεσμοθετήθηκε, μέσω της κατοχύρωσης του προγραμματικού ρόλου του Εθνικού ΠΔΕ, η μεσοπρόθεσμη στοχοθεσία και η υποχρέωση υπαγωγής των έργων που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους σε στρατηγικούς στόχους και ιεραρχούμενες αναπτυξιακές προτεραιότητες.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης αποτελεί ένα σχέδιο ανάπτυξης της χώρας για την παραγωγική ανάταξη, την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή και περιλαμβάνει τους στόχους του εθνικού μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού, με την αξιοποίηση των εθνικών πόρων του ΠΔΕ. Οι βασικές διαστάσεις του προγραμματισμού του ΕΠΑ απαντώνται σε τομεακό και περιφερειακό επίπεδο.

Σε αυτό το πλαίσιο, το ΥΝΑΝΠ διαμορφώνει το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΤΠΑ) που περιλαμβάνει τους στόχους του μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού στον τομέα ευθύνης του, με βάση τον αντίστοιχο προγραμματισμό του ΕΠΑ και την κατανομή των πόρων του ΕΠΑ που του αναλογούν.

Στη συνέχεια παρατίθενται τα εθνικά στρατηγικά κείμενα που αποτυπώνουν το παραπάνω προγραμματικό πλαίσιο, καθώς και τις κανονιστικές και λοιπές υποχρεώσεις που έχουν προδιαγραφεί για το ΥΝΑΝΠ που ελήφθησαν κατά κύριο λόγο υπόψη κατά την σύνταξη του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ.

1.3.1 Σχεδιασμός νέου Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης ΕΣΠΑ 2021-2027

Στο πλαίσιο σχεδιασμού του νέου Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης ΕΣΠΑ 2021-2027, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής υπό τον συντονισμό της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ συγκρότησε την Ομάδα Χάραξης Πολιτικών του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στο πλαίσιο σύστασης των οργάνων κατάρτισης του ΕΣΠΑ και προέβη στη διεξαγωγή των ακόλουθων θεματικών και χωρικών εργαστηρίων:

- Εργαστήρια σχεδιασμού και προγραμματισμού ΕΣΠΑ 2021-2027 στους τομείς αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής και των Δ/σεων των Κλάδων του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής.
- Χωρικά Εργαστήρια με θέμα Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική και Νησιωτικός Χώρος, Διευρυμένοι Περιφερειακοί Διάλογοι εν όψει ΕΣΠΑ 2021-2027 στο πλαίσιο διαβούλευσης με τοπικούς φορείς στις τέσσερις νησιωτικές περιφέρειες (Ιόνια Νησιά, Ν. Αιγαίο, Κρήτη, Β. Αιγαίο) και στις τέσσερις ηπειρωτικές περιφέρειες που έχουν νησιωτικές χωρικές ενότητες (Στερεά Ελλάδα, Θεσσαλία, Αν. Μακεδονία Θράκη, Αττική).

Ανάλυση στρατηγικής ΥΝΑΝΠ για το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027	
Θεματικοί Άξονες:	Είδικοί στόχοι:
1. Λιμενική Πολιτική – Θαλάσσιοι Λιμένες και Ναυτιλιακές Υποδομές	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή Εθνικής Λιμενικής Πολιτικής/ πλαίσιο Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών • Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, των δικτύων θαλάσσιων αρτηριών, των «πράσινων» υποδομών και στο πλαίσιο του CEF
2. Ακτοπλοΐα – Θαλάσσιες Μεταφορές	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση δυναμικού θαλάσσιων εθνικών μεταφορών και μεταφορών μικρών αποστάσεων • Προώθηση της καινοτομίας και της τεχνολογικής έρευνας και ανάπτυξης με σκοπό την προσαρμογή στα νέα περιβαλλοντικά δεδομένα και τις διεθνείς υποχρεώσεις
3. Νησιωτική Πολιτική – Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη	<ul style="list-style-type: none"> • Άρση γεωγραφικής απομόνωσης / βελτίωση διασυνδεσιμότητας • Τεχνική υποστήριξη υλοποίησης δράσεων ιδιαίτερα στα μικρά νησιά • Ανάδειξη νησιωτικότητας, προάσπιση πολιτικής και εδαφικής συνοχής • Ανάπτυξη δημοσίων υποδομών / υπηρεσιών • Ενίσχυση νησιωτικής ανταγωνιστικότητας & επιχειρηματικότητας
4. Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή Ευρωπαϊκής Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης • Αντιμετώπιση εγκληματικών δράσεων πάσης φύσεως στη θάλασσα • Εφαρμογή Ενωσιακής και Εθνικής μεταναστευτικής πολιτικής • Αύξηση επιχειρησιακής ικανότητας αντιμετώπισης θαλάσσιων περιστατικών
5. Ναυτική Εκπαίδευση-Γαλάζια Επαγγέλματα-Απασχόληση	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση της ελκυστικότητας των θαλάσσιων επαγγελμάτων • Βελτίωση της εκπαίδευσης και κατάρτισης των ναυτικών • Προώθηση των προοπτικών δια βίου σταδιοδρομίας στους τομείς της ναυτιλίας • Αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων, της ναυτικής τέχνης και τεχνογνωσίας, προώθηση της καινοτομίας
6. Θεσμική Ενδυνάμωση – Ψηφιακή Διακυβέρνηση	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική / Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και ψηφιακός μετασχηματισμός

1.3.2 Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού

Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ) καλείται να παρακολουθήσει τις εξελίξεις στο χώρο της Εμπορικής Ναυτιλίας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο με την ολοένα αυξανόμενη αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών για την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, την έρευνα και διάσωση, την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, αλλά και την εποπτεία και επιβολή του νόμου. Προτεραιότητα αποτελεί η αξιοποίηση της τεχνολογίας για την ενίσχυση της «γαλάζιας οικονομίας» και την τόνωση του ενδιαφέροντος της ναυτιλιακής κοινότητας σε μια χώρα με ναυτική παράδοση.

Ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης μέσω του επανασχεδιασμού, της απλοποίησης και της επιτάχυνσης των διαδικασιών εξυπηρέτησης πολιτών, εργαζομένων και επιχειρήσεων του κλάδου της ναυτιλίας μπορεί να λειτουργήσει ως μοχλός ανάπτυξης της ναυτιλίας, με απώτερο σκοπό την ενδυνάμωση της επιχειρηματικότητας

στο χώρο αυτό. Ιδιαίτερα η ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, η ηλεκτρονικοποίηση των υπηρεσιών και η ψηφιακή ένταξη των νησιών συμβάλλει στη νησιωτική ανάπτυξη.

Αναφορικά με τα πεδία ευθύνης του ΥΝΑΝΠ, στον **Τομέα παρέμβασης 6: Θεσμική Ενδυνάμωση - Ψηφιακή Διακυβέρνηση**, η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού προδιαγράφει την υλοποίηση 10 έργων συνολικά, με δικαιούχο το Υπουργείο, εκ των οποίων 3 έργα βρίσκονται ήδη σε φάση υλοποίησης:

α/α	Τίτλος Έργου
1	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα για τον τομέα της Ναυτιλίας και της Νησιωτικής Πολιτικής
2	Ψηφιοποίηση των αρχείων για την Ηλεκτρονικοποίηση Λειτουργιών του ΥΝΑΝΠ και του Λ.Σ – ΕΛ. ΑΚΤ.
3	Ανάπτυξη συστήματος για την εκμετάλλευση Λιμένων
4	Σύστημα υποστήριξης της ναυτικής σταδιοδρομίας - Marine Career Information System (MARIS)
5	Αναβάθμιση Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Αλιείας
6	Πληροφοριακό Σύστημα Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών
7	Αναβάθμιση συστήματος παροχής υπηρεσιών θαλάσσιου τουρισμού και σκαφών αναψυχής
8	Ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος υποστήριξης των Φορέων Διοίκησης και Εκμετάλλευσης Λιμένων
9	Υλοποίηση Εφεδρικού Κέντρου Δεδομένων (Disaster Recovery DataCenter) για Αδιάλειπτη Λειτουργία Εφαρμογών και Πληροφοριακών Συστημάτων ΥΝΑΝΠ
10	Μεταφορικό Ισοδύναμο (MI)

1.3.3 Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2020

Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) 2020 αποτελεί ένα συνεκτικό κείμενο στρατηγικών επιδιώξεων και μεταρρυθμίσεων της κυβέρνησης με γνώμονα τις ισχύουσες ευρωπαϊκές πολιτικές, τις επικρατούσες μακροοικονομικές συνθήκες και ανάγκες σε εθνικό επίπεδο, αλλά και την τρέχουσα πρόκληση της εξάπλωσης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

Με αφορμή την πρωτόγνωρη κατάσταση που προκύπτει από την υγειονομική κρίση, το ΕΠΜ για το έτος 2020 επικεντρώνει τη συνολική μεταρρυθμιστική δράση της Ελληνικής Κυβέρνησης σε τρεις άξονες:

- 1 Πολιτικές που αφορούν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας.
- 2 Μεταρρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των οικονομικών προκλήσεων που αναφέρονται στην Έκθεση Χώρας (Country Report) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το έτος 2020, και
- 3 Πολιτικές που αφορούν στην εφαρμογή των Ειδικών Συστάσεων του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το έτος 2019.

Οι κύριες επενδυτικές προτεραιότητες στον τομέα των συγκοινωνιακών υποδομών, στο πεδίο αρμοδιοτήτων του ΥΝΑΝΠ - όπως αυτές προσδιορίζονται και στο Στρατηγικό Πλαίσιο για τις Επενδύσεις στις Μεταφορές - είναι οι παρακάτω και εντάσσονται στους ακόλουθους τομείς παρέμβασης του ΥΝΑΝΠ:

Τομέας Παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική - Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές & Τομέας παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική - Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη

— Ο επανασχεδιασμός του παράκτιου δικτύου ακτοπλοΐας για τη δημιουργία περιφερειακών κόμβων που θα επιτρέψουν την ταχύτερη μεταφορά εμπορευμάτων σε μικρότερα λιμάνια και νησιά σε ολόκληρο το Αιγαίο. Ειδικά, η ευκολότερη και ταχύτερη διασύνδεση μεταξύ των μικρών και μεγάλων νησιών των ελληνικών θαλασσών θα υποβοηθηθεί και από την λειτουργία των υδατοδρομίων, όπως αυτά θεσπίστηκαν με το νέο νομικό πλαίσιο (Ν.4662, ΦΕΚ Α' 30/12-2-2020).

1.3.4 Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών της Ελλάδας

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών για την Ελλάδα, αφορά όλα τα μέσα μεταφοράς (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες, εναέριας και διατροφικές μεταφορές/εφοδιαστική αλυσίδα) για έναν μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα 20 ετών (2017-2037).

Σκοπός του Σχεδίου ήταν να αναπτυχθεί το *Σχέδιο εργασίας για τον διευρωπαϊκό διάδρομο Orient/ East Med* και το *Λεπτομερές σχέδιο εφαρμογής των Θαλάσσιων Διαδρόμων (Motorways of the Sea)*, στο ευρύτερο πλαίσιο της Λευκής Βίβλου 2011 της ΕΕ: «Χάρτης Πορείας για έναν Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών», καθώς και σε συμφωνία με πιο συγκεκριμένες οδηγίες για την ανάπτυξη των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) (Κανονισμός 1315/2013).

Η ανάπτυξη του Σχεδίου εξασφάλισε επίσης την ενίσχυση και τη συμπληρωματικότητα με άλλες υφιστάμενες στρατηγικές δράσεις, κυρίως το Στρατηγικό πλαίσιο για την Οδική Ασφάλεια 2011-2020, την Εθνική Στρατηγική Ευφώνων Συστημάτων Μεταφορών (ITS) 2015-2025 και την Εθνική Αρχιτεκτονική ITS 2016-2025, το Επιχειρησιακό Σχέδιο του ΟΣΕ 2016-2020, την *Εθνική Στρατηγική Λιμένων 2013-2018*, καθώς και την Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης του 2017 για την Εφοδιαστική Αλυσίδα.

Το Σχέδιο Μεταφορών είναι σύμφωνο και με την πρόσφατα ολοκληρωμένη Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική του 2018, παρέχοντας παράλληλα τη βάση για Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και άλλα τοπικά ή περιφερειακά σχέδια μεταφορών που ενδέχεται να αναπτυχθούν σε ολόκληρη τη χώρα μελλοντικά.

Το Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών της Ελλάδας διαρθρώνεται σε εννέα στρατηγικούς πυλώνες που αποτελούν τους εντοπισμένους τομείς προτεραιότητας για τις επενδύσεις και την ανάπτυξη των μεταφορών στην Ελλάδα, με στόχο την περαιτέρω βελτίωση και ολοκλήρωση του εθνικού συστήματος μεταφορών. Από τους στρατηγικούς πυλώνες του Σχεδίου Μεταφορών, οι ακόλουθοι πυλώνες προωθούν το αντικείμενο αρμοδιότητας του ΥΝΑΝΠ:

- ❖ **Πυλώνας 1. Ενίσχυση Ασφάλειας, Βιωσιμότητας, Αποδοτικότητας και Ανταγωνιστικότητας των Μεταφορών**
- ❖ **Πυλώνας 2. Βελτίωση Αποδοτικότητας και Πολυτροπικότητας του Άξονα ΠΑΘΕ**
- ❖ **Πυλώνας 4. Υποστήριξη του Τομέα Τουρισμού**

Κύρια σχετικά έργα/δράσεις ανά τομέα παρέμβασης του ΥΝΑΝΠ:

Τομέας παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική - Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές

- Προετοιμασία και προοδευτική υλοποίηση προγράμματος για την ανάπτυξη λιμενικών εγκαταστάσεων για κρουαζιερόπλοια.

Τομέας παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική - Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη

- Ανάπτυξη κεντρικού δικτύου υδατοδρομίων για την παροχή υπηρεσιών υδροπλάνων από, προς και ανάμεσα σε νησιά.

❖ Πυλώνας 5. Ενίσχυση Συνδεσιμότητας των Ελληνικών Νησιών

Κύρια σχετικά έργα/δράσεις ανά τομέα παρέμβασης του ΥΝΑΝΠ:

Τομέας παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική - Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές

- Προετοιμασία και προοδευτική υλοποίηση προγράμματος βελτίωσης λιμενικών εγκαταστάσεων της εγχώριας επιβατικής ακτοπλοΐας.
- Προετοιμασία και προοδευτική υλοποίηση προγράμματος αναβάθμισης λιμενικών υποδομών που δεν πληρούν ελάχιστες προδιαγραφές και εκσυγχρονισμού εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης πλοίου.
- Μετεγκατάσταση λιμένων – νέες λιμενικές εγκαταστάσεις σε νησιωτικές πόλεις όπου οι παραδοσιακοί λιμένες περιορίζονται από οικιστική επέκταση.
- Ανάπτυξη λιμένα Λαυρίου για εγχώριες ακτοπλοϊκές μεταφορές ως εναλλακτική αφετηρία έναντι Πειραιά και Ραφήνας.

Τομέας παρέμβασης 2: Ακτοπλοΐα - Θαλάσσιες Μεταφορές

- Προσαρμογή δρομολογίων εγχώριας ακτοπλοΐας για μείωση της συμφόρησης κατά τις περιόδους αιχμής.
- Εξορθολογισμός ακτοπλοϊκού και λιμενικού δικτύου και προώθηση ανανέωσης/εκσυγχρονισμού του στόλου.
- Διατήρηση και βελτίωση Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) στο Ελληνικό σύστημα αερομεταφορών, με ανάπτυξη συνέργειας μεταξύ θαλάσσιων και αεροπορικών «άγονων γραμμών».

Τομέας παρέμβασης 6: Θεσμική Ενδυνάμωση - Ψηφιακή Διακυβέρνηση

Περιλαμβάνει την ανάπτυξη και λειτουργία ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων για τους τομείς των θαλάσσιων μεταφορών και λιμένων, με στόχο την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των σχετικών δραστηριοτήτων, επιδόσεων και ανταγωνιστικότητας, τα οποία προδιαγράφονται στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού.

Κύρια σχετικά έργα/δράσεις:

- Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα για τον τομέα της Ναυτιλίας και της Νησιωτικής Πολιτικής (σε εξέλιξη)
- Ανάπτυξη συστήματος για την εκμετάλλευση Λιμένων (σε εξέλιξη)
- Πληροφοριακό Σύστημα Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών (προγραμματισμένο)
- Αναβάθμιση συστήματος παροχής υπηρεσιών θαλάσσιου τουρισμού και σκαφών αναψυχής (προγραμματισμένο)
- Ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος υποστήριξης των Φορέων Διοίκησης και Εκμετάλλευσης Λιμένων (προγραμματισμένο)
- Μεταφορικό Ισοδύναμο (MI) (προγραμματισμένο)

1.3.5 Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα

Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) αποτελεί ένα Στρατηγικό Σχέδιο που περιλαμβάνει έναν αναλυτικό οδικό χάρτη για την επίτευξη συγκριμένων Ενεργειακών και Κλιματικών Στόχων έως το έτος 2030.

Το ΕΣΕΚ καθορίζει πιο φιλόδοξους εθνικούς Στόχους για επίτευξη των επιδιώξεων της Ενεργειακής Ένωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης έως το έτος 2030, τόσο σε σχέση με το αρχικό σχέδιο ΕΣΕΚ, όσο και με κεντρικούς Ευρωπαϊκούς στόχους που έχουν τεθεί στο πλαίσιο της Ενεργειακής Ένωσης. Πιο συγκεκριμένα:

Α) θέτει υψηλότερο στόχο μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, για να γίνει δυνατή η μετάβαση σε μια οικονομία κλιματικής ουδετερότητας έως το έτος 2050,

Β) αυξάνει το στόχο για διείσδυση των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας,

Γ) ενισχύει τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης θέτοντας πιο φιλόδοξο στόχο εξοικονόμησης ενέργειας και

Δ) δρομολογεί τη δέσμευση για την απολιγνιτοποίηση του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής, οδηγώντας σε ριζικό μετασχηματισμό τον ενεργειακό τομέα.

Το ΕΣΕΚ περιλαμβάνει δράσεις στους ακόλουθους δύο τομείς παρέμβασης του ΥΝΑΝΠ:

Τομέας παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική - Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές

— Προώθηση της χρήσης ΑΠΕ, Ηλεκτροκίνησης και Ηλεκτροδότησης καθώς και δράσεων βελτίωσης Ενεργειακής Απόδοσης στους λιμένες

Για να υλοποιηθεί ο σχεδιασμός εξηλεκτρισμού των λιμένων και προώθησης των ΑΠΕ θα πρέπει να ενισχυθούν τα τοπικά δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και σε επίπεδο υποσταθμών, λαμβάνοντας υπόψη τα ωριαία και αιχμιακά φορτία τόσο για τη ζήτηση στους λιμένες όσο και για την κάλυψη ζήτησης συγκεκριμένων ενεργειακών καταναλώσεων σε πλοία. Ειδικότερος σχεδιασμός πρέπει να γίνει για τις ανάγκες ενεργειακών καταναλώσεων των κρουαζιερόπλοιων, των οποίων οι ανάγκες σε ενεργειακό φορτίο κατά τον ελλιμενισμό τους είναι ιδιαίτερα απαιτητικές.

Στο πλαίσιο αυτό κατά την επόμενη περίοδο, με τη συνεργασία και το συντονισμό των αρμοδίων υπηρεσιών από τους κυβερνητικούς φορείς και τους οργανισμούς των λιμένων, θα εκπονηθούν μελέτες κόστους-οφέλους ώστε βάσει αυτών να σχεδιαστούν συγκεκριμένα κίνητρα για επενδύσεις σε έργα ΑΠΕ για την κάλυψη των αναγκών της ελληνικής ακτοπλοΐας στους λιμένες.

Αναφορικά με την ηλεκτροδότηση των πλοίων, θα υπάρξει αρχικά υποστήριξη πιλοτικών εφαρμογών και ο στόχος είναι μέχρι το έτος 2030 να έχει επιτευχθεί σε ειδικούς πλόες η δυνατότητα ηλεκτροδότησης και ηλεκτροκίνησης των πλοίων με την ανάπτυξη τόσο των κατάλληλων υποδομών όσο και ενός ρυθμιστικού πλαισίου που θα δίνει αυτή τη δυνατότητα προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στα πλοία.

Επιπρόσθετα, σε επίπεδο λιμένων θα προωθηθούν και δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής τους απόδοσης και υιοθέτησης συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης, ώστε συνολικά η ένταση της ενεργειακής δραστηριότητας σε σχέση με την οικονομική τους δραστηριότητα να βελτιωθεί και να γίνει πιο αποδοτική.

— Προώθηση υποδομών για τη χρήση φυσικού αερίου στη ναυτιλία

Επιπλέον, η Ελλάδα στο πλαίσιο της συμμετοχής της στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Poseidon Med II, μαζί με την Ιταλία και την Κύπρο, που στοχεύει στην εισαγωγή του υδροποιημένου φυσικού

αερίου στη ναυτιλιακή βιομηχανία ως κύριου καυσίμου, καθώς επίσης και στην ανάπτυξη δικτύου υποδομών ανεφοδιασμού.

Τομέας παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική - Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη

— Διασύνδεση των αυτόνομων νησιωτικών ηλεκτρικών συστημάτων

Στην ελληνική επικράτεια υπάρχουν σήμερα 29 αυτόνομα νησιωτικά ηλεκτρικά συστήματα (32 μέχρι την πρόσφατη υλοποίηση της Α' Φάσης Διασύνδεσης των Κυκλάδων το έτος 2018), των οποίων η λειτουργία απαιτεί αυξημένους οικονομικούς πόρους, ενώ με αυτό τον τρόπο δεν εξασφαλίζεται πλήρως και ανεξαρτήτως συνθηκών, η απρόσκοπτη και βέλτιστη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στους καταναλωτές αυτών των συστημάτων.

Στόχο αποτελεί πριν το τέλος της επόμενης δεκαετίας να έχει διασυνδεθεί η πλειονότητα των αυτόνομων αυτών συστημάτων με το διασυνδεδεμένο σύστημα επιτυγχάνοντας με αυτό τον τρόπο εξοικονόμηση οικονομικών πόρων σε επίπεδο εθνικής οικονομίας, περιορισμό της ενεργειακής εξάρτησης, παροχή ίδιας υψηλής ποιότητας ηλεκτρικής ενέργειας και υπηρεσιών στους πολίτες της χώρας, συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, καθώς και περαιτέρω αξιοποίηση του δυναμικού των εγχώριων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που υπάρχουν σε αυτά τα νησιωτικά συστήματα. Ακόμη και στις περιπτώσεις που η διασύνδεση κάποιων μικρών και απομακρυσμένων ηλεκτρικών συστημάτων δεν είναι τεχνικο-οικονομικά αποδοτική, θα υλοποιηθούν καινοτόμες ενεργειακές εφαρμογές στα συστήματα αυτά στο πλαίσιο ανάπτυξης υβριδικών συστημάτων και πολιτικών για «έξυπνα» νησιά. Ο στόχος αυτός ποσοτικά μεταφράζεται σε διασύνδεση του συνόλου σχεδόν των αυτόνομων ηλεκτρικών συστημάτων μέχρι το έτος 2029.

— Χρήση συστημάτων ΑΠΕ για την αφαλάτωση

Με την εκπόνηση των αντίστοιχων μελετών σκοπιμότητας και κόστους-οφέλους, θα προωθηθεί η χρήση μικρών αυτόνομων μονάδων αφαλάτωσης από ΑΠΕ για την παραγωγή πόσιμου νερού ή για την κάλυψη αναγκών άρδευσης σε νησιά που παραμένουν χωρίς ηλεκτρικό δίκτυο, ή διαθέτουν ασθενές δίκτυο και χαρακτηρίζονται από έντονη λειψυδρία. Οι μικρές αυτόνομες μονάδες αφαλάτωσης θα συνδυαστούν για την κάλυψη της ενεργειακής τους κατανάλωσης με συστήματα ΑΠΕ.

— Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και σχέδια διαχείρισης προορισμών

Η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη αποτελεί βασική προτεραιότητα για τον τομέα του τουρισμού. Το ΕΣΕΚ προτείνει την κατάρτιση και εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης Στρατηγικής για τη Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη, η οποία θα αποτελέσει το βασικό εργαλείο για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου, καθώς και μιας στρατηγικής για τη Βιώσιμη Διαχείριση Προορισμών που θα ενισχύσει την ταυτότητα των προορισμών. Στο πλαίσιο αυτό, σημαντική θέση κατέχει η ανάπτυξη νέων μορφών και ανερχόμενων τάσεων βιώσιμου θεματικού τουρισμού, όπως ενδεικτικά είναι η ανάπτυξη και διασύνδεση πολιτιστικών διαδρομών και πρωτογενούς τομέα, η ανάπτυξη μορφών τουρισμού με περιβαλλοντικό αποτύπωμα και ο βιώσιμος θαλάσσιος τουρισμός.

Τέλος, στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού του ΕΣΕΚ για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης έχει σχεδιαστεί η ενεργειακή ανακαίνιση του συνολικού εμβαδού της θερμικής ζώνης των κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης έως το 2030 που περιλαμβάνει τα κτίρια του ΥΝΑΝΠ.

1.3.6 Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία

Η Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία προβλέπει για τα πεδία αρμοδιότητας του ΥΝΑΝΠ τα παρακάτω ανά τομέα παρέμβασης:

Τομέας παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική - Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές

Οι αρχές και οι στόχοι της κυκλικής οικονομίας (μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος βελτιστοποίηση της παραγωγής και μεγιστοποίηση της χρηστικής αξίας των παραγόμενων προϊόντων, ελαχιστοποίηση αποβλήτων, χρήση/επανάχρηση υλικών, κ.ά.) κρίνεται αναγκαίο να ενσωματωθούν στο σχεδιασμό, τη λειτουργία και ανάπτυξη των λιμένων, αλλά και των κοινοτήτων παραγωγών και χρηστών λιμενικών υπηρεσιών και υπηρεσιών logistics, που αναπτύσσονται γύρω από λιμένες ή σε συνεργασία με αυτούς. Αυτό προσλαμβάνει ιδιαίτερη βαρύτητα δεδομένης της διαρκώς αυξανόμενης σημασίας των λιμένων στο σύστημα των θαλάσσιων και συνδυασμένων μεταφορών και των αλυσίδων logistics, όπως επίσης της επίπτωσης που οι λιμένες ως πολυσύνθετες επιχειρήσεις και βαριές βιομηχανίες έχουν στο περιβάλλον. Όπως επίσης στην προοπτική των δυνατοτήτων και των ευκαιριών που διανοίγονται για τους λιμένες και του οφέλους που εκτιμάται ότι η ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας στους λιμένες είναι δυνατό να έχει για όλους τους εμπλεκόμενους.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται οι ακόλουθες επιμέρους θεματικές για την προώθηση και ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας στους λιμένες:

- Διερεύνηση των τρόπων της βέλτιστης ενσωμάτωσης και υλοποίησης της κυκλικής οικονομίας στους λιμένες, σε όλες τις φάσεις του σχεδιασμού, της λειτουργίας και ανάπτυξής τους και σε κάθε τομέα ή πεδίο της λιμενικής δραστηριότητας.
- Κατάλληλη προετοιμασία των λιμένων σε σχέση με το σύστημα παραλαβής αποβλήτων που παράγονται στα πλοία και καταλοίπων φορτίου, αλλά και τα πάσης φύσης απόβλητα που παράγονται κατά τα λιμενικά έργα και τη λιμενική λειτουργία και την εν γένει δραστηριότητα στους λιμένες, με γνώμονα τις ανάγκες και δυνατότητες της κυκλικής οικονομίας.
- Προώθηση της από ξηράς ηλεκτροδότησης πλοίων που παραμένουν ελλιμενισμένα στους λιμένες, να στόχο τη μείωση των αέριων ρύπων που παράγονται και τη βελτίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα.

Τομέας παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική - Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη

Η Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία λαμβάνει υπόψη οριζόντια τη διάσταση της νησιωτικότητας, τις ιδιαίτερες συνθήκες, αλλά επίσης τις δυνατότητες που διανοίγονται και τις ευκαιρίες στην προοπτική αυτή για το νησιωτικό χώρο.

Η κυκλική οικονομία θα πρέπει να αποτελέσει βασικό στόχο ανάπτυξης των νησιών και νησιωτικών περιοχών. Η νησιωτικότητα αποτελεί την κοινή συνισταμένη όλων των νησιών, αποτυπώνοντας αντικειμενικά μετρήσιμα και μόνιμα χαρακτηριστικά όπως η μικρή έκταση, η απομόνωση, ο χαμηλός βαθμός προσβασιμότητας, το μοναδικό φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον καθώς και ο βαθμός αλληλεπίδρασης όλων αυτών των χαρακτηριστικών. Ο όρος εκφράζει την ιδιαιτερότητα των νησιωτικών περιοχών σε σχέση με την ενδοχώρα. Τα νησιά διαφέρουν όχι μόνο σε σχέση με την ενδοχώρα αλλά και μεταξύ τους, καθώς η έντονη γεωγραφική διασπορά των νησιών στον θαλάσσιο χώρο, προσδίδει στο καθένα μια ξεχωριστή πολιτισμική ταυτότητα και ένα μοναδικό φυσικό πλούτο έναντι κάθε άλλου.

Η Στρατηγική προωθεί τη χάραξη συνεκτικών πολιτικών που θα οδηγήσουν σε μια ισόρροπη ανάπτυξη και θα καταστήσουν τα νησιά βιώσιμα για όλες τις μέρες του χρόνου λαμβάνοντας υπόψη της και τις ανωτέρω ιδιομορφίες. Σε αυτήν την κατεύθυνση θα πρέπει να κινηθούν και οι άξονες της κυκλικής οικονομίας για τα νησιά.

1.3.7 Κυκλική Οικονομία – Νέο Σχέδιο Δράσης της Ελλάδας

Το νέο Σχέδιο Δράσης στοχεύει να συμβάλει σε ένα πράσινο μέλλον, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα, προστατεύοντας παράλληλα το περιβάλλον και δίνοντας νέα δικαιώματα

στους καταναλωτές. Το σχέδιο είναι ένας οδικός χάρτης για να καταστεί η οικονομία της χώρας βιώσιμη και ανταγωνιστική ταυτόχρονα.

Στο Νέο Σχέδιο Δράσης για την κυκλική οικονομία περιλαμβάνει τους εξής 5 άξονες:

- 1 Βιώσιμη παραγωγή και βιομηχανική πολιτική
- 2 Βιώσιμη κατανάλωση
- 3 Λιγότερα απόβλητα με μεγαλύτερη αξία
- 4 Οριζόντιες δράσεις
- 5 Ειδικές δράσεις για βασικά προϊόντα που πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα

Τομέας παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική - Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη

Στον άξονα Οριζόντιες Δράσεις προβλέπεται η διαμόρφωση ειδικού σχεδίου δράσης για τον τουρισμό και ειδικού σχεδίου δράσης για την γαλάζια ανάπτυξη.

1.3.8 Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων

Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) είναι στρατηγικός και πολιτικός σχεδιασμός της χώρας για τη διαχείριση των αποβλήτων της. Η σύνταξη Σχεδίων Διαχείρισης αποτελεί υποχρέωση των κρατών μελών της ΕΕ και απορρέει από το άρθρο 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα(L312).

Ο βασικός στόχος του ΕΣΔΑ είναι η ανάπτυξη και ο καθορισμός της στρατηγικής, των πολιτικών, των στόχων, των κατευθύνσεων και των κατάλληλων μέτρων που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός, έμφαση δίνεται στην πρόληψη και μείωση της παραγωγής αποβλήτων, στον περιορισμό της χρήσης των φυσικών πόρων βελτιώνοντας την αποδοτικότητά τους, με τελικό σκοπό τη μετάβαση σε μια κυκλική και αειφόρο οικονομία.

Για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας, την προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας το σχέδιο αυτό συνδυάζεται με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) στο πλαίσιο της μετάβασης σε μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη μέχρι το 2050.

Τομέας παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική - Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές

Το ΕΣΔΑ περιλαμβάνει το Σχέδιο Διαχείρισης για τα λοιπά ρεύματα αποβλήτων που εμπίπτουν στην εναλλακτική διαχείριση και συγκεκριμένα τα Απόβλητα (Λιπαντικών) Ελαίων (ΑΕ). Ο βασικός στόχος που πρέπει να διασφαλιστεί είναι η κατ' ελάχιστον συλλογή των ΑΕ κατά 70% συμπεριλαμβανόμενων και των ποσοτήτων που προέρχονται από την ναυτιλία και προτείνονται μέτρα για την οργάνωση του δικτύου συλλογής (πέραν του υπάρχοντος) με έμφαση στη συλλογή ΑΕ από την ναυτιλία.

Τομέας παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική - Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη

Βασικό μέτρο που προτείνεται στο νέο ΕΣΔΑ είναι η κάλυψη της χώρας, με προτεραιότητα στα νησιά, με συστήματα διαχείρισης για τα Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ).

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης δικτύου βασικών υποδομών επεξεργασίας και διάθεσης, προβλέπεται λόγω της έντονης νησιωτικότητας της χώρας και της χαμηλής παραγωγής Αστικών Στερεών Αποβλήτων σε κάποια νησιά, η χρήση Μηχανικών Κομποστοποιητών, όπως και σε όσα νησιά βάσει του οικείου ΠΕΣΔΑ δεν κρίνεται τεχνικοοικονομικά εφικτή η ύπαρξη ΜΕΑ, συνιστάται να εξεταστεί η δημιουργία Μονάδων Προεπεξεργασίας Αποβλήτων/Απορριμμάτων.

Ειδικά λόγω της έντονης νησιωτικότητας της χώρας προβλέπεται, τα απόβλητα κάποιου νησιού που δεν εξυπηρετείται από ΜΕΑ, αντί να διατίθενται σε ΧΥΤΑ του νησιού (είτε απευθείας είτε μετά από ΜΠΑ) να μεταφέρονται σε ΜΕΑ άλλου νησιού, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις για κάτι τέτοιο, όπως η επαρκής δυναμικότητα της ΜΕΑ υποδοχής και η δυνατότητα της θαλάσσιας μεταφοράς των Αστικών Στερών Αποβλήτων. Αυτό επαφίεται στην ευχέρεια των οικείων ΠΕΣΔΑ ή/και ΦΟΔΣΑ.

Τα προτεινόμενα μέτρα και δράσεις για την υλοποίηση του σχεδίου, περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- Κατασκευή απαιτούμενων ΧΥΤ για τη διάθεση των υπολειμμάτων επεξεργασίας των ΑΕΚΚ που δεν μπορούν να ανακυκλωθούν/ ανακτηθούν με προτεραιότητα στα νησιά.
- Κατά περίπτωση υλοποίηση εγκαταστάσεων αποστείρωσης ΕΑΑΜ εντός των μεγάλων ΥΜ, με προτεραιότητα στις Περιφέρειες όπου καταγράφεται δυσκολία στη μεταφορά (απομακρυσμένες ή νησιωτικές περιοχές) ή όπου παρατηρείται έλλειμμα εξυπηρέτησης.

Τομέας παρέμβασης 4: Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας

Ένας από του κύριους στόχους που τίθεται στο ΕΣΔΑ για το 2030 είναι ο εξής:

- Μείωση της ρύπανσης από πλαστικά απορρίμματα και αντιμετώπιση της θαλάσσιας ρύπανσης

Ο θαλάσσιος και υποθαλάσσιος πλούτος καθώς και η ακτογραμμή της χώρας αποτελούν εθνικό κεφάλαιο τόσο από άποψη βιοποικιλότητας και περιβαλλοντικής ποικιλομορφίας, όσο και άποψη συγκριτικού πλεονεκτήματος για την ποιότητα ζωής, την ανάπτυξη και την μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας. Στόχος της χώρας πρέπει να είναι η μείωση της ρύπανσης από πλαστικά απορρίμματα και αντιμετώπιση της θαλάσσιας ρύπανσης μέσω της θέσπισης ολοκληρωμένης στρατηγικής για τα πλαστικά και αποτελεσματικής εφαρμογής της Οδηγίας για τα Πλαστικά Μίας Χρήσης.

Προς την κατεύθυνση αυτή, η αντιμετώπιση των θαλάσσιων αποβλήτων, η θέσπιση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για τα πλαστικά καθώς και η αποτελεσματική εφαρμογή της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/904 για τα Πλαστικά Μίας Χρήσης αποτελούν θεμελιώδη στόχο στο πλαίσιο τόσο της πολιτικής και νομοθεσίας της ΕΕ, όσο και στο πλαίσιο του ΕΣΔΑ.

1.3.9 Εθνική Στρατηγική ΕΤΑΚ

Η Εθνική Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) προσδιορίζονται οι τομεακές προτεραιότητες σε ότι αφορά την Έρευνα και την Καινοτομία στο τομέα των μεταφορών. Συγκεκριμένα επικεντρώνεται στους ακόλουθους άξονες και οι οποίοι αποτελούν τις κύριες περιοχές παρέμβασης της στρατηγικής:

- Ενίσχυση του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών και εφοδιαστικής αλυσίδας με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας και της ανταγωνιστικότητας
- Ανάπτυξη ευφυών υποδομών και συστημάτων μεταφορών
- Αειφορία και βιωσιμότητα στις μεταφορές
- Ενίσχυση της διατροφικότητας και της εδαφικής συνοχής του Ελλαδικού χώρου
- Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού

Στο πλαίσιο αυτό περιγράφονται δράσεις που αφορούν την ανάπτυξη και χρήση νέων τεχνολογιών με σκοπό την βέλτιστη δρομολόγηση, χρονοπρογραμματισμό, εμπορευματικών υπηρεσιών (Θαλάσσιου στόλου και διαθέσιμων πόρων, τον σχεδιασμό έξυπνων λιμενικών υποδομών και χρήση πληροφοριακών συστημάτων Λιμενικής Κοινότητας (PCSS), την ανάπτυξη τεχνολογιών βελτιστοποίησης της ενεργειακής κατανάλωσης στις λιμενικές διαδικασίες, την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων μείωσης εκπομπών από τα πλοία, ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνικών ανάλυσης μεγάλου όγκου δεδομένων για κινητικότητα και μεταφορές (bigdataanalytics), την νησιωτικότητα, την εφαρμογή του μεταφορικού ισοδύναμου.

1.3.10 Εθνική Στρατηγική για τη Βιώσιμη και Δίκαιη Ανάπτυξη 2030

Η Εθνική Στρατηγική θέτει τις βάσεις για τη μετάβαση σε ένα νέο υπόδειγμα Δίκαιης, Βιώσιμης και Χωρίς Αποκλεισμούς Ανάπτυξης. Στο πλαίσιο της δίκαιης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης προβλέπεται από την Εθνική Στρατηγική η Ενίσχυση της Περιφερειακής και Αστικής Ανάπτυξης.

Πρωταρχικός στόχος της Εθνικής Στρατηγικής είναι η ενίσχυση της εθνικής εδαφικής συνοχής και η μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων μέσω της υλοποίησης του ολοκληρωμένου συνόλου νησιωτικών πολιτικών, με βασικές προτεραιότητες του οποίου είναι: η βελτίωση της πρόσβασης στα νησιά μέσω των ενισχυμένων δικτύων μεταφορών, η διασφάλιση της αποτελεσματικότητας με την έξυπνη διαχείριση των υδάτων και των αποβλήτων, η αναβάθμιση των υποδομών και η διασφάλιση βιώσιμης πρόσβασης στην ενέργεια, η αύξηση της πρόσβασης στις ψηφιακές υπηρεσίες, η ανάπτυξη της γεωργίας και της αλιείας, καθώς και η ενίσχυση της πρόσβασης στη δημόσια υγειονομική περίθαλψη.

Η Εθνική Στρατηγική για τη Βιώσιμη και Δίκαιη Ανάπτυξη 2030 περιλαμβάνει στρατηγικούς στόχους στους ακόλουθους τομείς παρέμβασης του ΥΝΑΝΠ:

Τομέας παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική - Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές

- Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών (σιδηροδρομικές συνδέσεις με τα λιμάνια του βασικού ΔΕΔ-Μ και τα εμπορευματικά κέντρα, οδικές συνδέσεις διευρωπαϊκών λιμανιών και αεροδρομίων της ηπειρωτικής και νησιωτικής χώρας).

Τομέας παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική - Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη

- Δράσεις για την ανάπτυξη των ελληνικών νησιών, τη βελτίωση της προσβασιμότητας, την αναβάθμιση των υποδομών και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης
- Προστασία του μοναδικού φυσικού περιβάλλοντος των νησιών: Περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στη διασφάλιση και την υπεύθυνη εκμετάλλευση των λιγοστών φυσικών πόρων των νησιών, ενώ παράλληλα επιδιώκουν τη μέγιστη δυνατή ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή. Α) Εξασφάλιση της αυτάρκειας σε νερό των απομακρυσμένων και άνυδρων νησιών, κυρίως επιτρέποντας την κατασκευή μονάδων αφαλάτωσης. Β) Ανάπτυξη έξυπνης διαχείρισης υδάτων και απορριμμάτων στα νησιά. Γ) Προστασία των ακτών και των υδάτων. Προβλέπεται ειδικότερα, η επικαιροποίηση των θαλάσσιων χαρτών και των χαρτών ακτογραμμών, των δασικών χαρτών, η θέσπιση ειδικού πλαισίου παρακολούθησης και ενισχυμένης πρόληψης για τις δασικές περιοχές, η ενίσχυση της προστασίας των ειδικών περιοχών NATURA και η προστασία των παράκτιων ζωνών.
- Αναβάθμιση της υγειονομικής περίθαλψης στα νησιά: Αναβάθμιση με συστηματικό τρόπο και σχεδιασμό οι υφιστάμενες υποδομές και υποστήριξη με εξειδικευμένο προσωπικό.

- Ενίσχυση της διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων και κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών, όπως για παράδειγμα η υποστελέχωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε περιοχές με χαμηλό πληθυσμό ή στις νησιωτικές περιφέρειες. Προτεραιότητα δίνεται στην κάλυψη όλων των ΟΤΑ, ιδίως των μικρών νησιωτικών, ορεινών και απομακρυσμένων δήμων, με επαρκές επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό που θα επιτρέψουν στους δήμους να αξιοποιήσουν τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία, τα οποία έχουν στη διάθεσή τους, ώστε να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν αναπτυξιακές παρεμβάσεις στις τοπικές κοινωνίες.
- Πρόγραμμα Περιφερειακής Αριστείας: Η δράση αυτή αφορά την ενίσχυση ερευνητικών υποδομών σε παραμεθόριες και νησιωτικές περιφέρειες της χώρας, καθώς και σε περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη.

Τομέας παρέμβασης 6: Θεσμική Ενδυνάμωση - Ψηφιακή Διακυβέρνηση

- Η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών, στη βάση μιας ορθολογικής κατηγοριοποίησης των περιφερειακών και τοπικών υπηρεσιών: Στόχος είναι η παροχή τους σε απομακρυσμένες/κρίσιμες περιοχές, στις νησιωτικές περιοχές κλπ., θέτοντας τα θεμέλια μιας αποτελεσματικής περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης.
- Παροχή δωρεάν ευρυζωνικής σύνδεσης στους μόνιμους κατοίκους των απομακρυσμένων νησιών της χώρας. Αφορά στην παροχή δημόσιας επιχορήγησης στους μόνιμους κατοίκους νησιών καθώς και στους υπαλλήλους του εν γένει Δημόσιου Τομέα και στο προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας που υπηρετούν σε αυτά, για την απόκτηση ή διατήρηση κινητής (mobile) ή δορυφορικής ευρυζωνικής σύνδεσης στο διαδίκτυο.

1.3.11 Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2016-2021

Η Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική (ΕΨΣ), αποτελεί τον οδικό χάρτη και το πλαίσιο για την ψηφιακή ανάπτυξη της χώρας. Θέτει το όραμα και εξειδικεύει τους τομείς παρέμβασης στους οποίους θα πρέπει να εστιαστεί η προσπάθεια, έτσι ώστε η Ελλάδα, με ορίζοντα το 2021 να ενταχθεί με αξιώσεις στον ευρωπαϊκό ψηφιακό χάρτη.

Ειδικότερα, η ΕΨΣ εστιάζει σε επτά τομείς παρέμβασης με συγκεκριμένες προτεραιότητες για τον κάθε τομέα:

- 1 Ανάπτυξη εθνικών υποδομών συνδεσιμότητας νέας γενιάς
- 2 Επιτάχυνση της ψηφιοποίησης της οικονομίας
- 3 Ωθηση του κλάδου ΤΠΕ για την ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας και της απασχόλησης
- 4 Ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού με ψηφιακές δεξιότητες
- 5 Ριζική αναθεώρηση του τρόπου παροχής Ψηφιακών Υπηρεσιών του Δημοσίου
- 6 Άρση των αποκλεισμών και διάχυση των ωφελειών της ψηφιακής οικονομίας
- 7 Ενίσχυση Ασφάλειας και εμπιστοσύνης

Οι προτεραιότητες αντιστοιχούν σε αναγνωρισμένα κενά της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, της οικονομίας και της κοινωνίας και διαμορφώνουν ένα συνεκτικό πλαίσιο παρεμβάσεων ΤΠΕ, εστιάζοντας στην παραγωγή αποτελεσμάτων και στη βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων δημόσιων πόρων.

Στο πλαίσιο του πεδίου ευθύνης του ΥΝΑΝΠ, η ΕΨΣ προτείνει τον σχεδιασμό δράσεων που αφορούν στον **Τομέα παρέμβασης 6: Θεσμική Ενδυνάμωση - Ψηφιακή Διακυβέρνηση** εστιάζοντας στις νησιωτικές περιοχές.

Η ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών οι οποίες θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών και η στήριξη κοινωνικών ομάδων που δεν έχουν εύκολη πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες και αγαθά, ιδιαίτερα σε νησιωτικές περιοχές αποτελεί προτεραιότητα και προς την κατεύθυνση αυτή απαιτείται να σχεδιαστούν συγκεκριμένες δράσεις στις οποίες περιλαμβάνονται:

— Η ενίσχυση της ανάπτυξης ψηφιακών υπηρεσιών υγείας ιδιαίτερα για ηλικιωμένους, απομακρυσμένες περιοχές και άτομα με δυσκολίες. Τέτοιες υπηρεσίες περιλαμβάνουν:

α) πρόσβαση σε ιατρικό προσωπικό με χρήση ψηφιακών μέσων,

β) πρωτοβουλίες τηλε-ιατρικής και παρακολούθησης ασθενών κατ' οίκον,

γ) υπηρεσίες ενημέρωσης και πρωτοκόλλου με δυνατότητα πρόσβασης από το διαδίκτυο (web).

— Η ενδυνάμωση του ψηφιακού σχολείου με δυνατότητα πρόσβασης μαθητών σε διαδικτυακά μαθήματα (MOOCs) από απομονωμένες περιοχές της χώρας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

— Η στήριξη ψηφιακών υπηρεσιών δημόσιας διοίκησης σε νησιωτικές και απομονωμένες περιοχές όπου οι δυνατότητες μετακίνησης των κατοίκων είναι περιορισμένες.

1.3.12 **Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για τη Βιοποικιλότητα**

Η Ελλάδα διαθέτει ένα από τα υψηλότερα επίπεδα βιοποικιλότητας στη Μεσόγειο και την Ευρώπη, με υψηλό βαθμό ενδημισμού. Ωστόσο, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί το πλαίσιο των δράσεων που θα στοχεύουν στην ανάσχεση της απώλειάς της. Με αυτά τα δεδομένα και σε ανταπόκριση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλότητα, της οποίας η Ελλάδα είναι συμβαλλόμενο μέρος, έχει συνταχθεί η Εθνική Στρατηγική για τη βιοποικιλότητα. Χρονικός ορίζοντας της Εθνικής Στρατηγικής είναι η δεκαπενταετία 2014 – 2029, αλλά ταυτόχρονα τίθενται οι βάσεις και δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για δράσεις και πέραν αυτού του ορίζοντα.

Στην Ελλάδα, οι παράκτιες, αλλά και οι θαλάσσιες περιοχές, αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα εξαιτίας της υψηλής συγκέντρωσης ανθρώπινης δραστηριότητας, της ανάπτυξης ασύμβατων χρήσεων γης, της έλλειψης πολιτικής βούλησης και ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδιασμού για την προστασία και κατάλληλη διαχείριση των περιοχών αυτών, της ανεπάρκειας των ελεγκτικών μηχανισμών και του προβληματικού συντονισμού των αρμόδιων αρχών. Τα κυριότερα προβλήματα είναι τα εξής:

— Το γεγονός ότι στις περισσότερες παράκτιες περιοχές δεν έχει ορισθεί ο αιγιαλός,

— Η απώλεια οικοτόπων (υποβάθμιση/ καταστροφή). Οφείλεται σε ποικίλα αίτια, όπως παράκτια δόμηση, κατασκευή έργων υποδομής (π.χ. λιμάνια), πυρκαγιές/αποψίλωση παράκτιων δασών, αλιεία με χρήση συρόμενων εργαλείων. κ.λπ.

— Η ρύπανση. Τα προβλήματα παρουσιάζονται κυρίως από τη συσσώρευση θρεπτικών που προέρχονται από τη βιομηχανία, τον αστικό ιστό και τις θαλάσσιες μεταφορές. Συνήθως έχουν τοπικό χαρακτήρα, αν και σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να λάβουν μεγαλύτερη έκταση,

- Η υπερεκμετάλλευση φυσικών πόρων (κυρίως υπεραλίευση). Τα ελληνικά αποθέματα είναι σε ποσοστό 65% υπεραλιευμένα. Στις ελληνικές θάλασσες, το πρότυπο εκμετάλλευσης ποικίλλει ανάλογα με την περιοχή, με τον Κορινθιακό Κόλπο, τα Δωδεκάνησα και τον Αργοσαρωνικό να δέχονται την υψηλότερη αλιευτική πίεση,
- Η διάβρωση. Το 28,6% της παράκτιας ζώνης υποφέρει από διάβρωση.

Η Εθνική στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα θέτοντας ως στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης σε σχέση με την προστασία της βιοποικιλότητας, επισημαίνει αφενός την ανάγκη βελτίωσης των αρμόδιων φορέων σε θέματα οργανωτικά, επιστημονικά και σε θέματα διαδικασίας λήψης αποφάσεων για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή πολιτικών, μέτρων και νομοθεσίας για τη βιοποικιλότητα και αφετέρου την ανάγκη διασφάλισης επαρκούς χρηματοδότησης για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας από τους αρμόδιους φορείς. Παράλληλα, τονίζεται η ανάγκη ενίσχυσης της συνέργειας των κύριων τομεακών πολιτικών και της θέσπισης κινήτρων για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την πρόληψη και μείωση των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα λόγω της κλιματικής αλλαγής.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, το ΥΝΑΝΠ και το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή, το οποίο ανήκει στην οργανωτική δομή του, συνδράμουν το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην εφαρμογή των δράσεων για τη διατήρηση της βιολογικής ποικιλότητας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Ωστόσο, η στρατηγική για τη βιοποικιλότητα περιλαμβάνει δράση για την ενίσχυση των λιμενικών αρχών ως προς τον έλεγχο της αλιείας (**Τομέας παρέμβασης 4: Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας**).

1.4 Ανάλυση Τρέχουσας Κατάστασης ανά Τομέα Παρέμβασης - Ανάλυση Δυνατοτήτων - Αδυναμιών - Προοπτικών – Απειλών ανά Τομέα Παρέμβασης (SWOT ANALYSIS)

Ακολουθεί η συνολική ανάλυση δυνατοτήτων – αδυναμιών – ευκαιριών – απειλών (Swot Analysis) ανά τομέα παρέμβασης του ΥΝΑΝΠ:

Ανάλυση Δυνατοτήτων - Αδυναμιών - Ευκαιριών- Απειλών (SWOT ANALYSIS)	
Δυνατά σημεία 	Αδυναμίες
<p>Τομέας παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική - Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές</p> <ul style="list-style-type: none"> — Σημαντική συμβολή της ελληνικής ναυτιλίας στην παραγωγή του ΑΕΠ της χώρας — Ισχυρή παρουσία του ελληνικού εμπορικού στόλου στη διεθνή αγορά και το διεθνές θαλάσσιο εμπόριο — Εξέχουσα γεωγραφική θέση — Σημαντικό μέγεθος ελληνόκτητου εμπορικού στόλου — Ευρύ πλέγμα υποδομών του Ελληνικού Λιμενικού συστήματος (πάνω από 900 λιμάνια, λιμενικές εγκαταστάσεις, αλιευτικά καταφύγια και συναφείς υποδομές) 	<p>Τομέας παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική - Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές</p> <ul style="list-style-type: none"> — Η ολοκλήρωση της δημόσιας λιμενικής πολιτικής, η οποία είναι υπό διαμόρφωση. — Περαιτέρω ενίσχυση της δυνατότητας ανταπόκρισης του λιμενικού συστήματος στις εξελίξεις ως προς την κάλυψη οικονομικών και κοινωνικών αναγκών. — Οι διαπιστωμένες καθυστερήσεις στην αξιοποίηση των περιφερειακών λιμένων — Περιορισμένη χρηματοδότηση για την αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών της χώρας, ιδιαίτερα στο νησιωτικό μέρος της. — Μικρός αριθμός μαρίνων και ελλιπείς υποδομές, ιδιαίτερα στα νησιά — Ανάγκη ενεργειακής αναβάθμισης των υποδομών με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας
<p>Τομέας παρέμβασης 2: Ακτοπλοΐα - Θαλάσσιες Μεταφορές</p> <ul style="list-style-type: none"> — Σημαντική συμμετοχή του ελληνικού εμπορικού στόλου στον διεθνή καταμερισμό του θαλάσσιου μεταφορικού έργου — Η ακτοπλοϊκή δραστηριότητα στην Ελλάδα ως πυλώνας στήριξης της νησιωτικότητας, της τουριστικής δραστηριότητας, αλλά και το συνόλου της οικονομίας — Η στρατηγική διασφάλισης πόρων για το δίκτυο άγονων γραμμών 	<p>Τομέας παρέμβασης 2: Ακτοπλοΐα - Θαλάσσιες Μεταφορές</p> <ul style="list-style-type: none"> — Καθυστερήσεις στην υλοποίηση των δρομολογίων για τις άγονες γραμμές — Μείωση της τακτικής συνδεσιμότητας των απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών της χώρας με τα μεγαλύτερα κεντρικά νησιά αλλά και με την μητροπολιτική χώρα κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών — Μείωση δρομολογίων λόγω της πανδημίας COVID-19

Δυνατά σημεία 	Αδυναμίες
<p>Τομέας παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική - Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη</p> <ul style="list-style-type: none"> — Θεσμοθετημένο πλαίσιο για τον σχεδιασμό και την εξειδίκευση των κατευθύνσεων της εθνικής στρατηγικής για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στον νησιωτικό χώρο. — Η στρατηγική και ο στόχος του ΥΝΑΝΠ για την αδιάλειπτη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και της αλληλεγγύης, και την ανάπτυξη του νησιωτικού χώρου. — Ο θαλάσσιος τουρισμός ως μεγάλο τμήμα της τουριστικής βιομηχανίας που συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και βοηθά στη διατήρηση της συνοχής της νησιωτικής Ελλάδας. — Μοναδικότητα της πολυνησιακής ανάπτυξης και της διακριτής ταυτότητας των νησιών λόγω εγγενών χωρικών και περιβαλλοντικών ιδιαιτεροτήτων. — Η ύπαρξη διακριτής κληρονομιάς και άφθονων πολιτιστικών αγαθών. 	<p>Τομέας παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική - Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη</p> <ul style="list-style-type: none"> — Δυσκολίες προσβασιμότητας λόγω της γεωγραφικής απομόνωσης των νησιών και ιδιαίτερα των μικρών και απομακρυσμένων νησιών. — Προβλήματα σε λιμενικές υποδομές και σε δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, όπως υδροδοτικά δίκτυα κλπ. — Υψηλό κόστος μεταφοράς νερού στα άνυδρα νησιά - Αρνητικό υδάτινο ισοζύγιο — Απουσία χρηματοδοτικού προγράμματος εξειδικευμένου για την ενίσχυση της νησιωτικής επιχειρηματικότητας, ιδίως για τα μικρά νησιά. — Περιορισμένη οικονομική ανάπτυξη στα νησιά, μικρό μέγεθος τοπικών αγορών αγαθών και μεγάλη εξάρτηση γύρω από τα επαγγέλματα του κλάδου του τουρισμού. — Ελλείψεις σε υπηρεσίες δημοσίου συμφέροντος, υποστελέχωσή τους και ελλιπής κατάρτιση. Μεγάλη εξάρτηση του κλάδου του τουρισμού.
<p>Τομέας παρέμβασης 4: Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ισχυρή παρουσία στο θαλάσσιο χώρο με στόχο την ασφάλεια και την επιτήρηση του, μέσω του εκσυγχρονισμού και αναβάθμιση του εξοπλισμού του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής. — Υψηλού επιπέδου εκπαίδευση των στελεχών του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής. — Νέο αυστηρό θεσμικό πλαίσιο για την ασφάλεια των λουομένων και την αποτροπή ατυχημάτων στη θάλασσα. 	<p>Τομέας παρέμβασης 4: Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας</p> <ul style="list-style-type: none"> — Περαιτέρω βελτίωση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και αποτελεσματικότητας του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ. ΑΚΤ.) — Επιπρόσθετη χρηματοδότηση εξειδικευμένου εξοπλισμού για την παρακολούθηση, επιτήρηση του θαλάσσιου χώρου, διαχείριση θαλάσσιας κυκλοφορίας/παράκτιας επιτήρησης του θαλασσίου πεδίου.
<p>Τομέας παρέμβασης 5: Ναυτική Εκπαίδευση - Γαλάζια Επαγγέλματα - Απασχόληση και επενδύσεις στη Γαλάζια Οικονομία</p> <ul style="list-style-type: none"> — Υψηλού επιπέδου εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό στα γαλάζια επαγγέλματα 	<p>Τομέας παρέμβασης 5: Ναυτική Εκπαίδευση - Γαλάζια Επαγγέλματα - Απασχόληση και επενδύσεις στη Γαλάζια Οικονομία</p> <ul style="list-style-type: none"> — Περιορισμένη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής στο χώρο της εκπαίδευσης/ κατάρτισης.

Δυνατά σημεία 	Αδυναμίες
<ul style="list-style-type: none"> — Ισχυρή παράδοση στο χώρο της ναυτικής εκπαίδευσης με αναγνωρισμένες δομές — Παροχή άμεσων και έμμεσων θέσεων εργασίας από την ελληνική ναυτιλία 	<ul style="list-style-type: none"> — Περαιτέρω προσαρμογή της γαλάζιας απασχόλησης στα νέα διεθνή δεδομένα και δεξιότητες.
<p>Τομέας παρέμβασης 6: Θεσμική Ενδυνάμωση - Ψηφιακή Διακυβέρνηση</p> <ul style="list-style-type: none"> — Μελέτη για την Αναβάθμιση και απλοστευση διαδικασιών του ΥΝΑΝΠ — Σχεδιασμός για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Ελληνικού Νηολογίου — Σχεδιασμός για τη δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος για τη Ναυτιλία με την ηλεκτρονικοποίηση των υπηρεσιών και την άμεση εξυπηρέτηση των πολιτών και των επιχειρήσεων 	<p>Τομέας παρέμβασης 6: Θεσμική Ενδυνάμωση - Ψηφιακή Διακυβέρνηση</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ανεπαρκείς υποδομές και δίκτυα ΤΠΕ στα νησιά — Αναγκαιότητα ψηφιοποίησης αρχείων

Ευκαιρίες 	Απειλές
<p>Τομέας παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική - Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές</p> <ul style="list-style-type: none"> — Προσέλκυση περισσότερων πλοίων στην ελληνική σημαία (flaggain) — Θέσπιση νέων κανόνων ιεράρχησης και επιλογής των λιμενικών επενδύσεων και έργων (Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2021) — Θέσπιση μηχανισμού απλοποίησης διαδικασιών της ΕΣΑΛ (Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2021) — Απλοποίηση και ψηφιοποίηση της διαδικασίας ίδρυσης Ναυτιλιακής Εταιρείας Πλοίων Αναψυχής (ΝΕΠΑ) και έκδοσης δικαιολογητικών (Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2021) — Κατάρτιση σχεδίου δράσης ανάκαμψης κλάδου κρουαζιέρας και θαλασσιού τουρισμού (Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2021) — Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων από ευρωπαϊκούς πόρους για την αναβάθμιση των λιμένων. 	<p>Τομέας παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική - Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές</p> <ul style="list-style-type: none"> — Η νηολόγηση ελληνόκτητων πλοίων σε ανταγωνίστριες χώρες — Καθυστερήσεις στο σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων λιμενικών υποδομών που συνδέονται με χρηματοδοτικά εργαλεία εθνικά ή ευρωπαϊκά. — Η επέκταση της διάρκειας της κρίσης του κορονοϊού και οι επιπτώσεις στην ακτοπλοΐα και στον θαλάσσιο τουρισμό — Το γεγονός ότι οι παρεμβάσεις σε λιμενικές υποδομές εμπίπτουν στο καθεστώς των κρατικών ενισχύσεων

Ευκαιρίες 	Απειλές
<p>Τομέας παρέμβασης 2: Ακτοπλοΐα - Θαλάσσιες Μεταφορές</p> <ul style="list-style-type: none"> — Εμπέδωση της ακτοπλοϊκής μεταφοράς ως δημόσιου αγαθού που πρέπει να παρέχεται με όρους ασφάλειας, κοινωνικής συνοχής και σε προσικό κόστος, αντισταθμίζοντας τη νησιωτικότητα. — Χρηματοδότηση δράσεων ενίσχυσης της ακτοπλοΐας και θαλάσσιων μεταφορών από Ευρωπαϊκούς Πόρους. 	<p>Τομέας παρέμβασης 2: Ακτοπλοΐα - Θαλάσσιες Μεταφορές</p> <ul style="list-style-type: none"> — Οι επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού COVID – 19 που απειλούν τη βιωσιμότητα των ελληνικών ακτοπλοϊκών εταιρειών, θέτοντας κατ' επέκταση σε κίνδυνο τις συγκοινωνιακές συνδέσεις με τα ελληνικά νησιά. — Υποβάθμιση του θαλάσσιου τουρισμού λόγω του παρωχημένου υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου λειτουργίας επιχειρήσεων yachting και θαλασσιού τουρισμού που αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη.
<p>Τομέας παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική - Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη</p> <ul style="list-style-type: none"> — Αξιοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο Νησιωτικό Χώρο για την ανάπτυξη της θαλάσσιας οικονομίας στο νησιωτικό χώρο και τη χάραξη της νησιωτικής πολιτικής σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο — Αξιοποίηση των νέων χρηματοδοτικών εργαλείων σύμφωνα με τον νέο Νόμο 4770/2021. — Αξιοποίηση των 4 καινοτομιών που εισάγονται με το Ν. 4770/2021: <ul style="list-style-type: none"> A) Ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης Πολιτικών στο Νησιωτικό Χώρο B) Εθνικό Μητρώο Φορέων Θαλάσσιας Οικονομίας Γ) Ειδικό Πρόγραμμα Θεσμικής Ενδυνάμωσης Φορέων της Θαλάσσιας Οικονομίας Δ) Πλατφόρμα Ενιαίας Παρακολούθησης και Τεκμηρίωσης στους τομείς της Εθνικής Στρατηγικής — Δυνατότητα των νησιωτικών περιοχών της Ελλάδας να καταστούν ελκυστικοί επενδυτικοί προορισμοί. — Αντιμετώπιση της λειψυδρίας και σχεδιασμός έργων για την ύδρευση των νησιών, όπως υδροδοτικά δίκτυα, μονάδες αφαλατώσεων, έργα 	<p>Τομέας παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική - Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη</p> <ul style="list-style-type: none"> — Χαρακτηριστικά έντονης περιφερειακότητας του νησιωτικού χώρου, εξαιτίας των οποίων η κοινωνικοοικονομική λειτουργία κάθε νησιού προσλαμβάνει τα χαρακτηριστικά μιας κλειστής οικονομίας, γεγονός που υπονομεύει τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή — Προβλήματα προσβασιμότητας στα νησιά που οφείλονται κυρίως σε προβλήματα συνδεσιμότητας του νησιωτικού με τον ηπειρωτικό χώρο καθώς και στις ελλείψεις λιμενικές υποδομές σε πολλά από τα νησιά. — Η όξυνση γεωπολιτικών τριβών και η περιοδική αύξηση των μεταναστευτικών εισροών στα νησιά. — Η σημαντική ύφεση παγκοσμίως, στην Ευρωζώνη αλλά και σε εθνικό επίπεδο λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID – 19 και των επιπτώσεων αυτής στην οικονομία. — Η επιδείνωση του περιβάλλοντος λόγω ανθρωπογενών δραστηριοτήτων ή/και της κλιματικής αλλαγής.

Ευκαιρίες 	Απειλές
<p>γεωτρήσεων, βελτίωσης και αντικατάστασης δικτύων ύδρευσης κλπ.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Εφαρμογή δράσεων Κυκλικής Οικονομίας στα νησιά και σχεδιασμός έργων συναφών με την ενεργειακή αυτονομία των νησιών. — Αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα ευρωπαϊκά προγράμματα για να ενισχυθεί η νησιωτική ταυτότητα και να αυξηθεί η επισκεψιμότητα και ο χρόνος παραμονής των επισκεπτών στα νησιά. — Σχέδιο θεσμοθετημένων κινήτρων πρόσληψης και παραμονής επαγγελματιών υγείας σε νησιωτικές περιοχές. 	
<p>Τομέας παρέμβασης 4: Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας</p> <ul style="list-style-type: none"> — Οι νέες μέθοδοι και τεχνολογίες στη διαχείριση του περιβάλλοντος — Αξιοποίηση Ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων για την περαιτέρω αναβάθμιση του εξοπλισμού του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής — Εφαρμογή νέων καινοτομικών μεθόδων για την χρήση εναλλακτικών καυσίμων στη ναυτιλία 	<p>Τομέας παρέμβασης 4: Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας</p> <ul style="list-style-type: none"> — Η όξυνση γεωπολιτικών τριβών και η περιοδική αύξηση των μεταναστευτικών εισροών στα νησιά — Ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος — Χρήση ρυπογόνων καυσίμων — Πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον και εξάντληση πολλών φυσικών πόρων (π.χ. νερού, αλιευμάτων)
<p>Τομέας παρέμβασης 5: Ναυτική Εκπαίδευση - Γαλάζια Επαγγέλματα - Απασχόληση και επενδύσεις στη Γαλάζια Οικονομία</p> <ul style="list-style-type: none"> — η κρίσιμη μάζα εκπαιδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων και η σημαντική ερευνητική δραστηριότητα. — αξιοποίηση προγραμμάτων καινοτομίας και έρευνας. 	<p>Τομέας παρέμβασης 5: Ναυτική Εκπαίδευση - Γαλάζια Επαγγέλματα - Απασχόληση και επενδύσεις στη Γαλάζια Οικονομία</p> <ul style="list-style-type: none"> — Υστέρηση σε δεξιότητες γαλάζιων επαγγελματιών και απώλεια θέσεων εργασίας λόγω της πανδημίας covid-19. — Χαμηλή δραστηριότητα έρευνας, ανάπτυξης, καινοτομίας και μεταφοράς τεχνολογίας και τεχνογνωσίας.
<p>Τομέας παρέμβασης 6:Θεσμική Ενδυνάμωση - Ψηφιακή Διακυβέρνηση</p> <ul style="list-style-type: none"> — Αξιοποίηση του ψηφιακού μετασχηματισμού (ιδιαίτερα του Ελληνικού Νηολογίου) στην Ελληνική Ναυτιλία για τη δημιουργία ευνοϊκών 	<p>Τομέας παρέμβασης 6:Θεσμική Ενδυνάμωση - Ψηφιακή Διακυβέρνηση</p> <ul style="list-style-type: none"> — χαμηλή αποδοτικότητα για τις επενδύσεις και τους φορείς εκμετάλλευσης υποδομών ΤΠΕ λόγω μειωμένου αριθμού δυνητικών πελατών

Ευκαιρίες 	Απειλές
<p>συνθηκών για επένδυση στην ελληνική σημαία</p> <ul style="list-style-type: none"> — Άμεση εξυπηρέτηση των πολιτών και των επιχειρήσεων μέσω της δημιουργίας ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος για τη Ναυτιλία με την ηλεκτρονικοποίηση των υπηρεσιών — Πρωτοβουλία για τη δημιουργία της Ψηφιακής Νησιωτικότητας στον τομέα της Κατάρτισης και της Δια Βίου Μάθησης. — Προσέλκυση «ψηφιακών εργαζομένων» (Ψηφιακοί «Νομάδες») — Η εφαρμογή των ΤΠΕ για την εξυπηρέτηση της δημόσιας διοίκησης, των επιχειρήσεων και των πολιτών. 	<ul style="list-style-type: none"> — καθυστερήσεις στην ψηφιακή ένταξη νησιών, η έλλειψη ευρυζωνικών συνδέσεων και σύγχρονων ψηφιακών υποδομών. — η διαρροή νέων εκτός των ορίων μιας νησιωτικής περιοχής για σπουδές και για μόνιμη εγκατάσταση, σε συνδυασμό με την γήρανση του πληθυσμού στις περιοχές αυτές.

1.5 Αποτίμηση Αναμενομένων Αποτελεσμάτων από ήδη Υλοποιούμενα και σε Εξέλιξη Έργα (Εθνικού & Συγχρηματοδοτούμενου Σκέλους) ανά Τομέα Παρέμβασης

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων αποτελεί το βασικό εργαλείο χρηματοδότησης της αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας και είναι επιφορτισμένο με τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας. Οι πόροι που διατέθηκαν την τελευταία πενταετία (2015-2020) μέσω ΠΔΕ για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων στους τομείς των υποδομών, της επιχειρηματικότητας, του ανθρώπινου κεφαλαίου και της Αυτοδιοίκησης, για την ολοκλήρωση των έργων ΕΣΠΑ 2007 – 2013 και για την υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 ανέρχονται συνολικά σε 27,5 δις €.¹²

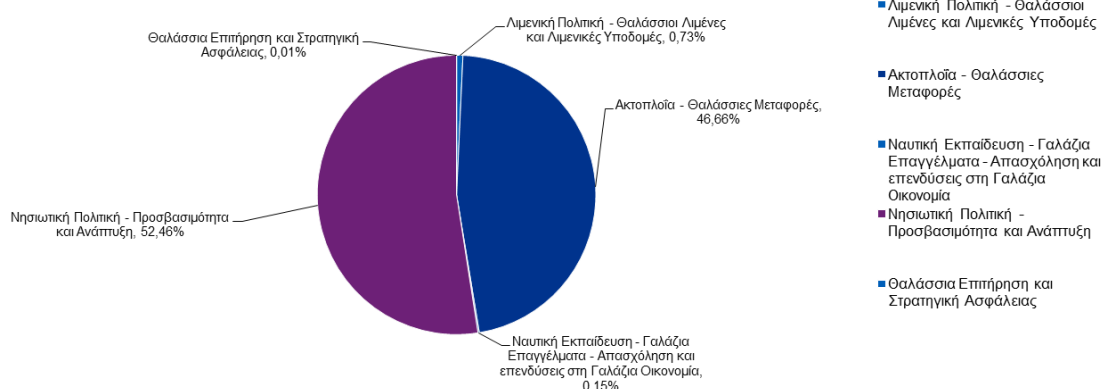
Το ΥΝΑΝΠ υλοποιεί έργα σε όλους τους τομείς παρέμβασής του, αξιοποιώντας χρηματοδοτικές πηγές τόσο από το εθνικό και κυρίως από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ.

1.5.1 Εθνικό σκέλος

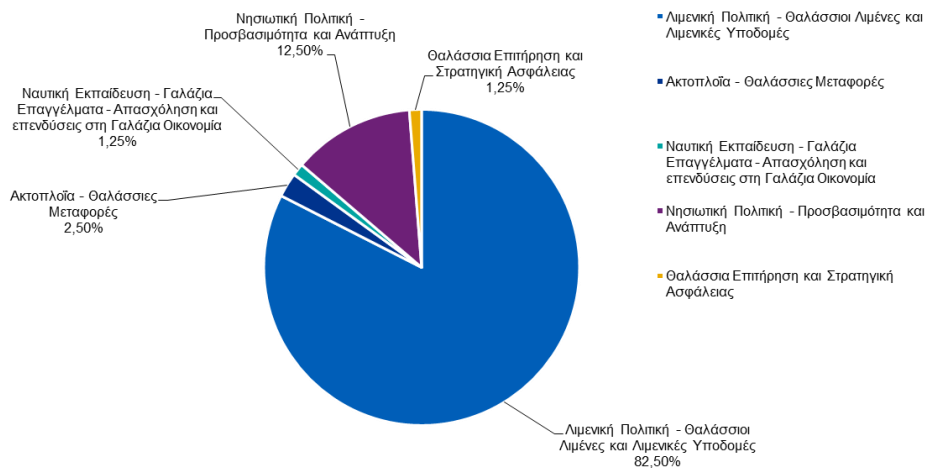
Όπως προκύπτει από την ανάλυση του προϋπολογισμού και της χρηματοδοτικής βαρύτητας των έργων που χρηματοδοτήθηκαν από το εθνικό ΠΔΕ κατά το έτος 2020 και είναι σε εξέλιξη, η χρηματοδότηση κατανέμεται κατά κύριο λόγο σε δύο τομείς παρέμβασης του ΥΝΑΝΠ, στον **Τομέα παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική - Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη** που συγκεντρώνει το **52,46%** των χρηματοδοτήσεων (με την χρηματοδότηση των **Μέτρων για τη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, τη συγκράτηση και τη συνοχή του πληθυσμού στα νησιά καθώς και της Υδροδότησης των άνυδρων νησιών και έργων βελτίωσης υποδομών ύδρευσης των νησιών**) και στον **Τομέα παρέμβασης 2: Ακτοπλοΐα - Θαλάσσιες Μεταφορές** που συγκεντρώνει το **46,66%** (με την χρηματοδότηση της **επιδότησης της ακτοπλοϊκών δρομολογιακών γραμμών**). Το υπόλοιπο ποσό των χρηματοδοτήσεων από το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ κατανέμεται ως εξής: **0,73%** στον **Τομέα παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική - Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές**, **0,15%** στον **Τομέα παρέμβασης 5: Ναυτική Εκπαίδευση - Γαλάζια**

¹² Εγκύκλιοι Οδηγιών για την έγκριση και χρηματοδότηση του ΠΔΕ.

Επαγγέλματα - Απασχόληση και επενδύσεις στη Γαλάζια Οικονομία και **0,01%** στον Τομέα παρέμβασης 4:Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η κατανομή του αριθμού των έργων ανά τομέα παρέμβασης του ΥΝΑΝΠ που χρηματοδοτείται από το εθνικό ΠΔΕ, όπως παρουσιάζεται παρακάτω.

Συγκεκριμένα, από το σύνολο των **80 έργων του ΥΝΑΝΠ υπό υλοποίηση που χρηματοδοτούνται από το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ**, η συντριπτική πλειοψηφία των έργων, το **82,5%(66 έργα)** εντάσσονται στον Τομέα παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική - Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές. Το **12,5%** των έργων (**10 έργα**) εντάσσεται στον Τομέα παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική - Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη. Το **2,5% (2 έργα)** είναι έργα του Τομέα παρέμβασης 2: Ακτοπλοΐα - Θαλάσσιες Μεταφορές, το **1,25%** δηλαδή **1 έργο** εντάσσεται στον Τομέα παρέμβασης 4:Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας και **1,25% (1 έργο)** στον Τομέα παρέμβασης 5: Ναυτική Εκπαίδευση - Γαλάζια Επαγγέλματα - Απασχόληση και επενδύσεις στη Γαλάζια Οικονομία.

1.5.2 Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος

1.5.2.1 ΕΣΠΑ 2014-2020

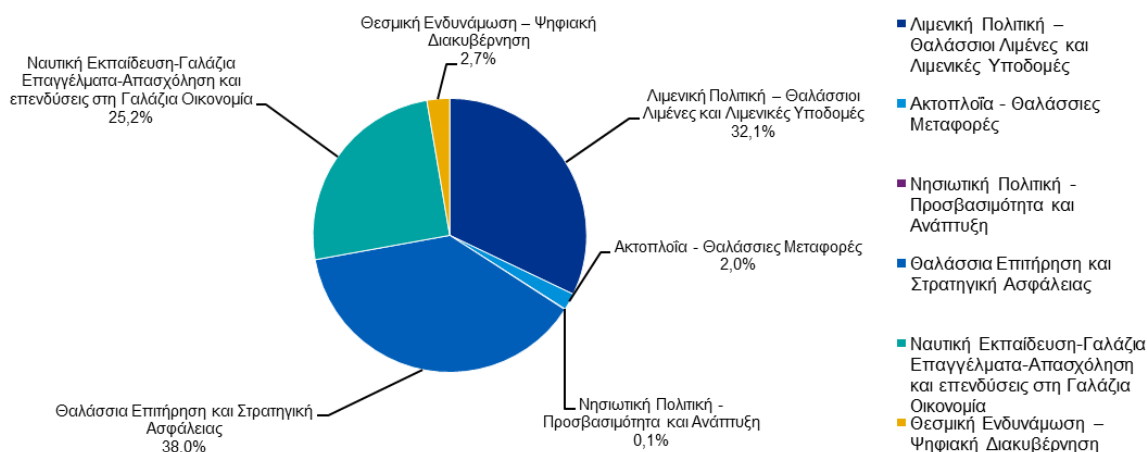
Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, οι υπηρεσίες του ΥΝΑΝΠ και του Λ.Σ.-ΕΛ. ΑΚΤ. υλοποιούν έργα που χρηματοδοτούνται από τα παρακάτω Ευρωπαϊκά Ταμεία:

- Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
- Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)

Διαπιστώνεται από την ανάλυση του προϋπολογισμού και της χρηματοδοτικής βαρύτητας του συνόλου των συγχρηματοδοτούμενων έργων που έχουν υλοποιηθεί, συμβασιοποιηθεί και βρίσκονται υπό υλοποίηση στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, ότι ανά Τομέα Παρέμβασης του ΥΝΑΝΠ η κατανομή το προϋπολογισμού είναι η εξής:

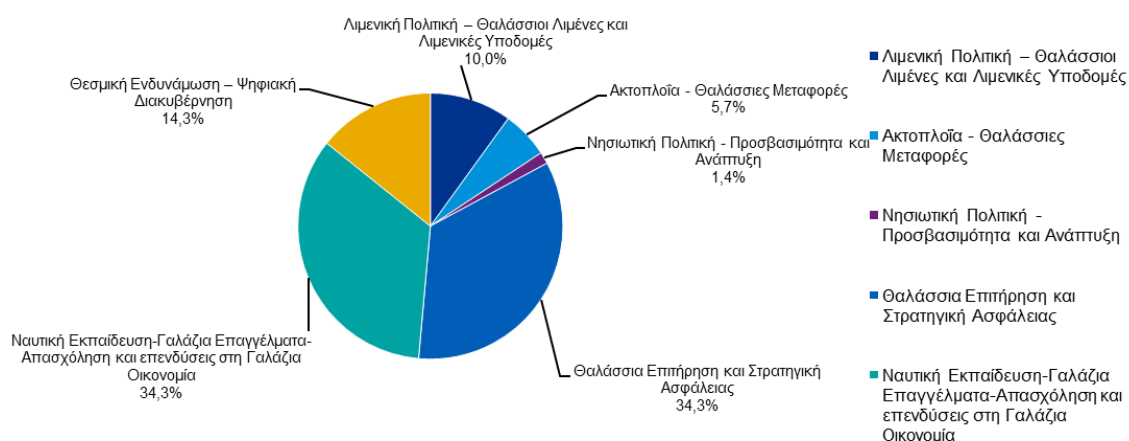
α/α	Τομέας Παρέμβασης	Ποσοστό
1	Λιμενική Πολιτική – Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές	32,1%
2	Ακτοπλοΐα - Θαλάσσιες Μεταφορές	2,0%
3	Νησιωτική Πολιτική – Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη	0,1%
4	Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας	38,0%
5	Ναυτική Εκπαίδευση - Γαλάζια Επαγγέλματα-Απασχόληση και επενδύσεις στη Γαλάζια Οικονομία	25,2%
6	Θεσμική Ενδυνάμωση – Ψηφιακή Διακυβέρνηση	2,7%

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ανωτέρω έργων ανέρχεται σε περίπου 432 εκ. €. Όπως προκύπτει από την ανωτέρω ανάλυση ο Τομέας παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική – Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές, ο Τομέας παρέμβασης 4: Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας και ο Τομέας παρέμβασης 5: Ναυτική Εκπαίδευση - Γαλάζια Επαγγέλματα - Απασχόληση και επενδύσεις στη Γαλάζια Οικονομία συγκεντρώνει σχεδόν το **95,3%** της χρηματοδότησης, επιβεβαιώνοντας ότι οι επενδύσεις για την **υποστήριξη της θαλάσσιας επιτήρησης και της στρατηγικής ασφάλειας, η αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών και η υποστήριξη του συστήματος ναυτικής εκπαίδευσης των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού, τη βελτίωση των υποδομών και την προμήθεια εκπαιδευτικού/τεχνικού εξοπλισμού** καθώς και την **παροχή επαγγελματικών πιστοποιήσεων αλλά και προγραμμάτων κατάρτισης άνεργων ναυτικών**, αποτελούν βασικές προτεραιότητες για το ΥΝΑΝΠ.

Ο Τομέας παρέμβασης 4: Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας συγκεντρώνει το υπόλοιπο σχεδόν **38,0%** της χρηματοδότησης, δείχνοντας την αυξημένη βαρύτητα που προσδίδει το ΥΝΑΝΠ στην **επιτήρηση των θαλασσών και ιδιαίτερα των θαλάσσιων συνόρων**, δεδομένης της γεωστρατηγικής θέσης της χώρας και των αυξημένων μεταναστευτικών ροών.

Σε ότι αφορά την κατανομή του πλήθους των συγχρηματοδοτούμενων έργων που έχουν υλοποιηθεί, συμβασιοποιηθεί και βρίσκονται υπό υλοποίηση στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, ότι ανά Τομέα Παρέμβασης του ΥΝΑΝΠ η κατανομή τους είναι η εξής:

Ο Τομέας παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική – Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές, ο Τομέας παρέμβασης 4:Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας και ο Τομέας παρέμβασης 5: Ναυτική Εκπαίδευση - Γαλάζια Επαγγέλματα - Απασχόληση και επενδύσεις στη Γαλάζια Οικονομία, αγγίζουν το 78,6% του πλήθους των έργων, γεγονός που επιβεβαιώνει την στρατηγική επιλογή του ΥΝΑΝΠ.

Τα βασικά χρηματοδοτικά προγράμματα των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων ανά Τομέα Παρέμβασης είναι:

Τομέας παρέμβασης 1: Λιμενική Πολιτική – Θαλάσσιοι Λιμένες και Λιμενικές Υποδομές

Από τις υλοποιούμενες δράσεις στον Τομέα Παρέμβασης 1 τα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι ηστήριξη πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών, επέκταση βασικών λιμενικών υποδομών υποδοχής και εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων και η αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών. Ενδεικτικές δράσεις στον Τομέα Παρέμβασης:

- Εξοπλισμός λιμένων της χώρας αναφορικά με την εφαρμογή του κώδικα ασφαλούς διαχείρισης λιμενικών εγκαταστάσεων
- "Τεχνική υποστήριξη για την ωρίμανση και προετοιμασία πρότασης έργου σχετικά με την ανάπτυξη των Θαλασσίων Διαδρόμων κατά μήκος του άξονα Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών Orient/East Med»"

Βασικά Χρηματοδοτικά Προγράμματα των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων του Τομέα Παρέμβασης 1 είναι:

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υποδομων, Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη (ΕΤΠΑ, ΤΑ)
- ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΕΤΠΑ)
- ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/ΤΣ)
- ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ(CEF)

Τομέας παρέμβασης 2: Ακτοπλοΐα - Θαλάσσιες Μεταφορές

Από τις υλοποιούμενες δράσεις στον Τομέα Παρέμβασης 2 τα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι ηεφαρμογή της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής και η αναβάθμιση λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης για την υποστήριξη του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων. Ενδεικτικές δράσεις στον Τομέα Παρέμβασης:

- Μελέτη και Ανάπτυξη Εθνικής Ενιαίας Ναυτιλιακής Θυρίδας
- Προμήθεια συσκευών AIS, παρελκόμενου εξοπλισμού και λογισμικού

- Μελέτη Αναμόρφωσης Συστήματος Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών
- Μελέτη ανάλυσης των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 στο κλάδο της ακτοπλοΐας

Βασικά Χρηματοδοτικά Προγράμματα των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων του Τομέα Παρέμβασης 2 είναι:

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία
- ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/ΤΑ)

Τομέας παρέμβασης 3:Νησιωτική Πολιτική – Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη

Από τις υλοποιούμενες δράσεις στον Τομέα Παρέμβασης 3 τα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και πρόληψη κινδύνων. Ενδεικτικές δράσεις στον Τομέα Παρέμβασης είναι το έργο με τίτλο: Νησιά-Ελκυστικοί Προορισμοί της Μεσογείου (SMART-TOUR), το οποίο χρηματοδοτείται από το Interreg V-A Πρόγραμμα εδαφικής συνεργασίας «Ελλάδα-Κύπρος» ΕΤΠΑ.

Τομέας παρέμβασης 4: Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα από τα υλοποιούμενα έργα στον Τομέα Παρέμβασης 4 είναι η ενίσχυση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και αποτελεσματικότητας του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής και η βελτίωση της παράκτιας επιτήρησης και της διαχείρισης της θαλάσσιας κυκλοφορίας.

Ενδεικτικά έργα που υλοποιούνται και συμβάλλουν στην επίτευξη των ανωτέρω αποτελεσμάτων είναι τα εξής:

- Αναβάθμιση Ελληνικού Συστήματος Δορυφορικού Εντοπισμού για αποστολές Έρευνας και Διάσωσης – Συμμετοχή στο σύστημα MEOSAR του διεθνούς Προγράμματος COSPAS-SARSAT (MEOSAR)
- Προμήθεια σκαφών για τις ανάγκες του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής
- Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμός του Εθνικού Συστήματος VTMISS
- Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος επιτήρησης και παρακολούθησης θαλάσσιας κυκλοφορίας Β. Αιγαίου
- Προμήθεια περιπολικών σκαφών
- Δράσεις εφαρμογής Ενισχυμένου Ελέγχου των Αλιευτικών Δραστηριοτήτων
- Περίθαλψη αδύναμων προσφύγων και διακομιδές ασθενών μέσω θάλασσας (Π.Α.Ι.ΩΝ.Α.Σ.)
- Προμήθεια συσκευών AIS, παρελκόμενου εξοπλισμού και λογισμικού
- Στρατηγικό Έργο MED OSMoSIS (MEDiterranean gOvernance for Strategic Maritime Surveillance and Safety Issues) με χρηματοδότηση από INTERREG MED 2014-2020. Στο υπό υλοποίηση Στρατηγικό Έργο με το ακρωνύμιο MEDOSMoSIS (προϋπολογισμού 3 εκ. Ευρώ (85% ΕΤΠΑ), συμμετέχουν 8 ΚΜ με σκοπό την εφαρμογή μίας καλύτερης διακυβέρνησης και θεματικής ολοκλήρωσης στη Μεσόγειο με κοινά επιχειρησιακά σχέδια στον τομέα θαλάσσιας επιτήρησης. Στο πλαίσιο σχεδιασμού του έργου, η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΝΑΝΠ ως επικεφαλής εταίρος και σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Επιχειρήσεων και το 1ο Τμήμα Έρευνας και Διάσωσης συμπεριέλαβε την αναβάθμιση της διαλειτουργικότητας της WebGIS πλατφόρμας, με στόχο την υποστήριξη των επιχειρησιακών υποδομών που καλύπτουν τις υποχρεώσεις θαλάσσιας χωρικής πληροφόρησης και που απορρέουν από τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες, πρωτοβουλίες και πολιτικές, όσον αφορά τη θαλάσσια ασφάλεια.

Βασικά Χρηματοδοτικά Προγράμματα των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων του Τομέα Παρέμβασης 4 είναι:

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υποδομών, Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας
- ΠΕΠ Ιονίων Νήσων
- ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
- ΠΕΠ Αττικής
- ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ
- Interreg V-A Πρόγραμμα εδαφικής συνεργασίας «Ελλάδα-Κύπρος»
- INTERREG MED

Τομέας παρέμβασης 5: Ναυτική Εκπαίδευση - Γαλάζια Επαγγέλματα - Απασχόληση και επενδύσεις στη Γαλάζια Οικονομία

Πιο αναλυτικά, από τις υλοποιούμενες δράσεις στον Τομέα Παρέμβασης 5, τα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις, η πρόσβαση των ατόμων που αναζητούν εργασία και των μη ενεργών οικονομικά ατόμων στην απασχόληση, η υποστήριξη συστήματος ναυτικής εκπαίδευσης των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ) και η βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας.

Βάσει των υλοποιούμενων έργων, ενδεικτικές δράσεις στον τομέα παρέμβασης είναι οι ακόλουθες:

- Υποστήριξη του συστήματος ναυτικής εκπαίδευσης των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και τη συναφή ενωσιακή νομοθεσία
- Πρακτική Άσκηση σπουδαστών Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) επί πλοίου για την εκπλήρωση του Α΄ θαλάσσιου εκπαιδευτικού ταξιδιού τους
- Μελέτη για την αναβάθμιση του συστήματος της Δημόσιας Ναυτικής Εκπαίδευσης
- Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης σπουδαστών των ΑΕΝ (επίδομα σίτισης και στέγασης σπουδαστών ΑΕΝ)
- Προγράμματα Κατάρτισης Ανέργων Ναυτικών και παροχή επαγγελματικής πιστοποίησης
- Βελτίωση υποδομών επαγγελματικής εκπαίδευσης - Εξοπλισμός Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού
- Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Ναυτικής Εκπαίδευσης (MARIS)

Βασικά Χρηματοδοτικά Προγράμματα των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων του Τομέα Παρέμβασης 5 είναι:

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρωπίνου Δυναμικού, Εκπαίδευση Δια Βίου Μάθηση και Κατάρτιση
- ΠΕΠ Β.ΑΙΓΑΙΟΥ
- ΠΕΠ Ν.ΑΙΓΑΙΟΥ
- ΠΕΠ Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
- ΠΕΠ ΚΡΗΤΗΣ
- ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ
- Interreg V-A Πρόγραμμα εδαφικής συνεργασίας «Ελλάδα-Κύπρος»
- ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/ΤΑ)

Τομέας παρέμβασης 6: Θεσμική Ενδυνάμωση – Ψηφιακή Διακυβέρνηση

Από τις υλοποιούμενες δράσεις στον Τομέα Παρέμβασης 6 τα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η ανάπτυξη εργαλείων και εφαρμογών στη Δημόσια Διοίκηση για την βελτίωση της ικανότητάς της να υποστηρίζει το επιχειρηματικό περιβάλλον με την αξιοποίηση ΤΠΕ, η είσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας. Ενδεικτικές δράσεις στον Τομέα Παρέμβασης:

- Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός λειτουργιών Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα ΥΝΑΝΠ για τη Ναυτιλία
- Απλοποίηση και ηλεκτρονικοποίηση υπηρεσιών του Οίκου Ναύτου
- Δίκτυο Ασφαλούς Πρόσβασης Επιχειρησιακών Μέσων ΛΣ-ΕΛΑΚΤ στο Δίκτυο ΥΝΑΝΠ και Αναβάθμιση Δικτυακής Υποδομής Αρχηγείου ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ (MITOS)

Βασικά Χρηματοδοτικά Προγράμματα των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων του Τομέα Παρέμβασης 6 είναι:

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση Δια Βίου Μάθηση και Κατάρτιση
- Πρόγραμμα Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα
- ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/ΤΑ)

1.5.2.2 Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας 2014-2020

Στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος εντάσσονται και τα συγχρηματοδοτούμενα έργα που έχουν υλοποιηθεί, συμβασιοποιηθεί και βρίσκονται υπό υλοποίηση στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας 2014-2020. Τα έργα αυτά αφορούν τον **Τομέα παρέμβασης 4: Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας**:

- Εκσυγχρονισμός - Αναβάθμιση Επιχειρησιακών Μέσων ΛΣ-ΕΛΑΚΤ (συνολικός προϋπολογισμός: 5.800.000,00 €) (σε εξέλιξη)
- Εκπαίδευση στελεχών ΛΣ-ΕΛΑΚΤ στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων (συνολικός προϋπολογισμός: 283.709,00 €) (Ολοκληρωμένο)
- Έκτακτες δράσεις (συνολικός προϋπολογισμός: 544.941,75 €) (Ολοκληρωμένο)

Η υλοποίηση έργων μέσω του TEA επιβεβαιώνει την αυξημένη βαρύτητα που προσδίδει το ΥΝΑΝΠ στην **επιτήρηση των θαλασσών και ιδιαίτερα των θαλάσσιων συνόρων**, δεδομένης της γεωστρατηγικής θέσης της χώρας και των αυξημένων μεταναστευτικών ροών. Σημαντική, είναι η αναφορά στη ένταξη σημαντικών έργων στο **Τομέα παρέμβασης 4: Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας** στην επόμενη Προγραμματική περίοδο του TEA 2021 – 2027.

1.5.2.3 Ερευνητικά Προγράμματα

Στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος επιπρόσθετα εντάσσονται και τα συγχρηματοδοτούμενα έργα που έχουν υλοποιηθεί, συμβασιοποιηθεί και βρίσκονται υπό υλοποίηση στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων. Τα έργα αυτά σχετίζονται με τον **Τομέα Παρέμβασης 2: Ακτοπλοΐα - Θαλάσσιες Μεταφορές, Τομέας παρέμβασης 3: Νησιωτική Πολιτική – Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη και τον Τομέα παρέμβασης 4: Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας**.

Ενδεικτικά έργα που υλοποιούνται είναι:

- Καινοτόμο εργαλείο βελτιστοποίησης ακτοπλοϊκών δικτύων (OPTINET), με χρηματοδότηση από Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία. (προυπολογισμός 364.175€)
- Ερευνητικό έργο ANDROMEDA (ANDROMEDA: An Enhanced Common Information Sharing Environment for Border Command, Control & Coordination Systems), με χρηματοδότηση από το HORIZON 2020. (προυπολογισμός 6.009.589,29€)
- European Research for Maritime Eco(nomic) clusters governance Strategy – ERMES/Specific Objective 2, με χρηματοδότηση από το ESPON 2020. (προυπολογισμός 268.300€)
- Ερευνητικό έργο EFFECTOR. An End to end Interoperability Framework For Maritime Situational Awareness at Strategic and Tactical Operations, με χρηματοδότηση από το HORIZON 2020. (προυπολογισμός 5.882.380,00€)

1.5.2.4 Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Για να συμβάλουν στην αποκατάσταση των οικονομικών και κοινωνικών ζημιών που προκάλεσε η πανδημία του κορονοϊού, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και οι ηγέτες της ΕΕ συμφώνησαν σε ένα σχέδιο ανάκαμψης που θα οδηγήσει στην έξοδο από την κρίση και θα θέσει τα θεμέλια για μια σύγχρονη και πιο βιώσιμη Ευρώπη.

Ο μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της ΕΕ, σε συνδυασμό με το NextGenerationEU, ένα προσωρινό μέσο που σχεδιάστηκε για την τόνωση της ανάκαμψης, θα αποτελέσουν τη μεγαλύτερη δέσμη μέτρων ανάκαμψης που έχει χρηματοδοτηθεί ποτέ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η δέσμη συνολικού ύψους 1,8 τρις € θα συμβάλει στην ανοικοδόμηση της Ευρώπης μετά τη νόσο COVID-19, μιας Ευρώπης πιο πράσινης, πιο ψηφιακής και πιο ανθεκτικής.

Ο νέος μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός θα ενισχύσει τους μηχανισμούς ευελιξίας ώστε να διασφαλιστεί η ικανότητά του να αντιμετωπίζει απρόβλεπτες ανάγκες. Πρόκειται για έναν προϋπολογισμό κατάλληλο όχι μόνο για τη σημερινή πραγματικότητα αλλά και για τις αβεβαιότητες του αύριο.

Το τελευταίο βήμα για την έγκριση του επόμενου μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της ΕΕ επιτεύχθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2020.

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας είναι ο πυρήνας του μέσου NextGenerationEU, με 672,5 δις € σε διαθέσιμα δάνεια και επιχορηγήσεις για τη στήριξη των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που πραγματοποιούν οι χώρες της ΕΕ. Σκοπός είναι να μετριαστούν οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορονοϊού και να καταστούν οι ευρωπαϊκές οικονομίες και κοινωνίες περισσότερο βιώσιμες, ανθεκτικές και καλύτερα προετοιμασμένες για τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Τα κράτη μέλη επεξεργάζονται σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας προκειμένου να έχουν πρόσβαση στα χρηματοδοτικά κεφάλαια στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Άξονες του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ)

Το ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σκοπεύει να είναι πλήρως εναρμονισμένο με τους στόχους της ΕΕ για ταχύτερη μετάβαση της ελληνικής οικονομίας προς ένα ψηφιοποιημένο και πράσινο μοντέλο ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές ευρωπαϊκές συστάσεις για την χώρα μας, σε ό,τι αφορά τις προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις και τις αναγκαίες για την έγκαιρη ολοκλήρωσή τους επενδύσεις, και να προσθέσει ακόμη πιο φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις, οι οποίες αποτελούν μέρος της στρατηγικής ατζέντας της Ελληνικής Κυβέρνησης, πολλές από τις οποίες περιλαμβάνονται και στην έκθεση της Επιτροπής Πισσαρίδη.

Παρεμβάσεις ανά άξονα του ΕΣΑΑ

Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής έχει υποβάλει προτάσεις για να περιληφθούν στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με στόχο την χρηματοδότηση τους.

2 Η Αναπτυξιακή Στρατηγική για την Περίοδο 2021-2025

2.1 Ανάλυση Στρατηγικής Τομέα

Αποστολή του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής είναι ο σχεδιασμός της ναυτιλιακής πολιτικής και η σύνδεση της με την εθνική οικονομία, την ανάπτυξη της ναυτικής εκπαίδευσης και της ναυτικής εργασίας, τη μέριμνα για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, το σχεδιασμό και την εφαρμογή ολοκληρωμένης νησιωτικής πολιτικής και πολιτικής θαλάσσιου τουρισμού και θαλάσσιων συγκοινωνιών και μεταφορών, τη λήψη μέτρων για την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και την προστασία της ανθρώπινης ζωής και περιουσίας στη θάλασσα, τη μέριμνα για την πρόληψη και την καταστολή εκνόμων ενεργειών στους χώρους αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και τον έλεγχο των θαλάσσιων συνόρων, τη χάραξη της λιμενικής πολιτικής, την εμποτεία των λιμενικών υποδομών κάθε λειτουργικής μορφής και την προαγωγή του εθνικού λιμενικού συστήματος ως παράγοντα ανάπτυξης της οικονομίας, των νησιών και της ναυτιλίας της χώρας.

Βασική αρμοδιότητα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής πολιτικής, σύμφωνα με τον ν. 4150/2013 και το Π.Δ. 13/2018, αποτελεί ο σχεδιασμός και η εφαρμογή Ολοκληρωμένης Νησιωτικής Πολιτικής. Στο πλαίσιο αυτό το ΥΝΑΝΠ έχει διαμορφώσει τη στρατηγική του τομέα ευθύνης του λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες προκλήσεις και τις ευρωπαϊκές δεσμεύσεις και την συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, η οποία αποτυπώνεται στο παρακάτω σχήμα:

Στρατηγική Επιλογή 01: Νησιωτική Πολιτική – Προσβασιμότητα και Ανάπτυξη

Ειδικό Στόχοι ΥΝΑΝΠ	Κατηγορίες Παρεμβάσεων
ΕΣ-1: Άρση γεωγραφικής απομόνωσης & βελτίωση διασυνδεσιμότητας	Χρηματοδοτική ενίσχυση του Προγράμματος Νέαρχος για την α) την οικονομικά βιώσιμη ανάπτυξη των λιμένων και τη βελτίωση των βασικών υποδομών τους, β) την ανάπτυξη ποιοτικών υπηρεσιών θαλασσίων ενδομεταφορών και τουρισμού, γ) την ανάπτυξη ειδικών νησιωτικών περιοχών ή περιοχών που αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της νησιωτικότητας και δ) τις ασφαλείς, ποιοτικές και επαρκείς μετακινήσεις και διαβίωση των κατοίκων των νησιωτικών περιοχών. Ενδεικτικές δράσεις: <ul style="list-style-type: none">• Μεταφορικό ισοδύναμο• Ενίσχυση άγονων γραμμών• Ενίσχυση ενδοπεριφερειακών μεταφορών (αστικές θαλάσσιες συγκοινωνίες;)• Ηλεκτρονική εφαρμογή παρακολούθησης του ακτοπλοϊκού δικτύου
ΕΣ-2: Ανάπτυξη και Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών και έργων	Ενδεικτικές δράσεις: <ul style="list-style-type: none">• Ενίσχυση της εδαφικής και νησιωτικής συνοχής με την ανάπτυξη υποδομών λιμένων μικρής κλίμακας σε μικρά απομακρυσμένα νησιά με στόχο τη βελτίωση της συνδεσιμότητας με τα μεγαλύτερα νησιά ή/και την ηπειρωτική χώρα.• Ανάπτυξη υποδομών θαλάσσιου τουρισμού στους λιμένες
ΕΣ-3: Βελτίωση των συστημάτων παροχής νερού σε μικρά νησιά ή σε νησιά που έχουν ανάγκη	Ενδεικτικές δράσεις: <ul style="list-style-type: none">• Υποδομές και δίκτυα διαχείρισης, μεταφοράς και διανομής ύδατος, ιδίως για τα μικρά, απομακρυσμένα και άνυδρα νησιά.
ΕΣ-4: Ανάπτυξη συστημάτων ΑΠΕ για την υποστήριξη κρίσιμων υποδομών	Ενδεικτικές δράσεις: <ul style="list-style-type: none">• Εφαρμογή συστημάτων και τεχνολογιών παραγωγής, μεταφοράς και αποθήκευσης ΑΠΕ σε μονάδες αφαλάτωσης και σε λιμένες.

Στρατηγική Επιλογή 02: Ενίσχυση της νησιωτικής ανταγωνιστικότητας και της γαλάζιας οικονομίας

Ειδικό Στόχοι ΥΝΑΝΠ	Κατηγορίες Παρεμβάσεων
ΕΣ-1: Ενδυνάμωση της ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας των νησιωτικών ΜΜΕ	<ul style="list-style-type: none">Χρηματοδοτική ενίσχυση του Ειδικού Προγράμματος για τη νησιωτική επιχειρηματικότητα
ΕΣ-2: Προώθηση της έρευνας, της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων σε τομείς της γαλάζιας οικονομίας	<ul style="list-style-type: none">Χρηματοδοτική ενίσχυση του Ταμείου Θαλάσσιες-Γαλάζιας ΟικονομίαςΕνίσχυση συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας ναυπλιακού και ναυπηγικού εξοπλισμού
ΕΣ-3: Προώθηση της ανάπτυξης του θαλάσσιου τουρισμού	<ul style="list-style-type: none">Ενίσχυση και αναβάθμιση του τουριστικού συστήματος yachtingΕνίσχυση και αναβάθμιση του τομέα κρουαζιέρας, καθώς των υποδομών κρουαζιέραςΑναβάθμιση ικανοτήτων, γνώσεων και δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού στις επιχειρήσεις του θαλάσσιου τουρισμού

Στρατηγική Επιλογή 03: Ενδυνάμωση της ολοκληρωμένης θαλάσσιας επιτήρησης και στρατηγικής ασφάλειας στο θαλάσσιο χώρο

Ειδικό Στόχοι ΥΝΑΝΠ	Κατηγορίες Παρεμβάσεων
ΕΣ-1: Βελτίωση της θαλάσσιας επιτήρησης, της προστασίας θαλασσιού περιβάλλοντος και του ελέγχου αλιείας	<ul style="list-style-type: none">Ενίσχυση συστημάτων ολοκληρωμένης θαλάσσιας επιτήρησης και επέκταση των συστημάτων σε όλη τη χώραΕνδυνάμωση πλωτών και εναέριων μέσων εποπτείαςΕνίσχυση των πληροφοριακών συστημάτων
ΕΣ-2: Αύξηση επιχειρησιακής ικανότητας αντιμετώπισης θαλασσιών περιστατικών	<ul style="list-style-type: none">Λειτουργική ενίσχυση για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρωνΕκπαιδευσεις προσωπικού Λ.Σ.-Ε.Λ.ΑΚΤ σε θέματα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης των Συνόρων

Στρατηγική Επιλογή 04: Θεσμική ενδυνάμωση και ψηφιακή διακυβέρνηση

Ειδικό Στόχοι ΥΝΑΝΠ	Κατηγορίες Παρεμβάσεων
ΕΣ-1: Συνεργασία, συντονισμός και θεσμική ενδυνάμωση φορέων της θαλάσσιας οικονομίας και πολιτικής	<ul style="list-style-type: none">Εθνικό Μητρώο Φορέων Θαλάσσιας ΟικονομίαςΣτήριξη Ειδικού προγράμματος θεσμικής ενδυνάμωσης φορέων της θαλάσσιας οικονομίας
ΕΣ-2: Αύξηση γνώσεων, συλλογή και αξιοποίηση δεδομένων για τη θάλασσα	<ul style="list-style-type: none">Ενίσχυση της έρευνας για το θαλάσσιο περιβάλλονΔημιουργία cluster όλων των ερευνητικών φορέων θαλάσσιων ερευνώνΕπικαιροποίηση χαρτών

Στρατηγική Επιλογή 05: Εκπαίδευση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στη νησιωτική και θαλάσσια οικονομία

Ειδικοί Στόχοι ΥΝΑΝΠ	Κατηγορίες Παρεμβάσεων
ΕΣ-1: Ανάπτυξη δεξιοτήτων στα γαλάζια επαγγέλματα	<ul style="list-style-type: none">Ενίσχυση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης για την ανάπτυξη δεξιοτήτων σε δραστηριότητες της γαλάζιας οικονομίαςΠιστοποίηση γαλάζιων επαγγελματιώνΠιλοτικό Πρόγραμμα Κατάρτισης, Συμβουλευτικής, Πιστοποίησης ανέργων, στους τομείς δραστηριότητας της Γαλάζιας Οικονομίας
ΕΣ-2: Ενίσχυση απασχολησιμότητας και ανάπτυξη δεξιοτήτων για τα ναυτικά επαγγέλματα	<ul style="list-style-type: none">Εκπαίδευση/ κατάρτιση ναυτικών επαγγελματιών στο πλαίσιο της επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης.

Η συνολική στρατηγική του ΥΝΑΝΠ διαμορφώνεται και συγκροτείται από τις ανωτέρω Προτεραιότητες, Ειδικούς Στόχους και Παρεμβάσεις, η οποία ως μεσοπρόθεσμη στρατηγική θα εφαρμοστεί από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΥΝΑΝΠ μέσω της αξιοποίησης Ευρωπαϊκών πόρων, σε συνδυασμό με την αξιοποίηση Εθνικών πόρων από το ΕΠΑ (Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης).

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΥΝΑΝΠ, περιλαμβάνει έργα και δράσεις στα νησιά και στις θάλασσες στα πεδία αρμοδιότητας του Υπουργείου όπως θαλάσσιες συγκοινωνίες και μεταφορές, ανάπτυξη ναυτιλίας και ναυτική εκπαίδευση, περιβάλλον, υδροδότηση, θαλάσσιος τουρισμός, πολιτισμός, πολιτική προστασία, λιμενικές υποδομές και λιμενική οικονομία, ασφάλεια και εποπτεία των θαλάσσιων μεταφορών κ.α., συνιστά βασικό εργαλείο εκπλήρωσης των κύριων αποστολών του Υπουργείου στον θαλάσσιο και νησιωτικό χώρο.

Λόγω του πλήθους των τομέων παρέμβασης και του ευρύ φάσματος αρμοδιοτήτων του ΥΝΑΝΠ, οι ανάγκες χρηματοδότησης, για την υλοποίηση των στρατηγικών επιλογών και των στόχων που έχουν τεθεί, συνδέονται με το σύνολο των Αναπτυξιακών Στόχων του ΕΠΑ. Ως εκ τούτου, η αναπτυξιακή στρατηγική του ΥΝΑΝΠ για την περίοδο 2021 -2025, είναι ευθυγραμμισμένη και ταυτίζεται με τους Αναπτυξιακούς Στόχους του ΕΠΑ:

Αναπτυξιακός Στόχος: Έξυπνη Ανάπτυξη

Προτεραιότητα του ΥΝΑΝΠ αποτελεί η επίσπευση των μεταρρυθμίσεων για την ανάπτυξη λύσεων ψηφιακής διακυβέρνησης με στόχο τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Ο ανασχεδιασμός και απλοποίηση των διαδικασιών για την εξυπηρέτηση του Ελληνικού Νηολογίου που θα οδηγήσει στον ψηφιακό μετασχηματισμό του Ελληνικού Νηολογίου και τη δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος για τη Ναυτιλία με την ηλεκτρονικοποίηση των υπηρεσιών και την άμεση εξυπηρέτηση των πολιτών και των επιχειρήσεων, εντάσσεται στο πλαίσιο του Ψηφιακού Μετασχηματισμού σε συνδυασμό με την απαραίτητη ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων - ψηφιακή ένταξη νησιών. Ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης μέσω του επανασχεδιασμού, της απλοποίησης και της επιτάχυνσης των διαδικασιών εξυπηρέτησης πολιτών, εργαζομένων και επιχειρήσεων του κλάδου της ναυτιλίας με απώτερο σκοπό την ενδυνάμωση της επιχειρηματικότητας στο χώρο αυτό, αποτελεί τον μοχλό ανάπτυξης της ναυτιλίας. Η ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, η ηλεκτρονικοποίηση των υπηρεσιών και η ψηφιακή ένταξη των νησιών συμβάλλει στη νησιωτική ανάπτυξη

Στον τομέα της θαλάσσιας επιτήρησης και ασφάλειας, προτεραιότητα του ΥΝΑΝΠ αποτελεί η βελτίωση των συστημάτων παρακολούθησης κυκλοφορίας και επιτήρησης μέσω της παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών με στόχο την μεγιστοποίηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και αποτελεσματικότητας του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής.

Στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών το ΥΝΑΝΠ έχει ως προτεραιότητα την προσαρμογή στα νέα περιβαλλοντικά δεδομένα μέσω της προώθησης της καινοτομίας και της τεχνολογικής έρευνας αξιοποιώντας το δυναμικό των θαλάσσιων εθνικών και μικρών αποστάσεων μεταφορών. Στο τομέα των Γαλάζιων Επαγγελμάτων, βασική προτεραιότητα του ΥΝΑΝΠ αποτελεί η αύξηση της ελκυστικότητας των θαλάσσιων επαγγελμάτων, με στόχο την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας του κλάδου αξιοποιώντας ανθρώπινους πόρους, την ειδική τεχνογνωσία των επαγγελμάτων και την προώθηση της καινοτομίας. Βασική προτεραιότητα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής αποτελεί η οργάνωση και βελτίωση των συστημάτων παρακολούθησης και διαχείρισης θαλάσσιας κυκλοφορίας/παράκτιας επιτήρησης του θαλασσιού πεδίου και η διευκόλυνση υποβολής των σχετικών πληροφοριών από τους πολίτες μέσω της παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

Αναπτυξιακός Στόχος: Πράσινη Ανάπτυξη

Προτεραιότητα του ΥΝΑΝΠ αποτελεί η πράσινη ανάπτυξη των νησιών μέσω της ενεργειακής αναβάθμισης των υποδομών, της προσαρμογής στα νέα περιβαλλοντικά δεδομένα των θαλάσσιων μεταφορών, της αποτελεσματικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων στα νησιά με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος, της αξιοποίησης των ΑΠΕ, της υιοθέτησης των αρχών της κυκλικής οικονομίας και της προώθησης και ενίσχυσης της πράσινης επιχειρηματικότητας στα νησιά.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της θαλάσσιας επιτήρησης και ασφάλειας, προτεραιότητα αποτελούν οι δράσεις ανάδειξης και προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος (θαλάσσια αντιρρύπανση) και της αξιοποίησης εναλλακτικών καυσίμων για την απεξάρτηση από ορυκτά καύσιμα με στόχο την ενεργειακή μετάβαση.

Αναπτυξιακός Στόχος: Κοινωνική Ανάπτυξη

Στόχος του ΥΝΑΝΠ αποτελεί η βελτίωση της πρόσβασης στα νησιά μέσω ενισχυμένων δικτύων μεταφορών, η μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, η συγκράτηση και η συνοχή του πληθυσμού στα νησιά με στόχο την άρση της γεωγραφικής απομόνωσης και τη βελτίωση της διασυνδεσιμότητας. Στο πλαίσιο αυτό, το ΥΝΑΝΠ υλοποιεί και επεκτείνει στην νέα προγραμματική περίοδο την δράση «Μεταφορικό Ισοδύναμο», η οποία κρίνεται αναγκαία και συνδέεται με την διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και της αλληλεγγύης, και την ανάπτυξη του νησιωτικού χώρου.

Μία από τις κορυφαίες προτεραιότητες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής είναι η προσέλκυση περισσότερων πλοίων στην ελληνική σημαία. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του εθνικού νηολογίου, την απλούστευση των διαδικασιών καταχώρισης πλοίων και τη μείωση της γραφειοκρατίας καθώς και με την αύξηση της ελκυστικότητας των θαλάσσιων επαγγελμάτων, με την αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό της ναυτικής εκπαίδευσης (βελτίωση της εκπαίδευσης και κατάρτισης των ναυτικών), την προσαρμογή της απασχόλησης στα νέα διεθνή δεδομένα και δεξιότητες (υβριδικά μοντέλα διεπαφής γραφείου-πλοίου, bigdata, δια βίου εκπαίδευση κ.α.), την εξωστρέφεια της αλυσίδας αξίας, τόσο στο ναυτιλιακό κλάδο, όσο και στους συμπληρωματικούς τομείς, την αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων, της ναυτικής τέχνης και τεχνογνωσίας και την προώθηση της καινοτομίας.

Σημαντική προτεραιότητα αποτελεί η αναβάθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης μέσα από βελτιωμένες δημόσιες σχολές που θα παρέχουν προγράμματα σπουδών υψηλής ποιότητας αλλά και από ανταγωνιστικές ιδιωτικές σχολές, με την στοιχειοθέτηση ειδικού προγράμματος για την αναβάθμιση υλικοτεχνικής και επιχειρησιακής οργάνωσης δημοσίων Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού, ΚΕΣΕΝ, Σχολών Σωστικών κ.α., ενώ παράλληλα θα καταρτισθεί ειδικό πρόγραμμα προώθησης νέων επαγγελμάτων που συνδέονται με τη σύγχρονη ναυτική εργασία με σκοπό την ενίσχυση της απασχόλησης με δράσεις για την αύξηση της ελκυστικότητας και την προώθηση νέων γαλάζιων επαγγελμάτων.

Αναπτυξιακός Στόχος: Ανάπτυξη Υποδομών

Η ανάδειξη του αναπτυξιακού ρόλου των λιμένων σε συνδυασμό με άλλους κλάδους της εθνικής οικονομίας καθώς και τη συμβολή τους στην αστική, περιφερειακή αλλά και εθνική ανάπτυξη θεωρείται αναγκαία μέσω της υλοποίησης δράσεων βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας, των δικτύων θαλάσσιων αρτηριών, των «πράσινων» υποδομών και διασύνδεσης των παράκτιων λιμένων της Ελλάδας και ιδίως των μικρών περιφερειακών λιμένων των ελληνικών νησιών που δεν μπορούν να διαδραματίσουν ρόλο επιβάτη -τουριστικά λιμάνια και πύλες εισόδου φορτίου της ΕΕ. Η αναβάθμιση των θαλάσσιων λιμένων και ναυτιλιακών υποδομών αποτελεί βασική προτεραιότητα του ΥΝΑΝΠ. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η αναβάθμιση των δικτύων τηλεπικοινωνίας και των οδικών μεταφορών αρμοδιότητας του Υπουργείου.

Σκοπός του ΥΝΑΝΠ στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών είναι η διατήρηση της τακτικής συνδεσιμότητας των απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών της χώρας με σκοπό την διασφάλιση της εδαφικής – νησιωτικής συνοχής. Προτεραιότητα αποτελεί η ενίσχυση της ακτοπλοΐας και των άγονων γραμμών, η ακτοπλοϊκή μεταφορά ως δημόσιο αγαθό, με όρους ασφάλειας, κοινωνικής συνοχής και σε προσιτό κόστος.

Αναπτυξιακός Στόχος: Εξωστρέφεια

Για την ενίσχυση της νησιωτικής ανταγωνιστικότητας και της επιχειρηματικότητας, απαραίτητη θεωρείται η ενίσχυση στους τομείς πολιτισμού και τουρισμού, με δεδομένο το πλούσιο δυναμικό σε αυτούς τους τομείς των ελληνικών νησιών. Το ΥΝΑΝΠ έχει ως στόχο την ενίσχυση της εξωστρέφειας μέσω της προστασίας, ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς, μνημείων, σημείων ιστορικού ενδιαφέροντος, ανάπτυξη υποδομών δράσεων σύγχρονου πολιτισμού και εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Η ενίσχυση της εξωστρέφειας κρίνεται ως απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών τουρισμού και πολιτισμού, καθώς και για την συνεχή ενίσχυση και βελτίωση της επιχειρηματικότητας και της ποιότητας ζωής στα νησιά.

Εργαλεία υλοποίησης της ανωτέρω Αναπτυξιακής Στρατηγικής

Μέσω του πρόσφατου Νόμου 4770/2021 με τίτλο: “Ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στον νησιωτικό χώρο, διατάξεις για συμμόρφωση με υποχρεώσεις διεθνούς ναυσιπλοΐας και την αναβάθμιση Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και ειδικές ρυθμίσεις για την ψηφιοποίηση και εν γένει ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής ναυτιλίας στη μετά COVID εποχή”, καθορίζεται το πλαίσιο για τον σχεδιασμό και την εξειδίκευση των κατευθύνσεων της εθνικής στρατηγικής για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στον νησιωτικό χώρο, τον προσδιορισμό των βιώσιμων αναπτυξιακών πολιτικών και προγραμμάτων χρηματοδότησης που συνδέονται με τη θαλάσσια οικονομία και τη νησιωτικότητα, καθώς και τον συντονισμό κρίσιμων δημοσίων πολιτικών που συνδέονται με τον θαλάσσιο χώρο, υπό το πρίσμα της αειφορίας και της βιώσιμης ανάπτυξης σύμφωνα με την κείμενη εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Προδιαγράφονται 3 διακριτά χρηματοδοτικά εργαλεία που έχουν στόχο την ενίσχυση της υλοποίησης της Αναπτυξιακής Στρατηγικής του ΥΝΑΝΠ, τα οποία περιλαμβάνουν:

Χρηματοδότηση Έργων Δημοσίου Χαρακτήρα - Πρόγραμμα ΝΕΑΡΧΟΣ. Στο πλαίσιο υλοποίησης δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής, οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης δύνανται να συνομολογούν επενδυτικά δάνεια με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για τη χρηματοδότηση έργων δημοσίου χαρακτήρα («Πρόγραμμα Νέαρχος»). Η εξυπηρέτηση των δανείων του Προγράμματος «Νέαρχος» χρηματοδοτείται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και έχει στόχο την υλοποίηση αναγκαίων έργων υποδομής, ενέργειας και περιβάλλοντος.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης Νησιωτικής Επιχειρηματικότητας. Το Πρόγραμμα Νησιωτικής Επιχειρηματικότητας περιλαμβάνει κατάλληλο μίγμα χρηματοδοτικών εργαλείων

και μηχανισμών και αποσκοπεί στη δίκαιη, βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της νησιωτικής οικονομίας, συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση των ατελειών της αγοράς, των σοβαρών διαταραχών λόγω της γεωγραφικής απομόνωσης, αλλά και των ειδικών συνθηκών και χαρακτηριστικών του νησιώτη επιχειρηματία. Θα παρέχει στήριξη επι του λειτουργικού κόστους της νησιωτικής επιχείρησης, πρόσβαση στην αγορά χρήματος, ενίσχυση εξωστρέφειας και εξαγωγών κοκ.

Ταμείο Θαλάσσιας – Γαλάζιας Οικονομίας. Παρέχεται η δυνατότητα να συσταθεί ταμείο χαρτοφυλακίου για τη χρηματοδότηση δράσεων για την ανάπτυξη και προώθηση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας στον τομέα της θαλάσσιας οικονομίας και ιδίως στον τομέα της Γαλάζιας Οικονομίας, όπως ορίζεται στην ενωσιακή νομοθεσία, καθώς και στους τομείς ναυτιλιακής τεχνολογίας, του ναυτιλιακού ή/ και ναυπηγικού εξοπλισμού, ανάπτυξης εφαρμογών και χρήση τεχνολογίας, πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στους ανωτέρω τομείς.

2.2 Προσδιορισμός και Ιεράρχηση Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων του Τομέα

Το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΥΝΑΝΠ επιδιώκει να ενισχύσει και να βελτιώσει τους τομείς παρέμβασης εμπλοκής και αρμοδιότητας του Υπουργείου, αξιοποιώντας τους διαθέσιμους εθνικούς πόρους, λαμβάνοντας υπόψη τις αδυναμίες και απειλές. Στο πλαίσιο αυτό, η ανωτέρω στρατηγική θα υλοποιηθεί μέσα από δεκατρείς (13) Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους (ΕΑΣ) του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ, οι οποίοι ιεραρχούνται ως εξής:

ΕΑΣ 01	Άρση γεωγραφικής απομόνωσης & βελτίωση διασυνδεσιμότητας
ΕΑΣ 02	Ανάπτυξη και Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών και έργων
ΕΑΣ 03	Βελτίωση των συστημάτων παροχής νερού σε μικρά νησιά ή σε νησιά που έχουν ανάγκη
ΕΑΣ 04	Ανάπτυξη συστημάτων ΑΠΕ για την υποστήριξη κρίσιμων υποδομών
ΕΑΣ 05	Ενδυνάμωση της ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας των νησιωτικών ΜΜΕ
ΕΑΣ 06	Προώθηση της έρευνας, της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων σε τομείς της γαλάζιας οικονομίας
ΕΑΣ 07	Προώθηση της ανάπτυξης του θαλάσσιου τουρισμού
ΕΑΣ 08	Βελτίωση της θαλάσσιας επιτήρησης, της προστασίας θαλασσίου περιβάλλοντος και του ελέγχου αλιείας
ΕΑΣ 09	Αύξηση επιχειρησιακής ικανότητας αντιμετώπισης θαλασσίων περιστατικών
ΕΑΣ 10	Συνεργασία, συντονισμός και θεσμική ενδυνάμωση φορέων της θαλάσσιας οικονομίας και πολιτικής
ΕΑΣ 11	Αύξηση γνώσεων, συλλογή και αξιοποίηση δεδομένων για τη θάλασσα
ΕΑΣ 12	Ναυτική εκπαίδευση και ανάπτυξη δεξιοτήτων στα γαλάζια επαγγέλματα
ΕΑΣ 13	Ενίσχυση απασχολησιμότητας και ανάπτυξη δεξιοτήτων για τα ναυτικά επαγγέλματα

2.3 Αντιστοίχιση με Αναπτυξιακούς Στόχους και Ειδικούς Στόχους του ΕΠΑ

Η επιλογή των ειδικών αναπτυξιακών στόχων βασίστηκε στο εθνικό σχέδιο ανάπτυξης, στις κατευθυντήριες πολιτικές για την ναυτιλία και την νησιωτική πολιτική, στις δεσμεύσεις και τις μεταρρυθμίσεις που προβλέπονται στο επόμενο χρονικό διάστημα.

Οι πέντε αναπτυξιακοί στόχοι που προβλέπονται στο ΕΠΑ είναι οι εξής: έξυπνη ανάπτυξη, πράσινη ανάπτυξη, κοινωνική ανάπτυξη, ανάπτυξη υποδομών και εξωστρέφεια. Ο έκτος

αναπτυξιακός στόχος είναι η υποστήριξη των προγραμμάτων με τις δύο προτεραιότητες: διοικητική υποστήριξη και τεχνική βοήθεια.

Στο πλαίσιο αυτό και με δεδομένο την αναπτυξιακή στρατηγική του ΥΝΑΝΠ και το ευρύ φάσμα των αρμοδιοτήτων σε πολλούς τομείς παρέμβασης, οι ειδικοί αναπτυξιακοί στόχοι αντιστοιχίζονται ως εξής:

Αναπτυξιακός στόχος ΕΠΑ	Ειδικός Στόχος ΕΠΑ	Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ
Έξυπνη ανάπτυξη	Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα	ΕΑΣ-5 : Ενδυνάμωση της ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας των νησιωτικών ΜΜΕ
		ΕΑΣ-6: Προώθηση της έρευνας, της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων σε τομείς της γαλάζιας οικονομίας
	Ψηφιακός μετασχηματισμός	ΕΑΣ-1: Άρση γεωγραφικής απομόνωσης & βελτίωση διασυνδεσιμότητας
		ΕΑΣ-8: Βελτίωση της θαλάσσιας επιτήρησης, της προστασίας θαλασσίου περιβάλλοντος και του ελέγχου αλιείας
		ΕΑΣ-9: Αύξηση επιχειρησιακής ικανότητας αντιμετώπισης θαλασσίων περιστατικών
		ΕΑΣ-10: Συνεργασία, συντονισμός και θεσμική ενδυνάμωση φορέων της θαλάσσιας οικονομίας και πολιτικής
		ΕΑΣ-11: Αύξηση γνώσεων, συλλογή και αξιοποίηση δεδομένων για τη θάλασσα
ΕΑΣ-12: Ναυτική εκπαίδευση και Ανάπτυξη δεξιοτήτων στα γαλάζια επαγγέλματα		
Πράσινη Ανάπτυξη	Κυκλική Οικονομία	ΕΑΣ-4: Ανάπτυξη συστημάτων ΑΠΕ για την υποστήριξη κρίσιμων υποδομών
	Προστασία του Περιβάλλοντος	ΕΑΣ-3: Βελτίωση των συστημάτων παροχής νερού σε μικρά νησιά ή σε νησιά που έχουν ανάγκη
		ΕΑΣ-8: Βελτίωση της θαλάσσιας επιτήρησης, της προστασίας θαλασσίου περιβάλλοντος και του ελέγχου αλιείας
Κοινωνική Ανάπτυξη	Κοινωνική Συνοχή	ΕΑΣ-1: Άρση γεωγραφικής απομόνωσης & βελτίωση διασυνδεσιμότητας
	Παιδεία	ΕΑΣ-12: Ναυτική εκπαίδευση και Ανάπτυξη δεξιοτήτων στα γαλάζια επαγγέλματα
		ΕΑΣ-13: Ενίσχυση απασχολησιμότητας και ανάπτυξη δεξιοτήτων για τα ναυτικά επαγγέλματα
Ανάπτυξη Υποδομών	Μεταφορές	ΕΑΣ-2: Ανάπτυξη και Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών και έργων
Εξωστρέφεια	Τουρισμός	ΕΑΣ-2: Ανάπτυξη και Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών και έργων
		ΕΑΣ-7: Προώθηση της ανάπτυξης του θαλάσσιου τουρισμού
	Πολιτισμός	ΕΑΣ-5 : Ενδυνάμωση της ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας των νησιωτικών ΜΜΕ

2.4 Άξονες Προτεραιότητας

Η υλοποίηση του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ πραγματοποιείται μέσω προτεραιοτήτων που αποτελούν συνδυαστικό κρίκο με τους αναπτυξιακούς και ειδικούς στόχους. Οι Άξονες Προτεραιότητας του ΤΠΑ διαρθρώνονται παρακάτω και είναι ταυτισμένοι με αυτούς του ΕΠΑ. Συνοπτικά το ΤΠΑ περιλαμβάνει 22 Προτεραιότητες.

Αναπτυξιακός στόχος ΕΠΑ	Ειδικός στόχος ΕΠΑ	Προτεραιότητες ΤΠΑ	
Έξυπνη Ανάπτυξη	Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα	ΑΠ1	Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής
		ΑΠ2	Πρωώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις
	Ψηφιακός μετασχηματισμός	ΑΠ3	Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση (ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονική μάθηση, κλπ.)
		ΑΠ4	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη
Πράσινη Ανάπτυξη	Κυκλική Οικονομία	ΑΠ5	Ενεργειακή απόδοση
	Προστασία του Περιβάλλοντος	ΑΠ6	Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ.)
		ΑΠ7	Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων
		ΑΠ8	Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων
		ΑΠ9	Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς (βιοποικιλότητα, περιοχές Natura κλπ.)
Κοινωνική Ανάπτυξη	Κοινωνική Συνοχή	ΑΠ10	Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών - στήριξη τοπικών πρωτοβουλιών
		ΑΠ11	Αντιμετώπιση ανισοτήτων στις απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές (μεταφορικό ισοδύναμο)
	Παιδεία	ΑΠ12	Κοινωνικές Επενδύσεις
		ΑΠ13	Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός Υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης (μετάβαση σε αποκεντρωμένο σύστημα μεγαλύτερων και λιγότερων μονάδων, ενίσχυση ψηφιακών και λοιπών υποδομών, επιμόρφωση εκπαιδευτικών κλπ.)
Ανάπτυξη Υποδομών	Δίκτυα	ΑΠ14	Υποδομές ΤΠΕ
	Μεταφορές	ΑΠ15	Λιμενικές υποδομές
		ΑΠ16	Οδικές υποδομές
Εξωστρέφεια	Τουρισμός	ΑΠ17	Πρωώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού
	Πολιτισμός	ΑΠ18	Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς
		ΑΠ19	Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος

Αναπτυξιακός στόχος ΕΠΑ	Ειδικός στόχος ΕΠΑ	Προτεραιότητες ΤΠΑ	
		ΑΠ20	Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού
Υποστήριξη Προγραμμάτων		ΑΠ21	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
		ΑΠ22	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Η παραπάνω στρατηγική καθιστά ως καταλληλότερη την επιλογή διαμόρφωσης της δομής του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του ΥΝΑΝΠ σε **δύο (2) Υποπρογράμματα** ανά τομείς παρέμβασης. Το κάθε Υποπρόγραμμα επιδιώκει συγκεκριμένους αναπτυξιακούς στόχους και περιλαμβάνει επιλεγμένες κατηγορίες δράσεων αντίστοιχα με τους τομείς ευθύνης και τις αρμοδιότητες της κάθε Γενικής Γραμματείας και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνική Ακτοφυλακή.

Στο πλαίσιο αυτό το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΥΝΑΝΠ διαρθρώνεται στα εξής Υποπρογράμματα:

Υποπρόγραμμα Α: Ενίσχυση της Ναυτιλίας, της Εθνικής Λιμενικής Στρατηγικής και της Ασφάλειας και της προστασίας στο θαλάσσιο χώρο.

Υποπρόγραμμα Α: Ενίσχυση της Ναυτιλίας, της Εθνικής Λιμενικής Στρατηγικής και της Ασφάλειας και της προστασίας στο θαλάσσιο χώρο

Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Προτεραιότητες ΤΠΑ
Έξυπνη Ανάπτυξη	Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση (ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονική μάθηση, κλπ.)
	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη
Πράσινη Ανάπτυξη	Ενεργειακή απόδοση
	Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων
	Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ.)
	Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς (βιοποικιλότητα, περιοχές Natura κλπ.)
Κοινωνική Ανάπτυξη	Κοινωνικές Επενδύσεις
	Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός Υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης (μετάβαση σε αποκεντρωμένο σύστημα μεγαλύτερων και λιγότερων μονάδων, ενίσχυση ψηφιακών και λοιπών υποδομών, επιμόρφωση εκπαιδευτικών κλπ.)
Ανάπτυξη Υποδομών	Λιμενικές υποδομές
Εξωστρέφεια	Πρωώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού
Υποστήριξη Προγραμμάτων	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Υποπρόγραμμα Β: Ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας και του νησιωτικού χώρου.

Υποπρόγραμμα Β: Ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας και του νησιωτικού χώρου	
Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Προτεραιότητες ΤΠΑ
Έξυπνη Ανάπτυξη	Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής

Υποπρόγραμμα Β: Ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας και του νησιωτικού χώρου	
Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Προτεραιότητες ΤΠΑ
	<p>Πρωώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις</p> <p>Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση (ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονική μάθηση, κλπ.)</p> <p>Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη</p>
Πράσινη Ανάπτυξη	<p>Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ.)</p> <p>Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων</p>
Κοινωνική Ανάπτυξη	<p>Αντιμετώπιση ανισοτήτων στις απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές (μεταφορικό ισοδύναμο)</p> <p>Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών -στήριξη τοπικών πρωτοβουλιών</p>
Ανάπτυξη Υποδομών	<p>Υποδομές ΤΠΕ</p> <p>Οδικές υποδομές</p>
Εξωστρέφεια	<p>Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς</p> <p>Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος</p> <p>Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού</p>
Υποστήριξη Προγραμμάτων	<p>ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ</p> <p>ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ</p>

Για κάθε από τους ανωτέρω Άξονες Προτεραιότητας προσδιορίζονται στους παρακάτω πίνακες, οι κατηγορίες δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν, η τεκμηρίωση της ανάγκης χρηματοδότησης από τους πόρους του ΕΠΑ, τους δείκτες εκροών σύμφωνα με το ενιαίο σύστημα παρακολούθησης δεικτών του ΕΣΠΑ 2014 - 2020, και τους πιθανούς δικαιούχους για χρηματοδότηση των έργων τους.

Κωδ. ΑΠ:	1	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής
		Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-11: Αύξηση γνώσεων, συλλογή και αξιοποίηση δεδομένων για τη θάλασσα
		Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> — Δράσεις προώθησης καινοτομίας στα γαλάζια επαγγέλματα — Δράσεις δικτύωσης με στόχο την μεταφορά τεχνογνωσίας της τέχνης των γαλάζιων επαγγελματιών — Κατάρτιση ειδικού προγράμματος προώθησης νέων επαγγελματιών που συνδέονται με τη σύγχρονη ναυτική εργασία
		Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής με σκοπό την βελτίωση προοπτικών εκπαίδευσης και γαλάζιων επαγγελμάτων – απασχόληση και επενδύσεις στη Γαλάζια Οικονομία, συνάδουν με τους εθνικούς στόχους για την έξυπνη ανάπτυξη.
		Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής

Δείκτες εκροών:	ΔΕ 1.1: Φορείς που ενισχύονται για την υποστήριξη της δικτύωσης των ερευνητικών φορέων (Κωδ.: SO021) ΔΕ 1.2: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται (Κωδ.: CO05)
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ

Κωδ. ΑΠ: 2	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-6: Προώθηση της έρευνας, της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων σε τομείς της γαλάζιας οικονομίας	
Κατηγορίες Δράσεων:	Δράσεις προώθησης καινοτομίας και τεχνολογικής έρευνας προς τις επιχειρήσεις και αξιοποίησης δυναμικού θαλάσσιων εθνικών μεταφορών και μεταφορών μικρών αποστάσεων με σκοπό την προσαρμογή στα νέα περιβαλλοντικά δεδομένα και τις διεθνείς υποχρεώσεις.	
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η προώθηση των αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις με σκοπό την εξασφάλιση της εδαφικής – νησιωτικής συνοχής με σεβασμό στο περιβάλλον, συνάδει με τους εθνικούς στόχους έξυπνης ανάπτυξης.	
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής	
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 2.1: Συνεργασίες φορέων-επιχειρήσεων-ερευνητικών ιδρυμάτων (Κωδ.: SO030, T3002) ΔΕ 2.2: Επιχειρήσεις που ενισχύθηκαν για να υιοθετήσουν καινοτομίες (Κωδ.: T1203)	
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ	

Κωδ. ΑΠ: 3	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση (ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονική μάθηση, κλπ.)
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ που εξυπηρετούνται:	ΕΑΣ-1: Άρση γεωγραφικής απομόνωσης & βελτίωση διασυνδεσιμότητας ΕΑΣ-8: Βελτίωση της θαλάσσιας επιτήρησης, της προστασίας θαλασσίου περιβάλλοντος και του ελέγχου αλιείας ΕΑΣ-10: Συνεργασία, συντονισμός και θεσμική ενδυνάμωση φορέων της θαλάσσιας οικονομίας και πολιτικής ΕΑΣ-12: Ναυτική Εκπαίδευση και Ανάπτυξη δεξιοτήτων στα γαλάζια επαγγέλματα	
Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> — Εφαρμογές παρακολούθησης του ακτοπλοϊκού δικτύου — Δράσεις εκσυγχρονισμού πληροφοριακών συστημάτων ερευνών και επικοινωνιών, — Ανασχεδιασμός και απλοποίηση των διαδικασιών για την εξυπηρέτηση του ελληνικού νηολογίου 	

	<ul style="list-style-type: none"> — Λειτουργία και ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για τη Ναυτιλία και ειδικότερα του ψηφιακού μετασχηματισμού του εθνικού νηολογίου (e-Νηολόγιο) και διασύνδεση με συγγενή συστήματα (e-Ναυτολόγιο) — Ολοκληρωμένες ηλεκτρονικές υπηρεσίες προς τους πολίτες, επιχειρήσεις και εργαζόμενους του Τομέα
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η ενίσχυση της χρήσης ΤΠΕ από τη δημόσια διοίκηση, με στόχο οι λύσεις του ψηφιακού μετασχηματισμού να αξιοποιούνται επαρκώς εντός της δημόσιας διοίκησης, αποτελεί σημαντική συνεισφορά και στην αντιμετώπιση των αναπτυξιακών αναγκών της χώρας.
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 3.1: Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο (Κωδ.: CO22)
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ

Κωδ. ΑΠ:	4	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-12: Ναυτική εκπαίδευση και Ανάπτυξη δεξιοτήτων στα γαλάζια επαγγέλματα ΕΑΣ-13: Ενίσχυση απασχολησιμότητας και ανάπτυξη δεξιοτήτων για τα ναυτικά επαγγέλματα		
Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> — Δράσεις ανάπτυξης και βελτίωσης ψηφιακών δεξιοτήτων – χρηστών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης 		
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η ανάπτυξη δεξιοτήτων των εργαζομένων είναι αναγκαία, προκειμένου να υποστηριχθούν τα νέα οργανωτικά και παραγωγικά μοντέλα των επιχειρήσεων στα νησιά αποτελεί τη βάση των νέων αναπτυξιακών απαιτήσεων.		
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής		
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 4.1: ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΜΕ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΜΕ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 30 MBPS (Κωδ.: CO10)		
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ		

Κωδ. ΑΠ:	5	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Ενεργειακή απόδοση
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-4: Ανάπτυξη συστημάτων ΑΠΕ για την υποστήριξη κρίσιμων υποδομών		
Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> — Δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης υποδομών και κτιρίων — Δράσεις υιοθέτησης των αρχών της κυκλικής οικονομίας 		

	<ul style="list-style-type: none"> — Δράσεις ανάπτυξης υποδομών παροχής ενέργειας στα ελιμενίζοντα πλοία — Δράσεις αναβάθμισης υποδομών με την αξιοποίηση ΑΠΕ
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η ενεργειακή αναβάθμιση των υποδομών συνάδει με την μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης η οποία αποτελεί βασική εθνική στρατηγική.
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής
Δείκτες εκροών:	<p>ΔΕ 5.1: Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων (Κωδ.: CO32)</p> <p>ΔΕ 5.2: Αριθμός δημόσιων κτηρίων με καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης (Κωδ.: 1301)</p> <p>ΔΕ 5.3: Σχέδια δράσης για βιώσιμη ενέργεια (Κωδ.: 2301)</p> <p>ΔΕ 5.4: Αριθμός δημόσιων κτιρίων που βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση και χρήση ΑΠΕ (Κωδ.: T2103)</p>
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ

Κωδ. ΑΠ:	6	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ.)
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-3: Βελτίωση των συστημάτων παροχής νερού σε μικρά νησιά ή σε νησιά που έχουν ανάγκη		
Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> — Κατασκευή έργων για την ύδρευση, όπως υδροδοτικά δίκτυα, μονάδες αφαλατώσεων — Δράσεις αποτελεσματικής διαχείρισης των υδάτων και των αποβλήτων 		
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η ανάπτυξη των υποδομών και δικτύων σε συνδυασμό με την προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν σημαντικές προτεραιότητες για την προώθηση του στόχου της πράσινης ανάπτυξης.		
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής		
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 6.1: Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης (Κωδ.: CO23)		
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ		

Κωδ. ΑΠ:	7	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-3: Βελτίωση των συστημάτων παροχής νερού σε μικρά νησιά ή σε νησιά που έχουν ανάγκη		
Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> — Δράσεις αναβάθμισης των υποδομών των δικτύων ύδρευσης — Δράσεις ορθολογικής διαχείρισης υδάτινων πόρων 		

	— Υδροδότηση Άνυδρων Νησιών
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η ανάπτυξη των υποδομών και δικτύων ύδρευσης σε συνδυασμό με την ορθολογική διαχείριση υδάτινων πόρων αποτελούν σημαντικές προτεραιότητες για την προώθηση του στόχου της πράσινης ανάπτυξης.
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 7.1: Χιλιόμετρα δικτύου ύδρευσης(Κατασκευή – βελτίωση - αναβάθμιση) (Κωδ.: T2104) ΔΕ 7.2: Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης (Κωδ.: CO18)
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ

Κωδ. ΑΠ:	8	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-8: Βελτίωση της θαλάσσιας επιτήρησης, της προστασίας θαλασσίου περιβάλλοντος και του ελέγχου αλιείας ΕΑΣ-9: Αύξηση επιχειρησιακής ικανότητας αντιμετώπισης θαλασσίων περιστατικών		
Κατηγορίες Δράσεων:	— Δράσεις εξοπλισμού για τη θαλάσσια επιτήρηση και της διασφάλιση της ναυσιπλοΐας — Δράσεις βελτίωσης των συστημάτων παρακολούθησης και διαχείρισης θαλάσσιας κυκλοφορίας/παράκτιας επιτήρησης		
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Οι πολιτικές πρόληψης και η διαχείρισης κινδύνων στο θαλάσσιο χώρο συνάδουν με τους εθνικούς στόχους για την προστασία του περιβάλλοντος.		
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής		
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 8.1: Πληθυσμός που ωφελείται από αναβαθμισμένα μέσα πολιτικής προστασίας (Κωδ.: T2250) ΔΕ 8.2: Αριθμός συστημάτων αξιολόγησης και παραγωγής πληροφοριών για τις επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή (Κωδ.: 8704)		
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ		

Κωδ. ΑΠ:	9	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς (βιοποικιλότητα, περιοχές Natura κλπ)
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-8: Βελτίωση της θαλάσσιας επιτήρησης, της προστασίας θαλασσίου περιβάλλοντος και του ελέγχου αλιείας		
Κατηγορίες Δράσεων:	— Δράσεις θαλάσσιας αντιρρύπανσης — Δράσεις για την προστασία και αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		

Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η πολιτικές προστασίας και αξιοποίησης της φυσικής κληρονομιάς συνάδουν με τους εθνικούς στόχους για την προστασία του περιβάλλοντος.
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 9.1: Αριθμός έργων για την αναβάθμιση, προστασία και ανάδειξη χώρων φυσικής κληρονομιάς (Κωδ.: 9101)
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ

Κωδ. ΑΠ:	10	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών -στήριξη τοπικών πρωτοβουλιών
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-1: Άρση γεωγραφικής απομόνωσης & βελτίωση διασυνδεσιμότητας ΕΑΣ-2: Ανάπτυξη και Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών και έργων		
Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> — Δράσεις βιώσιμης ανάπτυξης απομακρυσμένων περιοχών (ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις, ρυθμίσεις, δεσμεύσεις κλπ.) — Δράσεις βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων — Ανάδειξη παραδοσιακών τμημάτων πόλεων και οικισμών 		
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Συμμετοχή σε επενδυτικά οχήματα με σκοπό την συγχρηματοδότηση στοχευμένων επενδύσεων με προσανατολισμό την κοινωνική συνοχή, η οποία αποτελεί προτεραιότητα της Εθνικής Στρατηγικής της χώρας		
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής		
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 10.1: Αριθμός σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (Κωδ.: T1028)		
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ		

Κωδ. ΑΠ:	11	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Αντιμετώπιση ανισοτήτων στις απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές (μεταφορικό ισοδύναμο)
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-1: Άρση γεωγραφικής απομόνωσης & βελτίωση διασυνδεσιμότητας		
Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> — Δράσεις για τη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, τη συγκράτηση και τη συνοχή του πληθυσμού στα νησιά (Μεταφορικό Ισοδύναμο) — Δράσεις για την άρση της απομόνωσης των νησιών, τη διασφάλιση βιώσιμων συνθηκών και ίσων δυνατοτήτων-ευκαιριών στους κατοίκους. Οι δράσεις αυτές δεν έχουν κοινωνικό χαρακτήρα αλλά αναπτυξιακό χαρακτήρα και προσβλέπουν στην εξωστρέφεια των νησιών. (Νησιωτικό Ισοδύναμο) 		
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η δράση συνδέεται με την ανάγκη διασφάλισης της κοινωνικής συνοχής και της αλληλεγγύης, την ανάπτυξη του νησιωτικού χώρου, τα οποία αποτελούν σημαντικές προτεραιότητες για την προώθηση του στόχου της κοινωνικής ανάπτυξης.		
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής		

Δείκτες εκροών:	ΔΕ 11.1: Κάτοικοι των μικρών νησιών και απομακρυσμένων περιοχών που ωφελούνται από ολοκληρωμένες παρεμβάσεις τοπικής ανάπτυξης και απασχόλησης (Κωδ.: T2718)
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ

Κωδ. ΑΠ:	12	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Κοινωνικές Επενδύσεις
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-13: Ενίσχυση απασχολησιμότητας και ανάπτυξη δεξιοτήτων για τα ναυτικά επαγγέλματα		
Κατηγορίες Δράσεων:	— ΔΡΑΣΗ 1: Επίδομα σίτισης σπουδαστών Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.)		
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η δράση συνδέεται με την ανάγκη διασφάλισης της κοινωνικής συνοχής και της αλληλεγγύης, την ανάπτυξη και ενίσχυση της παιδείας, τα οποία αποτελούν σημαντικές προτεραιότητες για την προώθηση του στόχου της κοινωνικής ανάπτυξης.		
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής		
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 12.1: Πλήθος ατόμων. Εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών εκπαίδευσης (Κωδ.: CO35)		
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ		

Κωδ. ΑΠ:	13	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός Υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης (μετάβαση σε αποκεντρωμένο σύστημα μεγαλύτερων και λιγότερων μονάδων, ενίσχυση ψηφιακών και λοιπών υποδομών, επιμόρφωση εκπαιδευτικών κλπ.)
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-12: Ναυτική εκπαίδευση και Ανάπτυξη δεξιοτήτων στα γαλάζια επαγγέλματα ΕΑΣ-13: Ενίσχυση απασχολησιμότητας και ανάπτυξη δεξιοτήτων για τα ναυτικά επαγγέλματα ΕΑΣ-10: Συνεργασία, συντονισμός και θεσμική ενδυνάμωση φορέων της θαλάσσιας οικονομίας και πολιτικής		
Κατηγορίες Δράσεων:	— Δράσεις αναβάθμισης και εκσυγχρονισμός υποδομών της ναυτικής εκπαίδευσης — Δράσεις αναβάθμισης ναυτικής εκπαίδευσης/ κατάρτισης ναυτικών στο πλαίσιο της επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης.		
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός της ναυτικής εκπαίδευσης, συμβάλουν στην ενίσχυση της παιδείας και συνάδουν με τους εθνικούς στόχους για την κοινωνική ανάπτυξη.		
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής		
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 13.1: Αριθμός προγραμμάτων σπουδών / πακέτων εκπαιδευτικού υλικού που δημιουργούνται ή αναβαθμίζονται (Κωδ.: T4639)		

	ΔΕ 13.2: Αριθμός μαθητών που επωφελούνται (Κωδ.: 11502)
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ

Κωδ. ΑΠ:	14	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Υποδομές ΤΠΕ
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-1: Άρση γεωγραφικής απομόνωσης & βελτίωση διασυνδεσιμότητας ΕΑΣ-2: Ανάπτυξη και Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών και έργων		
Κατηγορίες Δράσεων:	— Δράσεις αναβάθμισης υποδομών ΤΠΕ		
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η αναβάθμιση των υποδομών ΤΠΕ συνάδει με τους εθνικούς στόχους για την ανάπτυξη των υποδομών.		
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής		
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 14.1: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 100 Mbps-αναβαθμισμένες σε 1 gigabit ή με ταχύτητες τουλάχιστον 100 Mbps (Κωδ.: 4601) ΔΕ 14.2: Πρόσθετες επιχειρήσεις με ευρυζωνική πρόσβαση με ταχύτητα μεγαλύτερη των 100 Mbps (Κωδ.: 4602)		
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ		

Κωδ. ΑΠ:	15	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Λιμενικές Υποδομές
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-1: Άρση γεωγραφικής απομόνωσης & βελτίωση διασυνδεσιμότητας ΕΑΣ-2: Ανάπτυξη και Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών και έργων		
Κατηγορίες Δράσεων:	— Περιλαμβάνονται δράσεις αναβάθμισης, βελτίωσης, συντήρησης και επισκευές λιμενικών υποδομών. — Δράσεις επιδότησης ακτοπλοϊκών δρομολογίων - Συμβάσεις δικτύου θαλάσσιων συγκοινωνιών		
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η αναβάθμιση και η βελτίωση της κατάστασης των λιμένων αποτελεί την βάση για την στήριξη της ανταγωνιστικότητας και του αναπτυξιακού ρόλου των λιμένων στην χώρα.		
Καθεστώς ενίσχυσης:	Κρατική ενίσχυση / Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής		
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 15.1: Αριθμός λιμένων των οποίων αναπτύσσονται οι υποδομές (Κωδ.: 3901) ΔΕ 15.2: Εξυπηρετούμενοι επιβάτες από αναβαθμισμένες λιμενικές εγκαταστάσεις (Κωδ.: 4001) ΔΕ: 15.3: Εξυπηρετούμενοι επιβάτες (Κωδ.: SO028) ΔΕ: 15.4: Αριθμός λιμενικών υποδομών που βελτιώνονται (Κωδ.: T2709)		
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ		

Κωδ. ΑΠ:	16	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Οδικές Μεταφορές
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-2: Ανάπτυξη και Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών και έργων		
Κατηγορίες Δράσεων:	— Δράσεις οδοποιίας, αναβάθμισης, βελτίωσης, συντήρησης και επισκευές οδικού δικτύου.		
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η αναβάθμιση και η βελτίωση της κατάστασης της οδοποιίας πλησίον λιμένων αποτελεί την βάση για την στήριξη της ανταγωνιστικότητας και του αναπτυξιακού ρόλου των λιμένων στην χώρα.		
Καθεστώς ενίσχυσης:	Κρατική ενίσχυση / Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής		
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 16.1: Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών (Κωδ.: CO13) ΔΕ 16.2: Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών (Κωδ.: CO14) ΔΕ: 16.3: Εξυπηρετούμενοι επιβάτες (Κωδ.: SO028)		
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ		

Κωδ. ΑΠ:	17	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Πρώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-7: Πρώθηση της ανάπτυξης του θαλάσσιου τουρισμού		
Κατηγορίες Δράσεων:	— Δράσεις ανάπτυξης υποδομών θαλάσσιου τουρισμού — Δράσεις πρώθησης και προβολής θαλάσσιου τουρισμού		
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος συνδέεται με την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας τα οποία συνάδουν με τον στόχο της ενίσχυσης της εξωστρέφειας.		
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής		
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 17.1: Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών (Κωδ.: CO09) ΔΕ 17.2: Προβολή σε Εθνικά και Διεθνή ΜΜΕ (αριθμός ΜΜΕ) (Κωδ.: 12306)		
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ		

Κωδ. ΑΠ:	18	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-5 : Ενδυνάμωση της ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας των νησιωτικών ΜΜΕ		

Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> — Δράσεις αξιοποίησης και ανάδειξης φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς — Δράσεις προώθησης και προβολής της πολυνησιακής ανάπτυξης και της διακριτής ταυτότητας των νησιών
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς σε συνδυασμό με την σημαντικότητα και εμπλοκή της νησιοτηκότητας, ενισχύουν την επίτευξη του αναπτυξιακού στόχου της εξωστρέφειας.
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής
Δείκτες εκροών:	<p>ΔΕ 18.1: Αριθμός δράσεων αξιοποίησης και ανάδειξης φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς (Κωδ.: 9405)</p> <p>ΔΕ 18.2: Αριθμός ενεργειών προβολής και πολιτιστικής κληρονομιάς (Κωδ.: SO006)</p>
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ

Κωδ. ΑΠ:	19	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-5 : Ενδυνάμωση της ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας των νησιωτικών ΜΜΕ		
Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> — Δράσεις αναβάθμισης υποδομών μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος — Δράσεις προώθησης και προβολής 		
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η προστασία και ανάδειξη τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος της νησιωτικής χώρας, ενισχύουν την επίτευξη του αναπτυξιακού στόχου της εξωστρέφειας.		
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής		
Δείκτες εκροών:	<p>ΔΕ 19.1: Αριθμός μνημείων Αρχαιολογικών χώρων που αναδεικνύονται αναβαθμίζονται (Κωδ.: 9402)</p> <p>ΔΕ 19.2: Αριθμός Κτίριων που αποκαθίστανται / αναδεικνύονται (Κωδ.: 9401)</p>		
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ		

Κωδ. ΑΠ:	20	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού
Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος ΤΠΑ:	ΕΑΣ-5 : Ενδυνάμωση της ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας των νησιωτικών ΜΜΕ		
Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> — Δράσεις αναβάθμισης υποδομών σύγχρονου πολιτισμού — Δράσεις σύγχρονου πολιτισμού — Δράσεις προώθησης και προβολής σύγχρονου πολιτισμού 		

Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η αναβάθμιση υποδομών, η προώθηση και υλοποίηση δράσεων σύγχρονου πολιτισμού, ενισχύουν την επίτευξη του αναπτυξιακού στόχου της εξωστρέφειας.
Καθεστώς ενίσχυσης:	Επιχορήγηση/Κρατική ενίσχυση /Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 20.1: Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (Φεστιβάλ, Εκθέσεις σύγχρονου πολιτισμού κ.λπ..)(Κωδ.: 9403) ΔΕ 20.2: Αριθμός πολιτιστικών και καλλιτεχνικών θεσμών που ενισχύονται (Κωδ.: T2708)
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ

2.5 Τεκμηρίωση Συμβολής του Άξονα Προτεραιότητας στην Επίτευξη των Στόχων του ΕΠΑ (Δείκτες του ΕΠΑ)

Στο κείμενο του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021 – 2025 παρουσιάζονται οι δείκτες μέτρησης της προόδου επίτευξης των ειδικών στόχων που τίθενται ανά Αναπτυξιακό Στόχο.

Για την επίτευξη των τιμών στόχων των δεικτών εκροών που παρακολουθούνται συμβάλουν όλες οι δράσεις και τα έργα που υλοποιούνται ως προς τις κατευθύνσεις που τίθενται ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότης (συγχρηματοδοτούμενοι πόροι, ιδιωτικές επενδύσεις κ.α). Αποτυπώνονται οι δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων που δύναται να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο υλοποίησης του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ, συμβάλλοντας στην επίτευξη των εθνικών στόχων.

Ειδικότερα, παρακάτω παρουσιάζονται οι προτεινόμενοι δείκτες που επιλέγονται και θα εξυπηρετήσουν τον Αναπτυξιακό Στόχο “Εξυπνη Ανάπτυξη” του ΤΠΑ.

Δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων για τον Αναπτυξιακό Στόχο “Εξυπνη Ανάπτυξη”

Δείκτης	Προτεραιότητα	Τιμή Βάσης	Τιμή Σύγκρισης	Τιμή Στόχος
Χρήστες του διαδικτύου (% των ατόμων) ¹	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	70% (2019)	83% (2019)	85% (2025)
Χρήστες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (% των ατόμων) ¹	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	36% (2019)	64% (2019)	70% (2025)
Κάλυψη ευρυζωνικών επικοινωνιών υπερυψηλής ταχύτητας 1 Gbps (% των σχολείων, μεταφορικών κόμβων, δημόσιων υπηρεσιών) ²	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	-	-	100% (2025)
Βασικές ψηφιακές δεξιότητες (% των ατόμων) ³	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	46% (2019)	57% (2019)	65% (2025)
Ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες - Υποδείκτης DESI ¹	Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση	46,9 (2019)	62,9 (2019)	70 (2025)

Πηγές:

1. Ευρωπαϊκή Επιτροπή The Digital Economy and Society Index (DESI) 2019

2. Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ευρυζωνικότητας (2020).
3. Ευρωπαϊκή Στρατηγική Δεδομένων 2019-2024

Παρακάτω παρουσιάζονται οι προτεινόμενοι δείκτες που επιλέγονται και θα εξυπηρετήσουν τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Πράσινη Ανάπτυξη του ΤΠΑ.

Δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων για τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Πράσινη Ανάπτυξη'

Δείκτης	Προτεραιότητα	Τιμή Βάσης	Τιμή Σύγκρισης	Τιμή Στόχος	Σχόλια
Ενεργειακή ανακαίνιση του συνολικού εμβαδού της θερμικής ζώνης των κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης	Ενεργειακή απόδοση	-	-	5,4 χιλ. τ.μ. ετησίως ¹	Στόχος του ΕΣΕΚ

Πηγή:

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, Δεκέμβριος 2019

Οι προτεινόμενοι δείκτες που επιλέγονται και θα εξυπηρετήσουν τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Ανάπτυξη Υποδομών' του ΤΠΑ, παρουσιάζονται παρακάτω:

Δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων για τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Ανάπτυξη Υποδομών'

Δείκτης	Προτεραιότητα	Τιμή Βάσης	Τιμή Σύγκρισης	Τιμή Στόχος	Σχόλια
Δείκτης ποιότητας λιμενικών υποδομών ¹	Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός λιμενικών υποδομών	4,8 (2019)	5,8 (Δανία 2019)	5,5	Ο δείκτης Ποιότητας Λιμενικών Υποδομών βασίζεται στην αντίληψη των στελεχών επιχειρήσεων για τις λιμενικές εγκαταστάσεις της χώρας τους. Οι τιμές του κυμαίνονται από 1 (λιμενική υποδομή που θεωρείται εξαιρετικά υπανάπτυκτη) έως 7 (λιμενική υποδομή θεωρείται αποτελεσματική βάσει διεθνών προτύπων).

Πηγή:

1. Global Competitiveness Report, World Economic Forum

Για την επίτευξη των στόχων του Αναπτυξιακού Στόχου Κοινωνικής Ανάπτυξης πολύ σημαντικό ρόλο έχουν οι παρεμβάσεις αντιμετώπισης ανισοτήτων στις απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές και διασφάλισης της κοινωνικής συνοχής και της αλληλεγγύης.

Δείκτες επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων για τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Κοινωνική Ανάπτυξη'

Δείκτης	Προτεραιότητα	Τιμή Βάσης	Τιμή Σύγκρισης	Τιμή Στόχος	Σχόλια
Ποσοστό σχολείων με γρήγορη σύνδεση σε ίντερνετ υψηλής ταχύτητας (1GB)	Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης	-	-	100%	Οι ευρωπαϊκοί ευρυζωνικοί στόχοι προβλέπουν ότι έως το 2025 όλα τα σχολεία θα έχουν πρόσβαση σε ίντερνετ υψηλής ταχύτητας (1GB)

Οι προτεινόμενοι δείκτες που επιλέγονται και θα εξυπηρετήσουν τον Αναπτυξιακό Στόχο 'Ενίσχυση Εξωστρέφειας' του ΤΠΑ, παρουσιάζονται παρακάτω:

Δείκτης	Προτεραιότητα	Τιμή Βάσης	Τιμή Σύγκρισης	Τιμή Στόχος
Αρχαιολογικοί χώροι που λειτουργούν με διευρυμένο ωράριο, ως % του συνόλου	Ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος	-	-	>50%
% του συνόλου των μουσείων με δυνατότητες ψηφιακής ξενάγησης	Μουσεία, υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού	-	-	>50%
% του συνόλου των μουσείων & αρχαιολογικών χώρων με εφαρμογή του ηλεκτρονικού εισιτηρίου	Μουσεία, υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού			>90%

2.6 Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Νέων Έργων/Δράσεων

Το ΥΝΑΝΠ, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις του ΕΠΑ για μια εμπροσθοβαρή εκτέλεση του προγράμματος και τις επιπτώσεις τόσο της προηγούμενης δημοσιονομικής κρίσης όσο και αυτής που προέκυψε από την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, έχει προγραμματίσει την άμεση έναρξη της υλοποίησης των νέων δράσεων καθώς και την ένταξη του συνόλου των συνεχιζόμενων έργων σε βάρος των οποίων έχουν αναληφθεί νομικές δεσμεύσεις καθώς και των συνεχιζόμενων έργων που έχει εκκινήσει η διαγωνιστική διαδικασία για την ανάληψη νομικών δεσμεύσεων.

3 Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος

Οι διατάξεις του άρθρου 134 του ν. 4635/2019 προβλέπουν για κάθε Υπουργείο/Περιφέρεια, αρμόδιο για την υλοποίηση του ΤΠΑ/ΠΠΑ, ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας (τεχνικής υποστήριξης) αφορούν τον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό, την προετοιμασία, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιότητα, την εφαρμογή και τον έλεγχο των προγραμμάτων του ΕΠΑ, καθώς και δραστηριότητες για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της Υπηρεσίας Συντονισμού, των Υπηρεσιών Διαχείρισης και των δικαιούχων για την υλοποίηση των προγραμμάτων. Συνίστανται ιδίως στην προμήθεια αγαθών και λήψη υπηρεσιών, στην κάλυψη δαπανών, καθώς και σε κάθε άλλη απαραίτητη δαπάνη που αποσκοπεί στην ενίσχυση της υλοποίησης των στόχων και των προγραμμάτων του ΕΠΑ.

Οι ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους μέσω του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων. Ο προϋπολογισμός του τομεακού προγράμματος τεχνικής βοήθειας καθορίζεται ως ποσοστό μέχρι το 1% των συνολικών πιστώσεων του ΕΠΑ. Ο προϋπολογισμός του αντίστοιχου άξονα προτεραιότητας των επιμέρους προγραμμάτων του ΕΠΑ καθορίζεται ως ποσοστό μέχρι 1% των συνολικών πιστώσεών τους. Για το ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ προϋπολογισμός της «Υποστήριξη –Τεχνική Βοήθεια Προγράμματος» ανέρχεται για την περίοδο 2021-2025 έως 9 000 000 Ευρώ.

Ως δικαιούχοι στο πλαίσιο του άξονα προτεραιότητας για την Τεχνική Βοήθεια είναι οι Υπηρεσίες Διαχείρισης, και δυνητικά η ΜΟΔ Α.Ε. αλλά και άλλοι φορείς και υπηρεσίες, εφόσον προβλέπονται από την έγκριση των προγραμμάτων ή από πρόσκληση/αίτηση χρηματοδότησης.

Η τεχνική βοήθεια του παρόντος τομεακού προγράμματος, θα πρέπει να συμπεριλάβει τις εξειδικευμένες εκείνες εφαρμογές και δράσεις που κρίνονται αναγκαίες για την υλοποίηση των ειδικότερων στόχων και προτεραιοτήτων του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ.

Ακολουθώντας την δομή του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ όπως έχει τεθεί, η Υποστήριξη –Τεχνική Βοήθεια Προγράμματος, εξειδικεύεται σε Άξονες Προτεραιότητας, οι οποίοι συσχετίζονται με τις Προτεραιότητες του ΕΠΑ και εφαρμόζεται για κάθε Υποπρόγραμμα.

Υποστήριξη –Τεχνική Βοήθεια Προγράμματος	
ΑΠΤΠΑ	Προτεραιότητες ΕΠΑ
ΑΠ21	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΑΠ22	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

3.1 Περιγραφή Έργων

Η «Υποστήριξη –Τεχνική Βοήθεια Προγράμματος», περιλαμβάνει τους δύο παρακάτω Άξονες Προτεραιότητας:

Κωδ. ΑΠ:	21	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
Κατηγορίες Δράσεων:			<ul style="list-style-type: none">Επιχορήγηση φορέων εντός και εκτός γενικής κυβέρνησης, εποπτευόμενων και άλλων νομικών προσώπων, σύμφωνα με το θεσμικό τους πλαίσιοΕπιχορήγηση/χρηματοδότηση φορέων/νομικών προσώπων/οργανισμών – συμπεριλαμβανομένων και διεθνών οργανισμών – για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων που αναλαμβάνουν σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο στους τομείς ευθύνης του ΥΝΑΝΠ

	— Περιοδική πραγματοποίηση επενδυτικών και λοιπών δαπανών για τη διασφάλιση της λειτουργικής επάρκειας του φορέα πολιτικής
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 21.1: Υποστηρικτικά εργαλεία για την οργάνωση/διαχείριση που δημιουργούνται ή αναβαθμίζονται (Κωδ.: 12103) ΔΕ 21.2: Δικαιούχοι, φορείς που υποστηρίζονται (Κωδ.: 12105)
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες Διαχείρισης ΤΠΑ και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ

Κωδ. ΑΠ:	22	Προτεραιότητα ΤΠΑ:	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ
Κατηγορίες Δράσεων:	<ul style="list-style-type: none"> — Ανάπτυξη συστημάτων και εργαλείων οργάνωσης της διαχείρισης — Διενέργεια επιθεωρήσεων - ελέγχων - πιστοποιήσεων — Ευαισθητοποίηση, πληροφόρηση και δημοσιότητα του ΤΠΑ — Υποστήριξη των εποπτευόμενων φορέων του ΥΝΑΝΠ για την ενδυνάμωση, των δομών / υπηρεσιών κατάρτισης και διαχείρισης του ΕΠΑ και του ΤΠΑ — Δράσεις ωρίμανσης και εξειδίκευσης των παρεμβάσεων του ΤΠΑ ΥΝΑΝΠ — Δράσεις μετάβασης στην επόμενη προγραμματική περίοδο 		
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 22.1: Αριθμός εκδηλώσεων (ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης (Κωδ.: 12305) ΔΕ 22.2: Αριθμός: Μελέτες, εμπειρογνομosύνες, έρευνες, αξιολογήσεις (Κωδ.: 12201)		
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσίες Διαχείρισης ΤΠΑ και εποπτευόμενοι φορείς του ΥΝΑΝΠ		

4 Προϋπολογισμός Προγράμματος

Ο προϋπολογισμός του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021 – 2025, ανέρχεται σε Ευρώ 900 000 000.

Η κατανομή του προϋπολογισμού ανά Αναπτυξιακό Στόχο του ΕΠΑ παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα, όπου παρατηρείται σε πολύ μεγάλο ποσοστό η συμμετοχή του Αναπτυξιακού Στόχου «Κοινωνική Ανάπτυξη» και του «Ανάπτυξη Υποδομών» λόγω των μεγάλων προϋπολογισμών που αφορούν το Μεταφορικό Ισοδύναμο και την Επιδότηση της ακτοπλοΐας για τις άγονες γραμμές αντίστοιχα.

ΤΟΜΕΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε ευρώ)	
	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ
1. ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	1.018.000	0,11%
2. ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	41.484.000	4,61%
3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	302.604.000	33,62%
4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	547.714.000	60,86%
5. ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ	5.948.000	0,66%
6. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	1.232.000	0,14%
ΣΥΝΟΛΟ	900.000.000*	

*Σημειώνεται ότι: στον προϋπολογισμό του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ που παρουσιάζεται ανωτέρω, υπολογίζεται σε αυτή τη φάση η ένταξη έργων μειωμένου συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης, αγγίζοντας τα 900.000.000 εκ €, αξιοποιώντας την δυνατότητα προσαύξησης του της τάξης του 130% της συνολικής δημόσιας δαπάνης του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του ΥΝΑΝΠ, σύμφωνα με το άρθρο 129, παράγραφος 4 του ν. 4635/19 (Α'167) καθώς και την δυνατότητα αναθεώρησης του ΤΠΑ που παρέχεται στο άρθρο 128, παράγραφος 2.

Συγκεκριμένα, έχουν ληφθεί υπόψη στους προϋπολογισμούς τα υπόλοιπα ανεκτέλεστων έργων–συμβάσεων του 2020 και νέων εγκεκριμένων έργων 2021, τα οποία έχουν υπολογιστεί και μεταφερθεί στο έτος 2021 στο 100% των εγκεκριμένων προϋπολογισμών ή συμβατικών δεσμεύσεων. Αντίθετα, οι προϋπολογισμοί των έργων της περιόδου 2022 έως 2025 παρουσιάζονται μειωμένα. Στα έργα αυτά προβλέπεται η προσαύξηση κατά 130%, όπως προαναφέρθηκε.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του ΤΠΑ κατανέμεται στα δύο Υποπρογράμματα ως εξής:

Υποπρόγραμμα	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε ευρώ)	
	ΣΥΝΟΛΟ	%
ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α: Ενίσχυση της Ναυτιλίας, της Εθνικής Λιμενικής Στρατηγικής και της Ασφάλειας και της προστασίας στο θαλάσσιο χώρο	558.518.000	62,06%
ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β: Ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας και του νησιωτικού χώρου	341.482.000	37,94%
ΣΥΝΟΛΟ	900.000.000	

Η Κατανομή του προϋπολογισμού ανά Υποπρόγραμμα και Αναπτυξιακό Στόχος παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε ευρώ)	
	ΣΥΝΟΛΟ	%
ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α: Ενίσχυση της Ναυτιλίας, της Εθνικής Λιμενικής Στρατηγικής και της Ασφάλειας και της προστασίας στο θαλάσσιο χώρο		
1. ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	382.000	0,07%
2. ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	6.324.000	1,13%
3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	3.817.000	0,68%
4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	547.369.000	98,00%
5. ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ	150.000	0,03%
6. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	476.000	0,09%
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Α	558.518.000	

ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε ευρώ)	
	ΣΥΝΟΛΟ	%
ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β: Ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας και του νησιωτικού χώρου		
1. ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	636.000	0,19%
2. ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	35.160.000	10,30%
3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	298.787.000	87,50%
4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	345.000	0,10%
5. ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ	5.798.000	1,70%
6. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	756.000	0,22%
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Β	341.482.000	

Η κατανομή του προϋπολογισμού ανά Αναπτυξιακό Στόχο του ΕΠΑ και έτος παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε ευρώ)					
	ΕΤΗ					
ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α: Ενίσχυση της Ναυτιλίας, της Εθνικής Λιμενικής Στρατηγικής και της Ασφάλειας και της προστασίας στο θαλάσσιο χώρο	2021	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΟ
1. ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	106.000	69.000	69.000	69.000	69.000	382.000
2. ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	6.212.000	28.000	28.000	28.000	28.000	6.324.000
3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	2.710.000	1.023.000	28.000	28.000	28.000	3.817.000
4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	242.785.000	76.146.000	76.146.000	76.146.000	76.146.000	547.369.000
5. ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ	50.000	25.000	25.000	25.000	25.000	150.000
6. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	364.000	28.000	28.000	28.000	28.000	476.000
ΣΥΝΟΛΟ	252.227.000	77.319.000	76.324.000	76.324.000	76.324.000	558.518.000

ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε ευρώ)					
	ΕΤΗ					
ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β: Ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας και του νησιωτικού χώρου	2021	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΟ
1. ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	200.000	109.000	109.000	109.000	109.000	636.000
2. ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	11.200.000	5.990.000	5.990.000	5.990.000	5.990.000	35.160.000
3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	95.255.000	50.883.000	50.883.000	50.883.000	50.883.000	298.787.000
4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	248.000	54.000	43.000	0	0	345.000
5. ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ	2.122.000	980.000	902.000	900.000	894.000	5.798.000
6. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	330.000	119.000	119.000	119.000	69.000	756.000
ΣΥΝΟΛΟ	109.355.000	58.135.000	58.046.000	58.001.000	57.945.000	341.482.000

Η κατανομή του προϋπολογισμού ανά Άξονα Προτεραιότητας παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Προτεραιότητες ΤΠΑ		ΣΥΝΟΛΟ	%
ΑΠ1	Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής	162.000	0,02%
ΑΠ2	Πρώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις	162.000	0,02%
ΑΠ3	Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση (ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονική μάθηση, κλπ)	401.000	0,04%
ΑΠ4	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	293.000	0,03%
ΑΠ5	Ενεργειακή απόδοση	5.417.000	0,60%
ΑΠ6	Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ)	26.684.000	2,96%
ΑΠ7	Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων	8.476.000	0,94%
ΑΠ8	Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων	745.000	0,08%
ΑΠ9	Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς (βιοποικιλότητα, περιοχές Natura κλπ)	162.000	0,02%
ΑΠ10	Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών -στήριξη τοπικών πρωτοβουλιών	170.000	0,02%
ΑΠ11	Αντιμετώπιση ανισοτήτων στις απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές (μεταφορικό ισοδύναμο)	298.617.000	33,18%
ΑΠ12	Κοινωνικές Επενδύσεις	3.655.000	0,41%
ΑΠ13	Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός Υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης (μετάβαση σε αποκεντρωμένο σύστημα μεγαλύτερων και λιγότερων μονάδων, ενίσχυση ψηφιακών και λοιπών υποδομών, επιμόρφωση εκπαιδευτικών κλπ.)	162.000	0,02%
ΑΠ14	Υποδομές ΤΠΕ	185.000	0,02%
ΑΠ15	Λιμενικές υποδομές	547.369.000	60,82%
ΑΠ16	Οδικές υποδομές	160.000	0,02%
ΑΠ17	Πρώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού	150.000	0,02%
ΑΠ18	Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς	3.849.000	0,43%
ΑΠ19	Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος	1.321.000	0,15%
ΑΠ20	Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού	628.000	0,07%
ΑΠ21	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	240.000	0,03%
ΑΠ22	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	992.000	0,11%
ΣΥΝΟΛΟ		900.000.000	

Στον ανωτέρω προϋπολογισμό δεν συμπεριλαμβάνεται η υπερδέσμευση 130% σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 129, παράγραφος 4 του ν. 4635/19 (Α'167)) ούτε και οποιαδήποτε πιθανή αναθεώρησή του (άρθρο 128, παράγραφος 2 του ν. 4635/19 (Α'167)).

Η κατανομή ανά Άξονα Προτεραιότητας και έτος παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

		ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε ευρώ)					
	Προτεραιότητες ΤΠΑ	2021	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΠ1	Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής	50.000	28.000	28.000	28.000	28.000	162.000
ΑΠ2	Πρωώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις	50.000	28.000	28.000	28.000	28.000	162.000
ΑΠ3	Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση (ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονική μάθηση, κλπ)	125.000	69.000	69.000	69.000	69.000	401.000
ΑΠ4	Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	81.000	53.000	53.000	53.000	53.000	293.000
ΑΠ5	Ενεργειακή απόδοση	5.417.000	0	0	0	0	5.417.000
ΑΠ6	Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ)	8.500.000	4.546.000	4.546.000	4.546.000	4.546.000	26.684.000
ΑΠ7	Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων	2.700.000	1.444.000	1.444.000	1.444.000	1.444.000	8.476.000
ΑΠ8	Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων	745.000	0	0	0	0	745.000
ΑΠ9	Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς (βιοποικιλότητα, περιοχές Natura κλπ)	50.000	28.000	28.000	28.000	28.000	162.000
ΑΠ10	Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών -στήριξη τοπικών πρωτοβουλιών	122.000	12.000	12.000	12.000	12.000	170.000
ΑΠ11	Αντιμετώπιση ανισοτήτων στις απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές (μεταφορικό ισοδύναμο)	95.133.000	50.871.000	50.871.000	50.871.000	50.871.000	298.617.000
ΑΠ12	Κοινωνικές Επενδύσεις	2.660.000	995.000	0	0	0	3.655.000
ΑΠ13	Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός Υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης (μετάβαση σε αποκεντρωμένο σύστημα μεγαλύτερων και λιγότερων μονάδων, ενίσχυση ψηφιακών και λοιπών υποδομών, επιμόρφωση εκπαιδευτικών κλπ.)	50.000	28.000	28.000	28.000	28.000	162.000
ΑΠ14	Υποδομές ΤΠΕ	133.000	29.000	23.000	0	0	185.000
ΑΠ15	Λιμενικές υποδομές	242.785.000	76.146.000	76.146.000	76.146.000	76.146.000	547.369.000
ΑΠ16	Οδικές υποδομές	115.000	25.000	20.000	0	0	160.000
ΑΠ17	Πρωώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού	50.000	25.000	25.000	25.000	25.000	150.000

		ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε ευρώ)					
Προτεραιότητες ΤΠΑ		2021	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΠ18	Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς	1.372.000	637.000	615.000	615.000	610.000	3.849.000
ΑΠ19	Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος	550.000	236.000	180.000	178.000	177.000	1.321.000
ΑΠ20	Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού	200.000	107.000	107.000	107.000	107.000	628.000
ΑΠ21	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	80.000	40.000	40.000	40.000	40.000	240.000
ΑΠ22	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	614.000	107.000	107.000	107.000	57.000	992.000
	ΣΥΝΟΛΟ	361.584.021	135.456.022	134.372.023	134.327.024	134.271.025	900.000.000

5 Συμβολή του ΤΠΑ στην Εφαρμογή Δημοσίων Πολιτικών

5.1 Συμβατότητα ΤΠΑ με ΕΠΑ

Η προσέγγιση σχεδιασμού του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του ΥΝΑΝΠ έχει βασιστεί, όπως προβλέπεται, σε στόχους και προτεραιότητες που συνάδουν και ταυτίζονται με τις προτεραιότητες του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021 -2025. Η συσχέτιση των Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων του ΤΠΑ με τους Αναπτυξιακούς Στόχους του ΕΠΑ είναι εμφανής και αφορά σε θέματα που εντάσσονται στην **Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα**, στον **Ψηφιακό μετασχηματισμό**, στην **Κυκλική Οικονομία**, στην **Προστασία του Περιβάλλοντος**, στην **Κοινωνική Συνοχή**, στην **Παιδεία**, στα **Δίκτυα**, στις **Μεταφορές**, στον **Τουρισμό και τον Πολιτισμό**.

Αναπτυξιακός στόχος ΕΠΑ:	Ειδικός στόχος ΕΠΑ:	Έξυπνη ανάπτυξη		Πράσινη Ανάπτυξη		Κοινωνική Ανάπτυξη		Ανάπτυξη Υποδομών		Εξωστρέφεια	
		Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα	Ψηφιακός μετασχηματισμός	Κυκλική Οικονομία	Προστασία του Περιβάλλοντος	Κοινωνική Συνοχή	Παιδεία	Δίκτυα	Λιμενικές Υποδομές	Οδικές Μεταφορές	Τουρισμός
ΑΠ ΤΠΑ ΥΝΑΝΠ	ΑΠ1	✓									
	ΑΠ2	✓									
	ΑΠ3		✓								
	ΑΠ4		✓								
	ΑΠ5			✓							
	ΑΠ6				✓						
	ΑΠ7				✓						
	ΑΠ8				✓						
	ΑΠ9				✓						
	ΑΠ10					✓					
	ΑΠ11					✓					
	ΑΠ12						✓				
	ΑΠ13						✓				
	ΑΠ14							✓			
	ΑΠ15								✓		
	ΑΠ16									✓	
	ΑΠ17										✓
	ΑΠ18										✓
	ΑΠ19										✓
	ΑΠ20										✓

Όπως αποτυπώνεται στον παραπάνω πίνακα, το σύνολο των δράσεων του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ συνεισφέρουν σε όλους τους Αναπτυξιακούς Στόχους του ΕΠΑ 2021 2025.

5.2 Συμβατότητα Στρατηγικής με άλλες Στρατηγικές του Τομέα

Συμβατότητα με το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019 – 2022

Στους τομείς ενδιαφέροντος του ΥΝΑΝΠ, οι κυριότερες κυβερνητικές προτεραιότητες στους τομείς πολιτικής της Ναυτιλίας και της Νησιωτικής Πολιτικής συνάδουν και είναι σε συμβατότητα με τις προτεραιότητες του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ, και οι οποίες αφορούν το σύνολο των τομέων παρέμβασης του Υπουργείου.

Συμβατότητα με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού

Η Στρατηγική του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ είναι πλήρως συμβατή με τις Στρατηγικές Κατευθύνσεις και Στόχους για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των τομέων της Ελληνικής οικονομίας, και συγκεκριμένα ως προς τους Στρατηγικούς Άξονες Παρέμβασης:

- Συνδεσιμότητα
- Ψηφιακές Ικανότητες & Δεξιότητες
- Ψηφιακός Μετασχηματισμός Επιχειρήσεων
- Ψηφιακές Δημόσιες Υπηρεσίες
- Ψηφιακή Καινοτομία
- Αξιοποίηση Προηγμένων Τεχνολογιών

Μέσω των Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων του ΤΠΑ: **ΕΑΣ-1: Άρση γεωγραφικής απομόνωσης & βελτίωση διασυνδεσιμότητας, ΕΑΣ-8: Βελτίωση της θαλάσσιας επιτήρησης, της προστασίας θαλασσίου περιβάλλοντος και του ελέγχου αλιείας, ΕΑΣ-10: Συνεργασία, συντονισμός και θεσμική ενδυνάμωση φορέων της θαλάσσιας οικονομίας και πολιτικής, ΕΑΣ-12: Ναυτική Εκπαίδευση και Ανάπτυξη δεξιοτήτων στα γαλάζια επαγγέλματα και την εξειδίκευση στους Άξονες Προτεραιότητας: ΑΠ3 Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση (ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονική μάθηση, κλπ.) και τον ΑΠ4 Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη.**

Συμβατότητα με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών της Ελλάδας

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών για την Ελλάδα αποτελεί έγγραφο πολιτικής και αφορά όλα τα μέσα μεταφοράς (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες, εναέριες και διατροφικές μεταφορές/εφοδιαστική αλυσίδα) για έναν μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα 20 ετών (2017-2037). Η στρατηγική του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ συμβαδίζει με τους πυλώνες στρατηγικής του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών και συγκεκριμένα με:

- Πυλώνας 1: Ενίσχυση Ασφάλειας, Βιωσιμότητας, Αποδοτικότητας & Ανταγωνιστικότητας των Μεταφορών
- Πυλώνας 4: Υποστήριξη του Τομέα Τουρισμού
- Πυλώνας 5: Ενίσχυση Συνδεσιμότητας των Ελληνικών Νησιών

Στους ανωτέρω πυλώνες εντάσσονται μέτρα για την βελτίωση της ικανότητάς των λιμένων να παρέχουν αξιόπιστες, αποδοτικές και οικονομικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας για εμπορεύματα και επιβάτες και να προσελκύουν έτσι κυκλοφοριακή ζήτηση, την ανάπτυξη λιμενικών εγκαταστάσεων, την ανάπτυξη και λειτουργία ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων για τους τομείς των θαλάσσιων μεταφορών και λιμένων και την μετεγκατάσταση λιμένων – νέες λιμενικές εγκαταστάσεις σε νησιωτικές πόλεις όπου οι παραδοσιακοί λιμένες περιορίζονται από την οικιστική επέκταση.

Η Στρατηγική του ΤΠΑ είναι σε συμβατότητα με τους Πυλώνες του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών και ειδικότερα μέσω των Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων **ΕΑΣ-1: Άρση γεωγραφικής απομόνωσης & βελτίωση διασυνδεσιμότητας**, **ΕΑΣ-5: Ενδυνάμωση της ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας των νησιωτικών ΜΜΕ**, **ΕΑΣ-7: Προώθηση της ανάπτυξης του θαλάσσιου τουρισμού**, **ΕΑΣ-8: Βελτίωση της θαλάσσιας επιτήρησης, της προστασίας θαλασσίου περιβάλλοντος και του ελέγχου αλιείας**, **ΕΑΣ-9: Αύξηση επιχειρησιακής ικανότητας αντιμετώπισης θαλασσίων περιστατικών**, και των Αξόνων Προτεραιότητας ΑΠ15: Λιμενικές Υποδομές, ΑΠ10: Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών -στήριξη τοπικών πρωτοβουλιών, ΑΠ16: Προώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ΑΠ8: Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων.

Συμβατότητα με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα

Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) καθορίζει πιο φιλόδοξους εθνικούς Στόχους για επίτευξη των επιδιώξεων της Ενεργειακής Ένωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης έως το έτος 2030, τόσο σε σχέση με το αρχικό σχέδιο ΕΣΕΚ, όσο και με κεντρικούς Ευρωπαϊκούς στόχους που έχουν τεθεί στο πλαίσιο της Ενεργειακής Ένωσης. Οι στόχοι αυτοί σχετίζονται με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την μείωση της τελικής κατανάλωσης ενέργειας μέσω της αξιοποίησης ΑΠΕ, την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης μέσω της εξοικονόμησης ενέργειας και την απολιγνιτοποίηση του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής. Ακόμη, το ΕΣΕΚ προτείνει την κατάρτιση και εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης Στρατηγικής για τη Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη, η οποία θα αποτελέσει το βασικό εργαλείο για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου, καθώς και μιας στρατηγικής για τη Βιώσιμη Διαχείριση Προορισμών που θα ενισχύσει την ταυτότητα των προορισμών.

Η Στρατηγική του ΤΠΑ είναι συμβατή με τους στόχους του ΕΣΕΚ και ειδικότερα μέσω των Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων **ΕΑΣ-2: Ανάπτυξη και Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών και έργων και ΕΑΣ-4: Ανάπτυξη συστημάτων ΑΠΕ για την υποστήριξη κρίσιμων υποδομών** και πιο συγκεκριμένα μέσω του Άξονα Προτεραιότητας ΑΠ5 Ενεργειακή απόδοση. Στο σκέλος που αφορά την Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη το ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ είναι συμβατό μέσω του **ΕΑΣ-7: Προώθηση της ανάπτυξης του θαλάσσιου τουρισμού** σε συνδυασμό με τους ανωτέρω ΕΑΣ που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση.

Συμβατότητα με την Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία

Η Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία προβλέπει στα πεδία αρμοδιότητας του ΥΝΑΝΠ την ενσωμάτωση και υλοποίηση της κυκλικής οικονομίας στους λιμένες, την προετοιμασία των λιμένων σε σχέση με το σύστημα παραλαβής αποβλήτων που παράγονται στα πλοία και καταλοίπων φορτίου, την ηλεκτροδότηση πλοίων που παραμένουν ελλιμενισμένα στους λιμένες και χάραξη συνεκτικών πολιτικών που θα οδηγήσουν σε μια ισόρροπη ανάπτυξη και θα καταστήσουν τα νησιά βιώσιμα.

Η Στρατηγική του ΤΠΑ είναι συμβατή με τους στόχους της Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία και ειδικότερα μέσω των Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων **ΕΑΣ-2: Ανάπτυξη και Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών και έργων και ΕΑΣ-4: Ανάπτυξη συστημάτων ΑΠΕ για την υποστήριξη κρίσιμων υποδομών** και πιο συγκεκριμένα μέσω του Άξονα Προτεραιότητας ΑΠ5 Ενεργειακή απόδοση όπου προβλέπονται δράσεις ενεργειακής αυτονομίας νησιών, υιοθέτηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας, ανάπτυξης υποδομών παροχής ενέργειας στα ελιμενίζοντα πλοία, αναβάθμισης υποδομών με την αξιοποίηση ΑΠΕ.

Συμβατότητα με την Εθνική Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ)

Η Εθνική Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) προσδιορίζονται οι τομεακές προτεραιότητες σε ότι αφορά την Έρευνα και την Καινοτομία στο τομέα των μεταφορών. Το ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ είναι συμβατό μέσω του Ειδικού Αναπτυξιακού Στόχου ΕΑΣ-6: Προώθηση της έρευνας, της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων σε τομείς της γαλάζιας οικονομίας και πιο συγκεκριμένα μέσω των Αξόνων Προτεραιότητας ΑΠ1 Δημιουργία

επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής και ΑΠ2 Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις.

Συμβατότητα με την Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για τη Βιοποικιλότητα

Σύμφωνα με τους στόχους που έχουν τεθεί στην Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για τη Βιοποικιλότητα, το ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ είναι συμβατό με τη στρατηγική αυτή μέσω των αρμοδιοτήτων του ΛΣ. Συγκεκριμένα μέσω του Ειδικού Αναπτυξιακού Στόχου **ΕΑΣ-8: Βελτίωση της θαλάσσιας επιτήρησης, της προστασίας θαλασσιού περιβάλλοντος και του ελέγχου αλιείας** και πιο συγκεκριμένα μέσω των Αξόνων Προτεραιότητας ΑΠ8 Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων και ΑΠ9 Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς (βιοποικιλότητα, περιοχές Natura κλπ).

Συμβατότητα με την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική

Η Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική (ΕΨΣ), αποτελεί τον οδικό χάρτη και το πλαίσιο για την ψηφιακή ανάπτυξη της χώρας. Περιλαμβάνει τομείς παρέμβασης με συγκεκριμένες προτεραιότητες που αντιστοιχούν σε αναγνωρισμένα κενά της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, της οικονομίας και της κοινωνίας και διαμορφώνουν ένα συνεκτικό πλαίσιο παρεμβάσεων ΤΠΕ, εστιάζοντας στην παραγωγή αποτελεσμάτων και στη βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων δημόσιων πόρων.

Η συμβατότητα του ΤΠΑ με την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική καλύπτεται μέσω των Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων **ΕΑΣ-10: Συνεργασία, συντονισμός και θεσμική ενδυνάμωση φορέων της θαλάσσιας οικονομίας και πολιτικής** και **ΕΑΣ-12: Ναυτική Εκπαίδευση και Ανάπτυξη δεξιοτήτων στα γαλάζια επαγγέλματα**, οι οποίοι εξειδικεύονται από τους Άξονες Προτεραιότητας ΑΠ3 Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση (ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονική μάθηση, κλπ) και ΑΠ4 Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη.

5.3 Επιπτώσεις των Μεγάλων Έργων στην Οικονομία

Τα μεγάλα έργα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής σχετίζονται με δράσεις για τη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, τη συγκράτηση και τη συνοχή του πληθυσμού στα νησιά, δράσεις επιδότησης ακτοπλοϊκών δρομολογίων για τη σύνδεση απομακρυσμένων νησιών και δράσεις αφαλάτωσης και υδροδότησης άνυδρων νησιών.

Τα έργα αυτά έχουν στόχο την κοινωνική ανάπτυξη, την πράσινη ανάπτυξη, την ενίσχυση της νησιωτικότητας και της επιχειρηματικότητας με θετικές επιπτώσεις στην καθημερινότητα του πολίτη, στην δημιουργία θέσεων εργασίας, στην αναβάθμιση νησιωτικών περιοχών, ενώ, τελικά, θα συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

5.4 Συμπληρωματικότητα με Πολιτικές Ευρωπαϊκών Ταμείων/Οργάνων

Η συμπληρωματικότητα με τις συγχρηματοδοτούμενες από την Ευρωπαϊκή Ένωση παρεμβάσεις με το ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ, αποτελεί μια από τις βασικές αρχές σχεδιασμού του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός του ΤΠΑ λαμβάνει υπόψη την πορεία εξέλιξης των τομεακών και περιφερειακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021 – 2027 και άλλων Ευρωπαϊκών Ταμείων και τα αποτελέσματα από την τρέχουσα περίοδο και τα υλοποιούμενα έργα από το ΥΝΑΝΠ.

Κατά την ισχύουσα Προγραμματική Περίοδο, στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2014-2020 καθώς και άλλων Ευρωπαϊκών προγραμμάτων σε ότι αφορά τις Πολιτικές εντοπίζεται συμπληρωματικότητα με τους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους, Άξονες

Προτεραιότητας και δράσεις του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ και ειδικότερα στους ακόλουθους θεματικούς άξονες:

- Ναυτική Εκπαίδευση – Εξοπλισμός Σχολών Εμπορικού Ναυτικού–Προγράμματα κατάρτισης και υποστήριξης
- Θαλάσσια Επιτήρηση και Στρατηγική Ασφάλειας
- Θεσμική Ενδυνάμωση – Ψηφιακή Διακυβέρνηση
- Λιμενική Πολιτική – Θαλάσσιοι Λιμένες και Ναυτιλιακές Υποδομές.

Εντοπίζεται συμπληρωματικότητα του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ με Πολιτικές του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) που αφορούν σε δράσεις για την αναβάθμιση των υποδομών εκπαίδευσης και την ενίσχυση της ασφάλειας στο θαλάσσιο χώρο. Στο πλαίσιο αυτό αξιοποιούνται οι πόροι του ΕΠΑ για την ολοκληρωμένη κάλυψη των αναγκών της ναυτικής εκπαίδευσης και την μετάβαση τους στο νέο μοντέλο σύγχρονης εκπαίδευσης, καθώς και της επιτήρησης και της ασφάλειας της θάλασσας, μέσω των Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων του ΤΠΑ **ΕΑΣ-8: Βελτίωση της θαλάσσιας επιτήρησης, της προστασίας θαλασσίου περιβάλλοντος και του ελέγχου αλιείας, ΕΑΣ-9: Αύξηση επιχειρησιακής ικανότητας αντιμετώπισης θαλασσίων περιστατικών και ΕΑΣ-12: Ανάπτυξη δεξιοτήτων στα γαλάζια επαγγέλματα, ΕΑΣ-13: Ενίσχυση απασχολησιμότητας και ανάπτυξη δεξιοτήτων για τα ναυτικά επαγγέλματα.**

Αντίστοιχα, υπάρχει συμπληρωματικότητα με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (IFS) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) για δράσεις που αφορούν τον εκσυγχρονισμό των μέσων επιτήρησης και ασφάλειας του θαλάσσιου χώρου και την εκπαίδευση του προσωπικού του ΛΣ. Οι πόροι του ΕΠΑ που αξιοποιούνται έχουν σκοπό την κάλυψη των αναγκών στους τομείς παρέμβασης της επιτήρησης και της ασφάλειας στη θάλασσα και της ναυτικής εκπαίδευσης συμπληρωματικά των πόρων του ΕΤΘΑ, με την ενεργοποίηση των Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων του ΤΠΑ **ΕΑΣ-8: Βελτίωση της θαλάσσιας επιτήρησης, της προστασίας θαλασσίου περιβάλλοντος και του ελέγχου αλιείας, ΕΑΣ-9: Αύξηση επιχειρησιακής ικανότητας αντιμετώπισης θαλασσίων περιστατικών και ΕΑΣ-12: Ναυτική Εκπαίδευση και Ανάπτυξη δεξιοτήτων στα γαλάζια επαγγέλματα, ΕΑΣ-13: Ενίσχυση απασχολησιμότητας και ανάπτυξη δεξιοτήτων για τα ναυτικά επαγγέλματα.**

Επίσης, σε Πολιτικές του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ) και ειδικά σε θέματα διαχείρισης της θαλάσσιας κυκλοφορίας, ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, εντοπίζεται συμπληρωματικότητα με τον Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο του ΤΠΑ **ΕΑΣ-8: Βελτίωση της θαλάσσιας επιτήρησης, της προστασίας θαλασσίου περιβάλλοντος και του ελέγχου αλιείας και ΕΑΣ-9: Αύξηση επιχειρησιακής ικανότητας αντιμετώπισης θαλασσίων περιστατικών.**

Συμπληρωματικότητα εμφανίζεται στις Πολιτικές του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και συγκεκριμένα στους θεματικούς στόχους της εκπαίδευσης δια βίου, της απασχόλησης και της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης, στους οποίους εντοπίζεται συμπληρωματικότητα στους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους του ΤΠΑ **ΕΑΣ-12: Ναυτική Εκπαίδευση και Ανάπτυξη δεξιοτήτων στα γαλάζια επαγγέλματα, ΕΑΣ-13: Ενίσχυση απασχολησιμότητας και ανάπτυξη δεξιοτήτων για τα ναυτικά επαγγέλματα.**

Ο σχεδιασμός των τομεακών και των περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027, ο οποίος περιλαμβάνει την Ευρωπαϊκή Αναπτυξιακή Πολιτική βασισμένη σύμφωνα με τα κανονιστικά κείμενα στους παρακάτω Στόχους Πολιτικής που θα εφαρμοστούν από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία:

1. μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού,
2. μια πιο πράσινη Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές άνθρακα μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και μπλε επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων,

3. μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των περιφερειακών διασυνδέσεων ΤΠΕ,
4. μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων,
5. μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών.

Η Στρατηγική του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ όπως έχει τεθεί, συνάδει με όλους τους Στόχους Πολιτικής της νέας προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ 2021 – 2027.

6 Οριζόντιες Αρχές

6.1 Συμβολή ΤΠΑ στη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Κατά τον σχεδιασμό του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ, οι βασικές προτεραιότητες που τέθηκαν σχετίζονται με την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Η ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου των λιμανιών μέσω του εκσυγχρονισμού και τη βελτίωση των λιμενικών υποδομών με όρους αειφορίας, υποστηρίζει αυτή την στρατηγική, που έχει ως στόχο την ανάπτυξη της εθνικής και περιφερειακής οικονομίας.

Η συμβολή του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ στη βιώσιμη ανάπτυξη υποστηρίζεται από την επιλογή των παρεμβάσεων που σχετίζονται με την:

- ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με όρους καινοτομίας, αναβάθμισης υποδομών και δικτύων, πράσινης επιχειρηματικότητας
- βελτίωση των προοπτικών εκπαίδευσης και απασχόλησης στα γαλάζια επαγγέλματα
- αντιμετώπιση των ανισοτήτων στις απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές
- υιοθέτηση των αρχών κυκλικής οικονομίας
- προστασία του περιβάλλοντος
- ενίσχυση και προώθηση της ψηφιακής διακυβέρνησης

Εκ του ρόλου του το ΥΝΑΝΠ, και σε σχέση και με τους στόχους που εξυπηρετούν οι Άξονες Προτεραιότητας του ΤΠΑ, προκύπτει η άμεση συμβολή του Προγράμματος στην Βιώσιμη Ανάπτυξη.

6.2 Συμβολή ΤΠΑ στην Ισότητα Ευκαιριών και Κατάργηση των Διακρίσεων

Το ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ περιλαμβάνει δράσεις βελτίωσης των προοπτικών εκπαίδευσης και απασχόλησης στα γαλάζια επαγγέλματα, οι οποίες έχουν βασιστεί, στην φάση του σχεδιασμού το ΤΠΑ, στις αρχές ίσων ευκαιριών για όλους και της απαγόρευσης των διακρίσεων στους τομείς αυτούς. Η ενσωμάτωση των αρχών ίσων ευκαιριών για όλους και της απαγόρευσης των διακρίσεων, εφαρμόζεται σε όλες τις φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης παρεμβάσεων, όπως στη χρήση υπηρεσιών, στην πρόσβαση σε χρηματοδότηση, στη συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα, στην πρόσβαση στην απασχόληση κ.α.

6.3 Συμβολή ΤΠΑ στην Ισότητα Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών

Η ισότητα των φύλων αποτελεί οριζόντια προτεραιότητα και στόχος είναι η ενίσχυση της σημαντικής προστιθέμενης αξίας που παράγει η ενίσχυση της απασχόλησης γυναικών στα πλοία, στις ναυτιλιακές και παραναυτιλιακές επιχειρήσεις, στο Λιμενικό Σώμα και γενικότερα στη ναυτιλιακή κοινότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, η ενσωμάτωση της οριζόντιας προτεραιότητας της ισότητας των φύλων εφαρμόζεται κυρίως στους Άξονες Προτεραιότητας του ΤΠΑ που εξυπηρετούν στους Ειδικούς Στόχους της Κοινωνικής Συνοχής και της Παιδείας.

6.4 Αναμενόμενη Επίπτωση στο Περιβάλλον

Βασική προτεραιότητα του ΥΝΑΝΠ είναι η πρόληψη και η σημαντική μείωση όλων των μορφών θαλάσσιας ρύπανσης και της μείωσης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Ο σχεδιασμός του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ στο πλαίσιο της χρηματοδότησης από το ΕΠΑ περιλαμβάνει στόχους για την προστασία του περιβάλλοντος και συγκεκριμένα μέσω των Αξόνων Προτεραιότητας **ΑΠ6** Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ.), **ΑΠ7** Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων, **ΑΠ8** Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων, και **ΑΠ9** Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς (βιοποικιλότητα, περιοχές Natura κλπ.).

Τα έργα του ΥΝΑΝΠ αφορούν παρεμβάσεις ορθολογικής διαχείρισης υδάτων με στόχο την εξοικονόμηση πόρων, παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης υποδομών με στόχο την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και άμεσο αποτέλεσμα την μείωση των εκπομπών ρύπων, παρεμβάσεις για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, παρεμβάσεις αξιοποίησης ΑΠΕ και δράσεις μετάβασης στη χρήση εναλλακτικών καυσίμων στη ναυτιλία. Ως εκ τούτου, τα έργα αυτά αναμένεται να έχουν από μηδενική έως θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Στην ίδια κατεύθυνση, οι παρεμβάσεις και οι δράσεις ψηφιακής διακυβέρνησης, ηλεκτρονικής εκπαίδευσης, ολοκληρωμένων ηλεκτρονικές υπηρεσίες προς τους πολίτες, επιχειρήσεις και εργαζόμενους του Τομέα, συμβάλουν στην θετική επίπτωση στο περιβάλλον λόγω της εξοικονόμησης πρώτων φυσικών πόρων από την εκπαίδευση από απόσταση, της εργασίας από απόσταση και της πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες.

7 Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος

7.1 Κανονιστικό Πλαίσιο

Ο ν. 4635/2019 (ΦΕΚ Α'167), με το άρθρο 132 ορίζει όλοι αρμοδιότητες που αφορούν τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των ΤΠΑ ανατίθενται σε Υπηρεσίες Διαχείρισης που υποδεικνύονται ειδικά για τον σκοπό αυτόν από το αρμόδιο Υπουργείο κατά την υποβολή του οικείου προγράμματος. Ειδικά για την περίπτωση που τα Προγράμματα διαρθρώνονται, εφόσον απαιτείται, σε Υποπρογράμματα, σύμφωνα με το άρθρο 125 του ίδιου νόμου δύναται να ορίζεται διακριτή Υπηρεσία Διαχείρισης για καθένα από τα Υποπρογράμματα.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο του ΤΠΑ σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ και έχει κυρίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- την ενεργοποίηση των προγραμμάτων σύμφωνα με την παρ. Α' του άρθρου 129 του ν. 4635/2019, τη σύνταξη των προσκλήσεων, καθώς και τη μέριμνα για την έκδοση και δημοσιοποίησή τους,
- τη συγκέντρωση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων για την ένταξη έργων στο ΤΠΑ,
- την παροχή πληροφόρησης και διευκρινίσεων επί του συστήματος διαχείρισης,
- τον έλεγχο της πληρότητας και αρτιότητας των προτάσεων για την ένταξη έργων στο ΤΠΑ, που κατατίθενται από τους δυνητικούς δικαιούχους, την αξιολόγησή τους και την εισήγηση προς τον Γενικό Γραμματέα για την ένταξη των έργων στο ΤΠΑ,
- τη μέριμνα για την ένταξη των έργων στο ΠΔΕ και τη χρηματοδότησή τους, με βάση την ισχύουσα διαδικασία,
- την παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από τους δικαιούχους και τη σύνταξη των προβλεπόμενων εκθέσεων, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4 του άρθρου 128 του ν. 4635/2019,
- την ενημέρωση και τον συντονισμό των ενεργειών των δικαιούχων και των εμπλεκόμενων αρχών στην υλοποίηση του ΤΠΑ,
- τη μέριμνα για τη δημοσιοποίηση και προβολή των δράσεων και των στόχων του ΤΠΑ με βάση το ΣΔΕ,
- τη μέριμνα για την αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων εργαλείων, προκειμένου να παρακολουθείται η εξέλιξη του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, καθώς και οι χρηματορροές των έργων και των μελετών,
- τη διενέργεια διοικητικών επαληθεύσεων και επιτόπιων επιθεωρήσεων, σύμφωνα με την υποπαρ. 2 της παρ. Β' του άρθρου 129 του ν. 4635/2019,
- την αξιολόγηση του ΤΠΑ, καθώς και της πρότασης αναθεώρησής του, όταν διαπιστώνεται σχετική ανάγκη,
- τη σύνταξη εκθέσεων ολοκλήρωσης του ΤΠΑ.

7.2 Οργάνωση και Αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ

Ως υπεύθυνη για τη διαχείριση του ΤΠΑ του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σύμφωνα με το νόμο και το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ, ορίζεται από το ΥΝΑΝΠ μια διακριτή Υπηρεσία Διαχείρισης που υπάγεται στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Κύρια αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Διαχείρισης είναι η διαχείριση του Προγράμματος συνολικά, καθώς και ο συντονισμός, η παρακολούθηση και ο έλεγχος της υλοποίησης των δύο επιμέρους Υποπρογραμμάτων του, του *Υποπρογράμματος Α: Ενίσχυση της Ναυτιλίας, της Εθνικής Λιμενικής Στρατηγικής και της Ασφάλειας και της προστασίας στο θαλάσσιο χώρο* αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ. ΑΚΤ.) και του *Υποπρογράμματος Β: Ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας και του νησιωτικού χώρου* αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής. Η *Υποστήριξη-Τεχνικής Βοήθεια Προγράμματος* εφαρμόζεται και στα δύο Υποπρογράμματα, ώστε να διασφαλιστούν η έγκαιρη ενεργοποίηση των δράσεων του ΤΠΑ και η εμπρόθεσμη υλοποίηση των έργων με βάση το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

Η Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, η Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής και το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.) υποστηρίζουν την Υπηρεσία Διαχείρισης του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ παρέχοντας χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τις δράσεις που εντάσσονται στα Υποπρογράμματα του ΤΠΑ, γεγονός το οποίο διασφαλίζει την υλοποίηση του ΤΠΑ κατά τον πλέον αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο μέσα στην περίοδο 2021-2025.

Κατά τη φάση της ενεργοποίησης του Προγράμματος, η Υπηρεσία Διαχείρισης με τη συνεργασία των αρμόδιων Υπηρεσιών των Γενικών Γραμματειών του ΥΝΑΝΠ καθώς και του Λ.Σ.-ΕΛ. ΑΚΤ., διαμορφώνει τους όρους των σχετικών προσκλήσεων ή ανακοινώσεων πρόθεσης χρηματοδότησης.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης εκδίδει πρόσκληση προς τους δυνητικούς δικαιούχους ή ανακοινώνει την πρόθεση χρηματοδότησης προς τον φορέα υλοποίησης συγκεκριμένου έργου ή έργου στρατηγικής σημασίας.

Στην περίπτωση έργων/δράσεων, ο δικαιούχος του έργου, δηλαδή οι υπηρεσίες των Γενικών Γραμματειών ή του Λιμενικού Σώματος, μετά την ένταξη εκδίδει πρόσκληση - προκήρυξη με την οποία καλεί τους τελικούς αποδέκτες της χρηματοδότησης να υποβάλουν την πρότασή τους σε αυτήν/ό, την οποία αξιολογούν και εγκρίνουν ή απορρίπτουν με βάση τα προβλεπόμενα στο ΣΔΕ. Οι Γενικές Γραμματείες ή το Λιμενικό Σώμα παρακολουθεί τους τελικούς αποδέκτες για την εμπρόθεσμη υλοποίηση του φυσικού και του οικονομικού αντικείμενου των έργων σύμφωνα με τους όρους της εγκεκριμένης πρότασής τους. Η Υπηρεσία Διαχείρισης ελέγχει την αντίστοιχη υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας ή του Λιμενικού Σώματος για την υλοποίηση της δράσης με βάση το εγκεκριμένο Τεχνικό Δελτίο Έργου(ΤΔΕ).

Με βάση τα ανωτέρω, η Υπηρεσία Διαχείρισης ασκεί το σύνολο των αρμοδιοτήτων όπως ορίζονται στα άρθρα 129 και 132 του ν. 4635/2019 και συνεργάζεται με τις Υπηρεσίες των Γενικών Γραμματειών και του Λιμενικού Σώματος στις φάσεις προγραμματισμού, αξιολόγησης και διαχείρισης έργων.

Με το σύστημα αυτό εξασφαλίζεται μέσω της Υπηρεσίας Διαχείρισης ο συντονισμός της υλοποίησης των Υποπρογραμμάτων, ο έλεγχος της υλοποίησης με βάση τον προγραμματισμό καθώς και η αξιολόγηση και η έγκριση προτάσεων έργων από τις οικείες Γενικές Γραμματείες ή το Λιμενικό Σώμα που διαθέτουν την αναγκαία τεχνογνωσία.

Για την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος, η Υπηρεσία Διαχείρισης θα ενεργοποιήσει το ΤΠΑ αμέσως μετά την έγκρισή του, καλώντας τις Γενικές Γραμματείες του Υπουργείου και το Λιμενικό Σώμα να της υποβάλουν τον συνολικό προγραμματισμό ενεργοποίησης των δράσεων τους και τον άμεσο ετήσιο προγραμματισμό τους. Στον εν λόγω προγραμματισμό γίνεται ρητή αναφορά στο δικαιούχο του έργου/δράσης (Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας ή του Λιμενικού Σώματος) και τίθεται η στοχοθεσία εργασιών, τόσο σε επίπεδο Γενικών Γραμματειών/Λιμενικού Σώματος, όσο και σε επίπεδο Υπηρεσίας Διαχείρισης.

Ειδικότερα, με βάση τον ετήσιο προγραμματισμό των Γενικών Γραμματειών και του Λιμενικού Σώματος η Υπηρεσία Διαχείρισης προγραμματίζει τις προσκλήσεις που καλείται να εκδώσει, προκειμένου να υποβληθούν τα Τεχνικά Δελτία Έργων, να ενταχθούν τα έργα στο ΕΠΑ και να δρομολογηθεί η υλοποίησή τους.

Οι δικαιούχοι των έργων/δράσεων καλούνται, στον χρόνο που έχουν προδιαγράψει στον προγραμματισμό, να έχουν εξειδικεύσει ή/και ωριμάσει τα έργα/ τις δράσεις, που θα αποτελέσουν το αντικείμενο της πρόσκλησης από την Υπηρεσία Διαχείρισης, ώστε να αποφευχθούν καθυστερήσεις.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης θα οργανωθεί και θα στελεχωθεί κατάλληλα, ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση του Τομεακού Προγράμματος και των επιμέρους δράσεων, σύμφωνα με το ΣΔΕ. Λαμβανομένου υπόψη ότι τα Υποπρογράμματα Α και Β είναι της αρμοδιότητας των δύο Γενικών Γραμματειών του ΥΝΑΝΠ και του Λ.Σ.-ΕΛ. ΑΚΤ., η Υπηρεσία Διαχείρισης προτείνεται να στελεχωθεί κατ' ελάχιστο από 3 στελέχη το καθένα ορμώμενο από τις δύο Γενικές Γραμματείες του ΥΝΑΝΠ και το Λ.Σ.-ΕΛ. ΑΚΤ. καθώς και 1 επιπλέον Διοικητικό στέλεχος του Υπουργείου.

Στο πλαίσιο αυτό καθορίζονται επίσης:

- οι διαδικασίες που αφορούν στον προγραμματισμό, την ενεργοποίηση και την υλοποίηση του ΤΠΑ σε επίπεδο Υπηρεσίας Διαχείρισης και Γενικών Γραμματειών/Λιμενικού Σώματος (έκδοση προσκλήσεων, αξιολόγηση και ένταξη των έργων), όσο και στην παρακολούθηση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και τον έλεγχο των έργων μέσω των διοικητικών επαληθεύσεων και των επιτόπιων επιθεωρήσεων.
- τα καθήκοντα και τα αναμενόμενα αποτελέσματα ανά θέση εργασίας τόσο στην Υπηρεσία Διαχείρισης, όσο και στις Γενικές Γραμματείες/Λιμενικό Σώμα. Στην περίπτωση της *Υποστήριξης-Τεχνικής Βοήθειας* όπου η Υπηρεσία Διαχείρισης ενεργεί ως δικαιούχος των υπαγόμενων σε αυτό έργων, διασφαλίζεται η σαφής διάκριση καθηκόντων μεταξύ των στελεχών που εμπλέκονται στην ανάθεση των έργων και εκείνων που διενεργούν τις διαχειριστικές επαληθεύσεις/επιθεωρήσεις των έργων αυτών.

Σημειώνεται ότι τόσο οι Γενικές Γραμματείες του ΥΝΑΝΠ όσο και το Λ.Σ.-ΕΛ. ΑΚΤ. δεδομένης της έντονης δραστηριοποίησής τους στα αντικείμενα της αρμοδιότητάς τους και της υπαγωγής τους σε ένα από τα νευραλγικότερα Υπουργεία της Ελληνικής Κυβέρνησης, διαθέτουν την τεχνογνωσία, την διοικητική επάρκεια καθώς και την απαιτούμενη στελέχωση τόσο για την υλοποίηση των έργων/δράσεων των οποίων είναι δικαιούχοι όσο και για την αποδοτική παροχή υποστήριξης προς την Υπηρεσία Διαχείρισης του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ.

8 Κριτήρια Επιλογής Έργων

Κομβικό σημείο της διαδικασίας επιλογής και ένταξης των έργων στο ΤΠΑ αποτελεί η αξιολόγηση των προτάσεων χρηματοδότησης που υποβάλλουν οι δυνητικοί δικαιούχοι, κατόπιν πρόσκλησης που εκδίδει η Υπηρεσία Διαχείρισης.

Η αξιολόγηση των προτάσεων γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής που ορίζονται στην πρόσκληση ή στην ανακοίνωση της πρόθεσης χρηματοδότησης. Σύμφωνα με το άρθρο 129 του ν. 4635/2019 τα **κριτήρια επιλογής ένταξης των έργων** κατηγοριοποιούνται κατ' ελάχιστον στις ακόλουθες ομάδες κριτηρίων: α) πληρότητα και σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και τήρηση του θεσμικού πλαισίου, β) σκοπιμότητα του έργου, γ) ωριμότητα του έργου και δ) επιχειρησιακή ικανότητα του δικαιούχου.

Τα τέσσερα αυτά γενικά κριτήρια ένταξης έργων δύνανται, σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, να εξειδικεύονται κατά περίπτωση από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Διαχείρισης.

Κατά τη σύνταξη των προσκλήσεων, η Υπηρεσία Διαχείρισης επιλέγει κάθε φορά την μεθοδολογία αξιολόγησης, την προσθήκη ειδικότερων κριτηρίων, τους συντελεστές βαρύτητας ανά κριτήριο και τη βαθμολόγηση αυτών. Τα παραπάνω δύνανται να διαφοροποιούνται, ανάλογα με τις δράσεις και τους ειδικότερους στόχους της κάθε πρόσκλησης. Η τελική έγκριση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων αξιολόγησης δίδεται από τον αρμόδιο Υπουργό/Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου με την έκδοση της κάθε πρόσκλησης.

Τα κριτήρια επιλογής θα πρέπει να:

- μην οδηγούν σε διακριτική μεταχείριση των δυνητικών δικαιούχων
- είναι διαφανή, αντικειμενικά και εύκολα επαληθεύσιμα
- διασφαλίζουν την επιλογή έργων που συμβάλλουν στην επίτευξη των αποτελεσμάτων της σχετικής προτεραιότητας

Οι **βασικές μεθοδολογίες αξιολόγησης** είναι οι εξής:

A. Άμεση αξιολόγηση

B. Συγκριτική αξιολόγηση

Για την επιλογή μεθοδολογίας αξιολόγησης πρέπει να συνεκτιμώνται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της κάθε μεθόδου.

Η διαδικασία αξιολόγησης των προτεινόμενων προς χρηματοδότηση έργων διενεργείται σε δύο στάδια, όπως αναφέρεται αναλυτικά ακολούθως:

ΣΤΑΔΙΟ Α΄: Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης (Στάδιο προ-επιλογής)

Το Στάδιο Α΄ έχει στόχο να διασφαλίσει, ανεξάρτητα από τη μεθοδολογία της αξιολόγησης (άμεση ή συγκριτική), τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στην πρόσκληση σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, προκειμένου η πρόταση να προχωρήσει στο Στάδιο Β΄ της αξιολόγησης. Ειδικότερα θα πρέπει να διασφαλιστεί κατ' ελάχιστο ότι:

- η πρόταση είναι επιλέξιμη προς χρηματοδότηση και
- η πρόταση είναι πλήρης, δηλαδή το τεχνικό δελτίο έργου έχει συμπληρωμένα όλα τα πεδία και περιλαμβάνει όλα τα έγγραφα που ορίζονται στην πρόσκληση ως αναγκαία επί ποινή αποκλεισμού

Για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιείται μια λίστα ελέγχου (checklist) με κριτήρια προ-επιλογής δυαδικής αξιολόγησης με τις επιλογές “ON” ή “OFF”, με τα οποία ελέγχεται αν καλύπτονται τα εξής:

- Το Τεχνικό Δελτίο Έργου είναι πλήρως συμπληρωμένο.
- Ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση του έργου έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσής του με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης (π.χ. κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά οργανισμών).
- Διασφαλίζεται η λειτουργία του έργου μετά την ολοκλήρωσή του.
- Το έργο εμπίπτει στους περιορισμούς περί κρατικών ενισχύσεων.
- Το έργο δεν έχει ενταχθεί ή/και χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα ή φορέα και ως εκ τούτου δεν έχει εξασφαλισμένη χρηματοδότηση.

ΣΤΑΔΙΟ Β΄: Αξιολόγηση των προτάσεων ανά κριτήριο / ομάδα κριτηρίων

Κατά το Στάδιο Β΄ διενεργείται η αξιολόγηση των προτάσεων με κλίμακα (βαθμολόγηση) σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής, τα οποία διακρίνονται σε τέσσερις βασικές ομάδες όπως αναλύθηκε παραπάνω. Ακολουθώς, παρατίθενται ενδεικτικά στοιχεία που δύνανται να αξιολογηθούν ως επιμέρους κριτήρια επιλογής έργων ανά ομάδα κριτηρίων επιλογής:

1. Πληρότητα και σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και τήρηση του θεσμικού πλαισίου:

- Σαφήνεια και πληρότητα του φυσικού αντικείμενου όσον αφορά α) στα βασικά τεχνικά λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά, β) στη χρονική αλληλουχία ενεργειών, γ) στην αποτύπωση των παραδοτέων και δ) στην τήρηση του σχετικού θεσμικού πλαισίου.
- Ρεαλιστικότητα προϋπολογισμού σε σχέση με το προτεινόμενο φυσικό αντικείμενο ή και σε σχέση με τον διαθέσιμο προϋπολογισμό των ΑΠ και του ΤΠΑ γενικότερα.
- Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης του έργου σε σχέση με το συνολικό χρονοδιάγραμμα του Προγράμματος.
- Τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών.

2. Σκοπιμότητα του έργου:

2.1 Κρισιμότητα της παρέμβασης

- Αναγκαιότητα υλοποίησης του έργου σε σχέση με τους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους του ΤΠΑ.
- Βιωσιμότητα, λειτουργικότητα, αξιοποίηση

2.2 Αποδοτικότητα/αποτελεσματικότητα παρέμβασης

- Ο αριθμός των άμεσα και έμμεσα ωφελούμενων σε σχέση με τον πληθυσμό του τομέα παρέμβασης
- Ορατά και μετρήσιμα αναμενόμενα αποτελέσματα και σύνδεση με τους στόχους και τους δείκτες του αντίστοιχου Άξονα Προτεραιότητας του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ.
- Συνέργεια και συμπληρωματικότητα του προτεινόμενου έργου με άλλα έργα.

2.3 Καταλληλότητα των προτεινόμενων παρεμβάσεων

- Καταλληλότητα σχεδιασμού (μέγεθος, τρόπος υλοποίησης, χωροθέτηση κ.α.) σε σχέση με το πρόβλημα που αντιμετωπίζεται.

3. Ωριμότητα του έργου

- Στάδιο/ βαθμός προόδου των απαιτούμενων ενεργειών ωρίμανσης του έργου (εγκεκριμένες μελέτες, τεύχη δημοπράτησης, κλπ.).
- Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών οι οποίες είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την υλοποίηση του έργου.

4. Επιχειρησιακή ικανότητα του δικαιούχου

- Προηγούμενη εμπειρία του φορέα στην υλοποίηση συναφών έργων.
- Σύνδεση της επιχειρησιακής ικανότητας του φορέα με τις ανάγκες υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου.
- Επάρκεια της προτεινόμενης ομάδας έργου για την υλοποίηση του έργου.

9 Σχεδιασμός Προγράμματος

Η διαδικασία σχεδιασμού του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής σε συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων ξεκίνησε με την έκδοση και κοινοποίηση της 1ης Εγκυκλίου Κατάρτισης Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Α.Π. 29428/12.3.2020).

Στη συνέχεια με την υπ' αρ. Ε.Δ.ΕΣΠΑ/Α/2205/13.5.2020 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας για την κατάρτιση του Προγράμματος αποτελούμενη από στελέχη του Υπουργείου. Η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής είναι αρμόδια υπηρεσία για την οργάνωση, το συντονισμό και την αποστολή των προτάσεων των υπηρεσιών του Υπουργείου και των εποπτευόμενων φορέων του στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και ειδικότερα στη Δ/νση Διαχείρισης Εθνικού ΠΔΕ (ΔιΔιεΠ) της Γενικής Δ/νσης Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ΥπΑνΕπ), η οποία βάσει του ν. 4635/2019 αναλαμβάνει την ευθύνη της συνολικής οργάνωσης και του συντονισμού των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και των λοιπών αρμοδίων οργάνων κατάρτισης του ΕΠΑ και των Προγραμμάτων του.

Με γνώμονα την αποτελεσματική και έγκαιρη συγκέντρωση των προτάσεων των υπηρεσιών και των εποπτευόμενων φορέων του ΥΝΑΝΠ βάσει του Δομημένου Ερωτηματολογίου και των Πινάκων του Παραρτήματος, η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ οργάνωσε συνάντηση εργασίας για να διασαφηνιστούν συγκεκριμένα σημεία του Δομημένου Ερωτηματολογίου και των Πινάκων 1, 2 και 3 του σχετικού Παραρτήματος, καθώς και θέματα που αφορούσαν τον προτεινόμενο προϋπολογισμό του ΤΠΑ.

Μετά την αποστολή των προτάσεων από τους φορείς κατάρτισης, η ΔιΔιεΠ κατάρτισε το σχέδιο του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025 ενσωματώνοντας τις πολιτικές και τις παρεμβάσεις που προτάθηκαν.

Η ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης για το σχέδιο του ΕΠΑ 2021-2025 σηματοδότησε την έναρξη της περιόδου για την κατάρτιση των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων. Στο πλαίσιο αυτό η ΔιΔιεΠ διαμόρφωσε το περίγραμμα και τα περιεχόμενα στη βάση των οποίων θα δομούνται τα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα.

Σημειώνεται ότι καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ υπήρξε συνεχής επικοινωνία με την ΔιΔιεΠ τόσο μέσω τηλεφώνου όσο και ηλεκτρονικά, για την παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τις διαδικασίες, τα χρονοδιαγράμματα, τους οικονομικούς πόρους και άλλα τεχνικά θέματα που εμπíπτουν στη διαδικασία σχεδιασμού και κατάρτισης του Τομεακού Προγράμματος.

Ο σχεδιασμός του ΤΠΑ του ΥΝΑΝΠ δεν θα ήταν εφικτός χωρίς τη συμβολή και τη συνεργασία της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) του ΥΝΑΝΠ καθώς και της Οικονομικής Υπηρεσίας της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, οι οποίες παρείχαν σημαντική ενημέρωση και τροφοδότηση στην Ομάδα Σχεδιασμού του ΤΠΑ τόσο για την καταγραφή και αποτύπωση των εν εξελίξει, συνεχιζόμενων έργων του Υπουργείου, που χρηματοδοτούνται με εθνικούς πόρους, όσο και για την εκτίμηση και κατανομή των χρηματοδοτικών αναγκών των έργων που έχουν προταθεί να υλοποιηθούν στο πλαίσιο του ΕΠΑ.

10 Παράρτημα

Χρηματοδοτικοί πίνακες

ΤΟΜΕΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ⁴ (σε ευρώ)					
Α/Α ³	ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ/ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ² ΤΠΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΤΗ					
		2021	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΟ
A	ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α: Ενίσχυση της Ναυτιλίας, της Εθνικής Λιμενικής Στρατηγικής και της Ασφάλειας και της προστασίας στο θαλάσσιο χώρο (ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΛΙΜΕΝΩΝ, ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ, ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ/ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗ)						
1	1. ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	106.000	69.000	69.000	69.000	69.000	382.000
1.6	1.6 Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση	75.000	41.000	41.000	41.000	41.000	239.000
1.6.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις εκσυγχρονισμού πληροφοριακών συστημάτων και Ολοκληρωμένες ηλεκτρονικές υπηρεσίες προς τους πολίτες, επιχειρήσεις και εργαζόμενους του Τομέα						
1.6.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις ΤΠΕ σε δίκτυα συνδυσασμένων νησιωτικών μεταφορών						
1.11	1.11 Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	31.000	28.000	28.000	28.000	28.000	143.000
1.11.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις ανάπτυξης και βελτίωσης ψηφιακών δεξιοτήτων – χρηστών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης						
2	2. ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	6.212.000	28.000	28.000	28.000	28.000	6.324.000
2.1	2.1 Ενεργειακή απόδοση	5.417.000	0	0	0	0	5.417.000
2.1.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης υποδομών και κτιρίων						
2.1.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις υιοθέτηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας						
2.1.3	ΔΡΑΣΗ 3: Δράσεις ανάπτυξης υποδομών παροχής ενέργειας στα ελιμενίζοντα πλοία						
2.1.4	ΔΡΑΣΗ 4: Δράσεις αναβάθμισης υποδομών με την αξιοποίηση ΑΠΕ						
2.4	2.4 Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων	745.000	0	0	0	0	745.000
2.4.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις εξοπλισμού για τη θαλάσσια επιτήρηση και της διασφάλιση της ναυσιπλοΐας						

2.4.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις βελτίωσης των συστημάτων παρακολούθησης και διαχείρισης θαλάσσιας κυκλοφορίας/παράκτιας επιτήρησης						
2.10	2.10 Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς	50.000	28.000	28.000	28.000	28.000	162.000
2.10.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις θαλάσσιας αντιρρύπανσης						
2.10.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις για την προστασία και αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων						
3	3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	2.710.000	1.023.000	28.000	28.000	28.000	3.817.000
3.5	3.5 Κοινωνικές επενδύσεις	2.660.000	995.000	0	0	0	3.655.000
3.5.1	ΔΡΑΣΗ 1: Επίδομα σίτισης σπουδαστών Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.)						
3.8	3.8 Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός Υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης	50.000	28.000	28.000	28.000	28.000	162.000
3.8.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις αναβάθμισης και εκσυγχρονισμός υποδομών της ναυτικής εκπαίδευσης						
3.8.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις αναβάθμισης ναυτικής εκπαίδευσης/ κατάρτισης ναυτικών στο πλαίσιο της επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης						
4	4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	242.785.000	76.146.000	76.146.000	76.146.000	76.146.000	547.369.000
4,3	4.3 Λιμενικές υποδομές	242.785.000	76.146.000	76.146.000	76.146.000	76.146.000	547.369.000
4.3.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις αναβάθμισης, βελτίωσης, συντήρησης και επισκευές λιμενικών υποδομών						
4.3.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις επιδότησης ακτοπλοϊκών δρομολογίων - Συμβάσεις δικτύου θαλάσσιων συγκοινωνιών						
5	5. ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ	50.000	25.000	25.000	25.000	25.000	150.000
5.2	5.2 Προώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού	50.000	25.000	25.000	25.000	25.000	150.000
5.2.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις ανάπτυξης θαλάσσιου τουρισμού						
5.2.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις προώθησης και προβολής θαλάσσιου τουρισμού						
6	6. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	364.000	28.000	28.000	28.000	28.000	476.000
6.1	6.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	50.000	28.000	28.000	28.000	28.000	162.000
6.1.1	Επιχορήγηση/χρηματοδότηση φορέων/νομικών προσώπων/οργανισμών						
6.2	6.2 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	314.000	0	0	0	0	314.000

6.2.1	Ανάπτυξη συστημάτων και εργαλείων οργάνωσης της διαχείρισης						
6.2.2	Διενέργεια επιθεωρήσεων - ελέγχων - πιστοποιήσεων						
6.2.3	Ευαισθητοποίηση, πληροφόρηση και δημοσιότητα του ΤΠΑ						
6.2.4	Υποστήριξη των εποπτευόμενων φορέων του ΥΝΑΝΠ για την ενδυνάμωση, των δομών / υπηρεσιών κατάρτισης και διαχείρισης του ΕΠΑ και του ΤΠΑ						
6.2.5	Δράσεις ωρίμανσης και εξειδίκευσης των παρεμβάσεων του ΤΠΑ ΥΝΑΝΠ						
6.2.6	Δράσεις μετάβασης στην επόμενη προγραμματική περίοδο						
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Α							558.518.000
B	ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β: Ανάπτυξη της γαλαζίας οικονομίας και του νησιωτικού χώρου (ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ)						
1	1. ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	200.000	109.000	109.000	109.000	109.000	636.000
1.1	1.1 Δημιουργία επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής	50.000	28.000	28.000	28.000	28.000	162.000
1.1.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις προώθησης καινοτομίας στα γαλαζία επαγγέλματα						
1.1.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις δικτύωσης με στόχο την μεταφορά τεχνολογίας της τέχνης των γαλαζίων επαγγελματιών						
1.1.3	ΔΡΑΣΗ 3: Κατάρτιση ειδικού προγράμματος προώθησης νέων επαγγελματιών που συνδέονται με τη σύγχρονη ναυτική εργασία						
1.3	1.3 Προώθηση αποτελεσμάτων έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις	50.000	28.000	28.000	28.000	28.000	162.000
1.3.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις προώθησης καινοτομίας και τεχνολογικής έρευνας προς τις επιχειρήσεις και αξιοποίησης δυναμικού θαλάσσιων εθνικών μεταφορών και μεταφορών μικρών αποστάσεων με σκοπό την προσαρμογή στα νέα περιβαλλοντικά δεδομένα και τις διεθνείς υποχρεώσεις.						
1.6	1.6 Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση	50.000	28.000	28.000	28.000	28.000	162.000
1.6.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις εκσυγχρονισμού διοίκησης μέσω ηλεκτρονικής διακυβέρνησης						
1.11	1.11 Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ένταξη	50.000	25.000	25.000	25.000	25.000	150.000
1.11.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις ανάπτυξης και βελτίωσης ψηφιακών δεξιοτήτων – χρηστών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης						

1.11.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις αναβάθμισης κάλυψης ευρυζωνικών επικοινωνιών υπερύψηλης ταχύτητας						
2	2. ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	11.200.000	5.990.000	5.990.000	5.990.000	5.990.000	35.160.000
2.6	2.6 Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων	2.700.000	1.444.000	1.444.000	1.444.000	1.444.000	8.476.000
2.6.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις αναβάθμισης των υποδομών των δικτύων ύδρευσης						
2.6.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις ορθολογικής διαχείρισης υδάτινων πόρων						
2.6.3	ΔΡΑΣΗ 3: Υδροδότηση Άνυδρων Νησιών						
2.9	2.9 Ανάπτυξη υποδομών και προστασία περιβάλλοντος (μικρά φράγματα, αρδευτικά δίκτυα, ύδρευση - αποχέτευση, αντιπλημμυρικά κλπ)	8.500.000	4.546.000	4.546.000	4.546.000	4.546.000	26.684.000
2.9.1	ΔΡΑΣΗ 1: Κατασκευή έργων για την ύδρευση, όπως υδροδοτικά δίκτυα, μονάδες αφαλατώσεων						
2.9.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις αποτελεσματικής διαχείρισης των υδάτων και των αποβλήτων						
2.9.3	ΔΡΑΣΗ 3: Δράσεις αναβάθμισης υποδομών με την αξιοποίηση ΑΠΕ						
3	3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	95.255.000	50.883.000	50.883.000	50.883.000	50.883.000	298.787.000
3.6	3.6 Αντιμετώπιση ανισοτήτων στις απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές	95.133.000	50.871.000	50.871.000	50.871.000	50.871.000	298.617.000
3.6.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις για τη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, τη συγκράτηση και τη συνοχή του πληθυσμού στα νησιά (Μεταφορικό Ισοδύναμο)						
3.6.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις για την άρση της απομόνωσης των νησιών, τη διασφάλιση βιώσιμων συνθηκών και ίσων δυνατοτήτων-ευκαιριών στους κατοίκους (Νησιωτικό Ισοδύναμο)						
3.14	3.14 Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών	122.000	12.000	12.000	12.000	12.000	170.000
3.14.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις βιώσιμης ανάπτυξης απομακρυσμένων περιοχών (ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις, ρυθμίσεις, δεσμεύσεις κλπ.)						
3.14.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων						
3.14.3	ΔΡΑΣΗ 3: Ανάδειξη παραδοσιακών τμημάτων πόλεων και οικισμών						
4	4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	248.000	54.000	43.000	0	0	345.000
4.1	4.1 Υποδομές ΤΠΕ	133.000	29.000	23.000	0	0	185.000

4.1.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις αναβάθμισης υποδομών ΤΠΕ						
4.5	4.5 Οδικές υποδομές	115.000	25.000	20.000	0	0	160.000
4.5.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις οδοποιίας, αναβάθμισης, βελτίωσης, συντήρησης και επισκευές οδικού δικτύου						
5	5. ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ	2.122.000	980.000	902.000	900.000	894.000	5.798.000
5.3	5.3 Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος	550.000	236.000	180.000	178.000	177.000	1.321.000
5.3.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις αναβάθμισης υποδομών μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος						
5.3.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις προώθησης και προβολής						
5.4	5.4 Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς	1.372.000	637.000	615.000	615.000	610.000	3.849.000
5.4.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις αξιοποίησης και ανάδειξης φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς						
5.4.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις προώθησης και προβολής της πολυνησιακής ανάπτυξης και της διακριτής ταυτότητας των νησιών						
5.6	5.6 Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού	200.000	107.000	107.000	107.000	107.000	628.000
5.6.1	ΔΡΑΣΗ 1: Δράσεις αναβάθμισης υποδομών σύγχρονου πολιτισμού						
5.6.2	ΔΡΑΣΗ 2: Δράσεις σύγχρονου πολιτισμού						
5.6.3	ΔΡΑΣΗ 3: Δράσεις προώθησης και προβολής σύγχρονου πολιτισμού						
6	6. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	330.000	119.000	119.000	119.000	69.000	756.000
6.1	6.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	30.000	12.000	12.000	12.000	12.000	78.000
6.1.1	Επιχορήγηση/χρηματοδότηση φορέων/νομικών προσώπων/οργανισμών						
6.2	6.2 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	300.000	107.000	107.000	107.000	57.000	678.000
6.2.1	Ανάπτυξη συστημάτων και εργαλείων οργάνωσης της διαχείρισης						
6.2.2	Διενέργεια επιθεωρήσεων - ελέγχων - πιστοποιήσεων						
6.2.3	Ευαισθητοποίηση, πληροφόρηση και δημοσιότητα του ΤΠΑ						
6.2.4	Υποστήριξη των εποπτευόμενων φορέων του ΥΝΑΝΠ για την ενδυνάμωση, των δομών / υπηρεσιών κατάρτισης και διαχείρισης του ΕΠΑ και του ΤΠΑ						

6.2.5	Δράσεις ωρίμανσης και εξειδίκευσης των παρεμβάσεων του ΤΠΑ ΥΝΑΝΠ		
6.2.6	Δράσεις μετάβασης στην επόμενη προγραμματική περίοδο		
		ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Β	341.482.000
		ΣΥΝΟΛΟ ΤΠΑ	900.000.000